Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

25 СТУДЗЕНЯ 2008 г. ПЯТНІЦА

№ 15 (26128)

Кошт 490 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Аляксандр Лукашэнка высока ацэньвае ўклад Беларускай праваслаўнай царквы ва ўмацаванне згоды ў грамадстве

Дзяржава і царква павінны яшчэ больш актыўна дзейнічаць у сумесным вырашэнні праблем, якія хвалююць беларускае грамадства, захаванні маральных традыцый і папулярызацыі здаровага ладу жыцця. Аб гэтым заявіў 24 студзеня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з членамі Сінода Беларускай праваслаўнай царквы.

Такія сустрэчы беларускага лідара з прадстаўнікамі духавенства сталі добрай традыцыяй і ўяўляюць сабой шчырую, прадметную размову.

Перад пачаткам сустрэчы з членамі Сінода Прэзідэнт і Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі абмяняліся думкамі па актуальных пытаннях узаемадзеяння дзяржавы і царквы. Уладыка Філарэт, у прыватнасці, праінфармаваў Аляксандра Лукашэнку аб праведзенай напярэдадні грунтоўнай размове, у якой узялі ўдзел члены Сінода і прадстаўнікі свецкай улады — Савета Міністраў і Адміністрацыі Прэзідэнта.

У размове з членамі Сінода Аляксандр Лукашэнка даў высокую ацэнку супрацоўніцтву дзяржавы і Беларускай праваслаўнай царквы. «Мінулы год стаў адным з самых плённых перыядаў нашага ўзаемадзеяння ў розных сферах жыцця грамадства», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Так, дзяржава падтрымала многія прапановы і ініцыятывы БПЦ, адроджана найвялікшая нацыянальная рэліквія — рака Прападобнай Ефрасінні Полацкай, аказваецца сур'ёзная падтрымка будаўніцтву храмаў, фінансуецца рэканструкцыя і аднаўленне агульнанацыянальных святынь, праекты развіцця духоўнай адукацыі.

Дзяржава дапамагае Беларускай праваслаўнай царкве ў падрыхтоўцы кадраў, органы мясцовай улады заўсёды адгукаюцца на просьбы царквы аб садзейнічанні.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў важкі ўклад Беларускай праваслаўнай царквы ва ўмацаванне грамадзянскай згоды ў грамадстве, у развіццё дыялога паміж рознымі канфесіямі.

У цэлым, паводле яго слоў, дзяржава стварыла ўмовы для нармальнай работы ў Беларусі ўсіх канфесій, якія дзейнічаюць у рамках закона і прыносяць карысць грамадству.

«Рэлігійныя арганізацыі вызвалены ад абкладання зямельным падаткам і падаткам на нерухомую маёмасць. Яны на льготных умовах праводзяць аплату за газ, а праваслаўная царква — таксама і за цепла- і электраэнергію», — прывёў шэраг прыкладаў Прэзідэнт.

«Але сёння і дзяржава мае патрэбу ў дапамозе царквы для вырашэння духоўных і сацыяльных праблем. На першае месца сярод напрамкаў прыкладання сумесных намаганняў дзяржавы і царквы я стаўлю карэннае паляпшэнне дэмаграфічнай сітуацыі ў краіне, маральнае і фізічнае аздараўленне людзей, ад чаго непасрэдна залежыць будучае беларускай нацыі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Паводле яго слоў, за апошнія гады ў рэспубліцы многае зроблена для павышэння аўтарытэту жанчыны-маці, паляпшэння дабрабыту шматдзетных сем'яў. Праведзеныя Год маці і Год дзіцяці замацавалі станоўчыя тэндэнцыі як у скарачэнні дзіцячай смяротнасці, так і ў паляпшэнні ўсёй дэмаграфічнай сітуацыі. Аднак, на думку Прэзідэнта, адных толькі прававых і эканамічных рычагоў недастаткова. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што перш за ўсё ў грамадстве неабходна аднавіць лепшыя традыцыі высокай духоўнасці і маральнасці, здаровага ладу жыцця.

Прэзідэнт лічыць, што ў гэтым годзе, аб'яўленым Годам здароўя, у першую чаргу неабходна падштурхнуць саміх людзей змяніць стаўленне да жыцця. На яго думку, менавіта царква здольная навучыць людзей прытрымлівацца ідэалаў дабра, міласэрнасці, бацькоўскай любові да дзяцей, шаноўных адносінаў да старэйшага пакалення.

«Мы павінны аб'яднаць намаганні ў справе пераадолення п'янства, наркаманіі, злачыннасці і іншых антыграмадскіх з'яў, якія калечаць душу чалавека і наносяць непапраўную шкоду яго жыццю. Нават у сытай і багатай Еўропе ў нашы дні ад злачынстваў, наркотыкаў, СНІДу гіне людзей не менш, чым у краінах, дзе адбываюцца ваенныя канфлікты», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. У Беларусі гэтыя заганныя з'явы не з'яўляюцца агульнанацыянальным бедствам, аднак «трывожныя сімптомы відавочныя, таму мы павінны прыкласці ўсе намаганні, каб не дапусціць іх масавага распаўсюджвання», дадаў Прэзідэнт.

Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі падзякаваў Прэзідэнту за ўвагу да патрэбаў царквы, садзейнічанне дзяржавы ў аднаўленні храмаў і святынь, падтрымку шматдзетных сем'яў. Ён таксама выказаў заклапочанасць Беларускай праваслаўнай царквы ў сувязі з назойлівай рэкламай ілжэнавук і рознага віду акультных паслуг, дзейнасці астролагаў, варажбітак, а таксама з падменай у некаторых СМІ маральных і духоўных ідэалаў, што можа прывесці да дэградацыі грамадства.

Уладыка Філарэт закрануў і праблему абортаў, перадаў занепакоенасць некаторых вернікаў у сувязі з увядзеннем у рэспубліцы рэгістра насельніцтва, біяметрычнай сістэмы кантролю. Паводле яго слоў, важна сёння растлумачыць людзям, што такія даныя будуць абаронены ад незаконнага ўмяшання. Мітрапаліт прапанаваў стварыць у Беларусі праваслаўную радыёстанцыю, грамадскі савет па маральнасці, куды ўвайшлі б прадстаўнікі царквы, дзеячы культуры і навук, мемарыял на Мінскіх брацкіх могілках у памяць аб праваслаўных абаронцах Айчыны, у прыватнасці воінах Першай сусветнай вайны.

Члены Сінода ў час размовы звярнуліся да Прэзідэнта з просьбай прыняць дадатковыя меры дзяржавы па ахове навакольнага асяроддзя, зніжэнню колькасці разводаў.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць у тым, што ўсе закранутыя на сустрэчы праблемы неабходна вырашаць сумеснымі намаганнямі акуратна, спакойна, прадумана. Напрыклад, афіцыйная забарона абортаў толькі прывядзе да таго, што такія паслугі будуць аказвацца падпольна. Выйсце тут не ў забаронных мерах, а ў прапагандзе каштоўнасцяў сям'і, далейшай падтрымкі дзяцінства і мацярынства.

«Вы ведаеце пра мае адносіны да дзяцей. У бліжэйшыя гады мы пераселім усіх дзяцей-сірот у дамы сямейнага тыпу», — дадаў беларускі лідар. Кіраўнік дзяржавы таксама адзначыў, што ўвага да праблем аховы навакольнага асяроддзя будзе ўзмоцнена.

«Як паказваюць нашы папярэднія сустрэчы, многія пытанні, што ўздымаюцца ў час такіх размоў прадстаўнікоў царквы і ўлады, паспяхова вырашаюцца», — сказаў Прэзідэнт.

Пасля завяршэння сустрэчы з членамі Сінода Аляксандр Лукашэнка наведаў царкву Дома міласэрнасці.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Дзіцячы садок № 432 г. Мінска.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Зала калегіі

За дыпломам аб завочнай адукацыі павінна стаяць якасць

На думку міністра адукацыі Аляксандра Радзькова, менавіта сістэма адукацыі з'яўляецца адной з самых сацыяльна вострых сфераў, паколькі ўсё, што адбываецца ў адукацыі, тым ці іншым чынам закранае кожную беларускую сям'ю. Так, напрыклад, нягледзячы на выкананне дзяржаўных сацыяльных стандартаў у галіне дашкольнай адукацыі, апошнім часам дзе-ніздзе ўзнік дэфіцыт месцаў у дзіцячых садках. Гэта, безумоўна, станоўчая тэндэнцыя, якая сведчыць аб паспяховым выпраўленні дэмаграфічнай сітуацыі. Як правіла, дэфіцыт месцаў у дашкольных установах паўстае перад жыхарамі раёнаў навабудоўляў. «Зразумела, што мы будзем фарміраваць там новыя дзіцячыя садкі, але кіраўніком дзяржавы перад намі была пастаўлена задача змянення распараджэння тым, што мы ўжо маем, — падкрэсліў міністр, — і разлічваць патрэбу на бліжэйшыя гады. Таму што ў суседнім мікрараёне можа знаходзіцца дзіцячы садок, які запоўнены толькі напалову. Нам гэта таксама трэба ўлічваць, гэта ж дзяржаўныя сродкі». Дзякуючы праведзенаму па ўсіх рэгіёнах краіны праблемна-арыентаванаму аналізу, з улікам павелічэння колькасці дзяцей, ужо складзены праграмы развіцця сеткі дашкольных устаноў да 2010 года і вызначана перспектыва будаўніцтва 55 дашкольных устаноў.

Закранаючы праблемы сістэмы агульнай сярэдняй адукацыі, Аляксандр Радзькоў звярнуў увагу на зніжэнне культуры вуснай і пісьмовай мовы школьнікаў, на праблему неаб'ектыўнага ацэньвання ў школах, адсутнасць належнай увагі за нізкай паспяховасцю.

Вышэйшую адукацыю сёння атрымліваюць у беларускіх ВНУ 413,7 тысячы студэнтаў. Такім чынам на 10 тысяч насельніцтва ў нас прыпадае 425 студэнтаў — гэта адзін з самых высокіх паказчыкаў у Еўропе. Але наколькі апраўдана такая масавасць? Тым больш што кожны другі студэнт атрымлівае адукацыю на платнай аснове. Ці не выходзіць на першы план жаданне ВНУ падзарабіць? Дарэчы, больш за палову студэнтаў атрымліваюць вышэйшую адукацыю на завочнай форме навучання. Але якасць іх навучання забяспечваецца далёка не заўсёды. «Часта навучальны працэс арганізуецца проста безладна. Навядзіце, паважаныя рэктары, парадак, таму што дыпломы ўсе выпускнікі ВНУ атрымліваюць адзінага ўзору, але за дыпломамі павінны стаяць якасць і веды. Дысцыпліна завочнай формы навучання павінна быць вельмі жорсткая», — падкрэсліў Аляксандр Радзькоў.

У 2008 годзе вышэйшая школа будзе пераходзіць на новыя адукацыйныя стандарты. «Ніхто ўжо так, як мы, студэнтаў не навучае, — прызнаўся міністр. — Упор ва ўсім свеце робіцца на самастойную работу, практычныя і лабараторныя заняткі. І сёння ўсім нам неабходна пайсці ад вялікай колькасці аўдыторных гадзін, паколькі друкаванай прадукцыі хапае, электронных версій хапае, доступ да Інтэрнэту ёсць ва ўсіх. Асабліва шмат спрэчак разгарэлася пры распрацоўцы стандартаў па сацыяльна-гуманітарных дысцыплінах. Абсалютна відавочна, што абмяркоўваць трэба не колькасць гадзін, а формы падачы і апрацоўкі інфармацыі. А мы ўпарта чапляемся за мінулае...»

На думку Аляксандра Радзькова, трэба аптымізаваць таксама сетку прыватных ВНУ, таму што пераважная іх большасць рыхтуюць аднолькавых спецыялістаў: «Навошта дубліраваць адзін аднаго, тым больш што рынку патрэбныя не эканамісты, а інжынеры, будаўнікі, праграмісты. Напэўна, варта падумаць пра аб'яднанне. У гэтым пытанні я бачу як адзіныя для ўсіх агульныя дзяржаўныя ўстановы дэфіцытных для эканомікі спецыялістаў».

Паводле агучаных міністрам інфармацыі, сярэднямесячная заработная плата ў галіне адукацыі склала за 11 месяцаў 2007 года 537,6 тысячы беларускіх рублёў або 69,7 працэнта ад сярэдняй заработнай платы ў прамысловасці.

Але па-ранейшаму вельмі нізкім застаецца ўзровень заробку маладых спецыялістаў. Так, напрыклад, сярэднямесячная заработная плата маладога педагога з вышэйшай адукацыяй на канец года склала 320,4 тысячы рублёў. Міністэрства адукацыі збіраецца ўнесці ва ўрад свае прапановы па павелічэнні заработнай платы для ўсіх катэгорый работнікаў адукацыі. Аляксандр Радзькоў паведаміў таксама, што беларускі ўрад падтрымаў ініцыятыву Міністэрства аб захаванні педагогам 56 дзён водпуску. Для настаўнікаў водпуск — гэта магчымасць не толькі адпачыць, але і падрыхтавацца да будучага навучальнага года, папоўніць свае веды па прадметах, пазнаёміцца з новымі праграмамі і дапаможнікамі. Менавіта ў летні час настаўнікам даводзіцца клапаціцца аб правядзенні ў навучальных установах рамонтаў, а сельскія настаўнікі працуюць яшчэ і на прышкольных земельных участках. Але, на жаль, працягласць водпуску захаваецца не ва ўсіх катэгорый педагогаў, а толькі ў тых, хто непасрэдна заняты ў навучальным працэсе. Менш будуць адпачываць кіраўнікі гуртоў, музычныя акампаніятары і некаторыя іншыя катэгорыі. Але дакумент, у якім усё будзе дакладна прапісана, пакуль яшчэ знаходзіцца ва ўрадзе...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Антыкарупцыйныя ракіроўкі

26 студзеня прыкладна 800 тысяч мытнікаў са 162 краін свету адзначаць сваё прафесійнае свята. Беларускія мытнікі, а іх налічваецца амаль 5 тысяч, таксама святкуюць у гэты дзень. Наша краіна яшчэ ў 1993 годзе далучылася да Сусветнай мытнай арганізацыі.

З нагоды сусветнага мытнага свята адбылася сустрэча з журналістамі старшыні Дзяржаўнага мытнага камітэта (ДМК) Аляксандра Шпілеўскага і кіраўнікоў шэрагу падраздзяленняў гэтага ведамства.

Падводзячы вынікі працы сваіх падначаленых за мінулы год, Аляксандр Шпілеўскі падкрэсліў, што летась мытнікі зноў паспяхова справіліся са сваёй асноўнай задачай — напаўненнем дзяржаўнай скарбонкі. У 2007 годзе структуры ДМК пералічылі ў бюджэт рэспублікі 9 трлн 640 млрд 750 млн рублёў, што ў 2 разы больш, чым за 2006 год. «Мытны ўзнос» у скарбонку Беларусі склаў 26,7 працэнта.

Пільна сачылі айчынныя мытнікі за выкананнем заканадаўства. Летась імі было выяўлена больш за 15 тысяч парушэнняў заканадаўства, узбуджана 60 крымінальных спраў. Спынена 51 спроба кантрабанды наркатычных і псіхатропных сродкаў. У злачынцаў канфіскавана 33 кілаграмы наркотыкаў, 4,5 тоны сыравіны для іх выраба. З незаконнага абарачэння знята 224 тоны алкагольнай прадукцыі, 28,2 млн штук цыгарэт, 997 прадметаў, якія маюць гістарычную і мастацкую каштоўнасць.

Не менш пільна ачышчалі мытнікі і ўласныя шэрагі ад нядобрасумленных супрацоўнікаў. Аляксандр Шпілеўскі адзначыў, што 63,6 працэнта ўсіх крымінальных спраў, у якіх фігуруюць мытнікі, былі ўзбуджаны пасля адмысловых праверак, праведзеных службай уласнай бяспекі ДМК. Увогуле, паводле яго слоў, у шэрагу органаў ажыццяўляецца цэлы комплекс антыкарупцыйных мер. Напрыклад, кіраўнік ДМК паведаміў, што ў пунктах пропуску мытнікі будуць несці службу вахтавым метадам. Антыкарупцыйныя ракіроўкі будуць праводзіцца раз у тры гады. Праўда, каб ажыццявіць гэтую задачу ў месцах несення вахты, неабходна стварыць належныя ўмовы для жыцця не толькі мытніка, але і яго сям'і. Таму, як паведаміў Аляксандр Шпілеўскі, прынята рашэнне будаваць інтэрнаты ў найбольш праблемных мытнях. У Ашмянах такі будынак ужо ўзведзены, на чарзе — Гродна і Брэст.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

Апякліся на апецы

91-гадовая бабуля гасцінна адчыніла дзверы перад работніцай цэнтра сацыяльнай дапамогі, якую яна добра ведала. Аднак пенсіянерку чакала горкае расчараванне: візіцёрка на гэты раз сама на сябе не была падобнай — яна збіла гаспадыню кватэры і забрала ў яе пенсійныя грошы.

Гэта прыкрая гісторыя адбылася ў Брэсце, а галоўнай дзеючай асобай крымінальнага сюжэту стала работніца цэнтра сацыяльнай дапамогі Маскоўскага раёна. Як паведаміла карэспандэнту «Звязды» аператыўны ўпаўнаважаны па асабліва важных справах упраўлення крымінальнага вышуку крымінальнай міліцыі МУС Уладзлена Харытонава, падазраваная з мінулага года працавала ў сацыяльнай службе і за ёй былі замацаваны пенсіянеры, якіх яна абслугоўвала. Да гэтага часу, нібыта, усё было ў парадку, а два тыдні таму жанчына, паводле папярэдняй інфармацыі, «злоўжыла» і гэта «сяброўства» з знявечанай пенсіянеркай. [illegible] Калі ж сродкі скончыліся, у запаленую галаву падазраванай прыйшла шалёная думка — разжыцца грашамі за кошт сваіх падапечных. [illegible]

спакойна ўпускалі работніцу цэнтра сацыяльнай дапамогі ў жыллё — што, дарэчы, не дзіва, а потым атрымлівалі кожная свой «цэбар» халоднай вады: у адной бабулі яна забрала 400 тысяч рублёў, у другой — 600 тысяч. Прыхапіла адно з грашамі і сумку. [illegible] узброіўшыся... адзёргкай, якой пагражала сваёй ахвяры.

Затрымалі жанчыну ў Кобрыне, куды яна з'ехала пасля сваіх «геройстваў». Зараз падазраваная знаходзіцца ў ізалятары часовага ўтрымання, у адносінах да яе ўзбуджана крымінальная справа па артыкуле «Разбой». Дарэчы, калі правааховай ахвяраваны высвятляюць і тое, ці мае яна дачыненне да іншых злачынстваў.

Ігар ГРЫШЫН.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 25.01.2008 г. (для б/н разлікаў)	
1 долар ЗША	2 150,00
1 еўра	3 144,48
1 латвійскі лат	4 507,34
1 літоўскі літ	910,75
1 чэшская крона	121,17
1 польскі злоты	865,89
1 расійскі рубель	87,27
1 украінская грыўня	424,46

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрбанк РФ	
USD	24,6349
10 UAH	48,3331
1000 BYR	11,4282
EUR	35,9891

Курс у гандлёвых кампаніях (на 24.01.2008 г.)	
USD	2135 / 2210

Падпісвайцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Грыцава» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

ISSN 1990 - 763X

Дадатковы водпуск будзе прадастаўляцца работнікам па выніках атэстацыі рабочых месцаў

Дадатковыя водпускі за работу са шкоднымі або небяспечнымі ўмовамі працы будуць прадастаўляцца работнікам па выніках атэстацыі рабочых месцаў. Гэта норма змешчана ў пастанове № 73 Савета Міністраў «Аб дадатковых водпусках за работу са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы і асаблівы характар работы», паведаміў карэспандэнту БЕЛТА начальнік упраўлення аховы і дзяржаўнай экспертызы ўмоў працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі Леанід Граковіч.

З 26 студзеня ён будзе прадастаўляцца выключна па выніках атэстацыі рабочых месцаў, якая будзе праводзіцца на аснове гігіенічнай класіфікацыі ўмоў працы», — растлумачыў Леанід Граковіч. Пры гэтым ён дадаў, што ўмовы працы на рабочым месцы падзяляюцца на чатыры класы: аптымальныя, дапушчальныя, шкодныя і небяспечныя. «Дадатковыя водпускі прадастаўляюцца пачынаючы з трэцяга класа, які ў сваю чаргу дзеліцца на чатыры ступені. Працягласць дадатковага водпуску залежыць ад ацэнкі ўмоў працы», — рэзюмаваў спецыяліст.

Пастановай таксама ўстаноўлена, што ў лік часу работы, што дае права на дадатковы водпуск, залічваюцца дні, у якія работнік быў заняты на работах са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы поўны рабочы дзень. Калі атэстацыя рабочага месца па ўмовах працы праведзена на працягу рабочага года работніка, то дадатковы водпуск за работу са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы прадастаўляецца прапарцыянальна адпрацаванаму часу: да правядзення атэстацыі на ўмовах, што дзейнічалі да яе правядзення (па выніках папярэдняй атэстацыі), за астатні час рабочага года — па выніках зноў праведзенай атэстацыі.

(Больш падрабязна — у наступным нумары.)

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ПОЛЬШЧЫ РАЗБІЎСЯ САМАЛЁТ

На паўночным усходзе краіны ў авіякатастрофе загінулі ўсе 20 чалавек, якія знаходзіліся на борце ваеннага самалёта CASA C-295.

Лайнер не дацягнуў да ўзлётна-пасадачнай паласы, зачапіўся за дрэвы і ўпаў, загарэўся, агонь поўнасцю знішчыў салон. Пасажырамі былі высокапастаўленыя ваенныя чыны, якія вярталіся з канферэнцыі па бяспецы палётаў. Прэзідэнт Польшчы Лех Качынскі скараціў афіцыйны візіт у Харватыю, вярнуўся ў краіну і збіраецца аб'явіць агульнанацыянальны траур. Камандаванне ВПС Польшчы забараніла палёты ўсіх CASA C-295.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў спачуванні кіраўніку польскай дзяржавы Леху Качынскаму, а таксама родным і блізкім загінулых у авіякатастрофе.

«ПУЦІН — ПРЭЗІДЭНТ ГЕРМАНІІ»

Менавіта так лічыць амерыканскі сенатар Джон Макейн, які прэтэндуе на пост прэзідэнта ЗША ад Рэспубліканскай партыі.

На выступленні перад паплечнікамі ён назваў Уладзіміра Пуціна прэзідэнтам Германіі. Адбылося гэта, праўда, у лютым мінулага года, праз тыдзень пасля знакамітага выступлення кіраўніка РФ у Мюнхене, але папулярнай спасылка на гэтую агаворку ў Інтэрнэце стала цяпер, у разгар перадвыбарнай гонкі ў ЗША.

ПАЛЕСЦІНСКІ КРЫЗІС

У ноч на 23 студзеня натоўп палесцінцаў прарваў мяжу з Егіптам і накіраваўся ў магазіны па прадукты.

Баевікі з сектара Газа ў некалькіх месцах ўзарвалі сцяну, пастаўленую на мяжы з Егіптам, якая раздзяляла на дзве часткі горад Рафах. Тысячы палесцінцаў накіраваліся па прадукты і тавары першай неабходнасці. Ваенныя і паліцыя егіпецкай паловы горада не перашкаджалі ім, але сачылі за тым, каб палесцінцы вярнуліся назад і не ўчынялі беспарадкаў.

Падставай да гэтай падзеі стаў «гуманітарны крызіс», выкліканы эканамічнай блакадай сектара Газа з боку Ізраіля (з 17 студзеня), як адказ апошняга на пастаянныя ракетныя абстрэлы з палесцінскай тэрыторыі. Намеснік міністра абароны Ізраіля Матан Віланаі заявіў, што «калі адна з межаў сектара Газа адкрытая, мы ўжо не нясём ніякай адказнасці за тое, што там адбываецца». З яго слоў, Ізраіль спыніць пастаўкі электрычнасці, вады і медыкаментаў, «калі яны і так паступаюць з другога боку». Дарэчы, калі ізраільскі бок 22 студзеня часткова аднавіў пастаўку энергіі ў сектар Газа, «у адказ» адразу ж атрымаў 13 ракет з палесцінскага боку.

ДВОРНІКАЎ СЛУХАЙ, ЦЫГАНАК — НЕ!

Адна масквічка пацярпела ў сутычцы з работнікам камунальнай службы, а другая — ад цыганкі.

22-гадовая жанчына нервова адрэагавала на просьбу аднаго з камунальнікаў, якія чысцілі дах ад ледзяшоў, не хадзіць там, дзе яны працуюць: яна дастала газавы балончык, пырснула яму ў твар і зайшла на агароджаную тэрыторыю. Пасля гэтага на яе зваліўся з даху кавалак лёду. Дзяўчына атрымала траўму мяккіх тканак і была дастаўлена ў бальніцу.

Другая маладая жанчына паддалася на запалохванні цыганкі аб тым, што на яе навялі псоту, і яе дзіця нібыта памрэ праз тры дні. Махлярка назвалася балгарскай прадракальніцай Наталляй, угаварыла ахвяру адвесці яе дадому і вынесці грошы і каштоўнасці ў мяшку з соллю і рысам, каб пазбавіць ад «праклёну». У выніку масквічка аддала ёй 120 тысяч долараў, якія сям'я збірала на новую кватэру, а таксама ўпрыгожанняў на суму больш за 600 тысяч расійскіх рублёў. Дома жанчына знайшла ў мяшку, які вярнула ёй цыганка, толькі каляндарыкі. Агульны ўрон пацярпелая ацаніла ў 3 мільёны 420 тысяч рублёў.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

СЯРЭДНЯЯ ЗАРПЛАТА Ў СНЕЖНІ BR795 ТЫС. 386

Налічаная сярэдняя заработная плата работнікаў Беларусі ў снежні 2007 года склала Br795 тыс. 386, паведамілі БЕЛТА ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу. Гэты паказчык у лістападзе мінулага года быў роўны Br736 тыс. 386.

Налічаная сярэдняя заработная плата рабочых і служачых у снежні склала Br818 тыс. 523 (у лістападзе яна была Br756 тыс. 64).

МІНЧАНЕ МОГУЦЬ ПРАЙСЦІ ДЫСПАНСЭРЫЗАЦЫЮ

Жыхары Мінска ў гэтым годзе, аб'яўленым Годам здароўя, могуць прайсці дыспансэрызацыю. Аб гэтым паведаміў першы намеснік старшыні камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Вячаслаў Шыла на прэс-канферэнцыі ў мэрыі.

Адрозненне цяперашняй дыспансэрызацыі ў тым, што паміж медустановай і грамадзянінам будзе заключацца дагавор. «Калі ж чалавек не жадае прайсці абследаванне, то адказнасць за сваё здароўе ён нясе сам. Рашэнне аб дыспансэрным аглядзе грамадзянін прымае добраахвотна», — падкрэсліў Вячаслаў Шыла. Для грамадзян ва ўзросце 35 гадоў прадугледжаны агульны аналіз крыві і мачы, ЭКГ і агляд тэрапеўта. Для 45-гадовых да гэтага пераліку дабаўляецца аналіз на анкалогію, вызначэнне ўзроўню халестэрыну ў крыві і агляд гінеколага для жанчын, а для 55-гадовых — дадаткова абследаванне вочнага дна.

ХАЛАТНАСЦЬ У БЕЛЫМ ХАЛАЦЕ

Хірург адной з раённых бальніц Гомеля падчас правядзення аперацыі пакінуў у жываце пацыенткі марлевую сурвэтку...

Паводле звестак упраўлення інфармацыі і сувязяў з грамадскасцю Генеральнай пракуратуры краіны, «бяспамятнасць» урача стала прычынай доўгатэрміновага гнойнага запалення ў пацыенткі, якое стала прычынай смерці 78-гадовай жанчыны. Была ўзбуджана крымінальная справа, расследаванне якой праводзілі супрацоўнікі Кастрычніцкага РАУС Гомеля. Не так даўно адбыўся суд, які прызнаў хірурга вінаватым у неналежным выкананні сваіх прафесійных абавязкаў. Урач асуджаны да двух гадоў абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

РАЗБОЙ У БАБРУЙСКУ

23 студзеня супрацоўнікі міліцыі затрымалі двух бабруйчан — 35 і 28 гадоў, якія былі раней асуджаныя і нідзе не працавалі. Іх злавілі на месцы з доказамі злачынства.

Мужчыны ў чорных капелюшах з прорэзямі, узброеныя нажом, трапілі ў кватэру галоўнага ўрача гарадскога тубдыспансэра. Яны хацелі завалодаць маёмасцю: радыё- і відэаапаратурай, аргтэхнікай. Папярэднім расследаваннем ГУУС Бабруйска распачата крымінальная справа. За разбой злачынцы могуць атрымаць пакаранне ад 6 да 15 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці.

Алена КАЗЛОВА.

МАГАЗІН «МАХІ» — МІШЭНЬ?

Вось толькі для каго? Гэта пытанне, як кажуць, паўстала рубам перад праваахоўнымі органамі Гомеля. Справа ў тым, што ў самым цэнтры горада, якраз насупраць будынка гарвыканкама, быў магазін «Зубраня», які перайшоў да таварыства з дадатковай адказнасцю «Гурман-плюс». Новы ўладальнік яго правёў тут вялікія рэстаўрацыйныя работы, уклаўшы ў іх значныя фінансавыя сродкі.

Магазін павінен быў справіць наваселле да Новага года. Аднак гэтага не адбылося. Прычына ў тым, што нехта ноччу разбіў тры вялізныя шкляныя вітрыны. На іх месцы з'явіліся новыя. Прайшло колькі дзён, а дакладней, начэй, і гісторыя паўтарылася. «Махі» (такая назва магазіна сёння) зноў пазбавіўся трох такіх жа вітрынных шклопакетаў. Прадпрыемства панесла страты на суму ў 30 мільёнаў рублёў. Яго кіраўнік мяркуе, што зламыснікамі могуць быць не толькі вулічныя хуліганы, але і канкурэнты. Таму пайшоў на новыя расходы, прыняўшы рашэнне ўстанавіць тут камеры відэаназірання.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ГРУЗЧЫК... ПАДРАБЛЯЎ ГРОШЫ

У Браслаўскім раёне міліцыянеры затрымалі 24-гадовага грузчыка, які дома падрабляў купюры Нацыянальнага банка Беларусі.

Высветлілася, што ён падрабіў 150 20-тысячных купюр і 48 купюр наміналам па 10 тысяч рублёў. Для гэтага выкарыстоўваў прынтар. Зразумела, гэтак званыя вадзяныя знакі і іншыя элементы абароны грошай на купюрах адсутнічалі. Капіравальную тэхніку канфіскавалі, узбудзілі крымінальную справу.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«ГРЫПОЗНАЯ ХВАЛЯ» НАКРЫЛА СТАЛІЦУ

Пачынаючы з панядзелка, паказчыкі захваральнасці мінчан на прастуду і грып больш чым утрая перавышалі парогавыя ўзроўні. Усяго, па дадзеных сталічнай санэпідслужбы, з 21 па 24 студзеня ў медыцынскія ўстановы горада звярнуліся з сімптомамі прастуды і грыпу 17,5 тысячы мінчан. У стацыянары былі шпіталізаваны 157 чалавек. З 24 студзеня пастановай Галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача горада Мінска ў сталіцы пачаў ажыццяўляцца комплекс проціэпідэмічных мерапрыемстваў. Самы малапрыемны іх пункт датычыцца забароны наведвання пацыентаў у стацыянарах іх сваякамі. Але ёсць і прыемнае для мінчан паведамленне — транспартным арганізацыям забараняецца выпускаць на лініі транспартныя сродкі з няспраўнай ацяпляльнай сістэмай. Значыць, пасажыры больш не будуць мерзнуць...

Надзея НІКАЛАЕВА.

ОАО «Паритетбанк» (продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (организатор аукциона) повторно проводят открытый аукцион

по продаже помещений транспортного назначения (машиномест) в подземной гостевой автостоянке, расположенных по адресу: г. Минск, ул. Гамарника, 9/3.

Номер лота	Номер машиноместа	Общая площадь, кв. м	Начальная цена, бел. рубли	Сумма задатка, бел. рубли
4.	4.	11.9	8 499 992	849 999
5.	5.	11.9	8 499 992	849 999
9.	13.	12.2	8 714 277	871 428
11.	17.	12.5	8 928 563	892 856
12.	20.	12.5	8 928 563	892 856
14.	22.	12.5	8 928 563	892 856
15.	27.	12.5	8 928 563	892 856
16.	28.	12.5	8 928 563	892 856
17.	29.	11.7	8 357 135	835 714
18.	30.	11.7	8 357 135	835 714
27.	45.	10.6	7 571 421	757 142
28.	46.	10.2	7 285 707	728 571

Начальная цена каждого лота указана без учета НДС.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены лота и плата за участие в аукционе в размере 4 базовых величин (140 000 белорусских рублей) перечисляются на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583. Договор купли-продажи между продавцом и покупателем подписывается в течение 3 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта осуществляется в течение 5 календарных дней с даты подписания договора купли-продажи. ***Аукцион состоится 5 февраля 2008 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.*** Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 4 февраля 2008 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Порядок подачи заявлений на участие в аукционе указан в условиях проведения аукциона. Извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 06.12.2007.

Телефоны для справок:
227 48 36, 227 40 22 – УП «Минский городской центр недвижимости»

УНП 190398583.

ПОГЛЯД НА ХАРЧОВУЮ БЯСПЕКУ КРАІНЫ З БЕРАГОЎ РОСІ

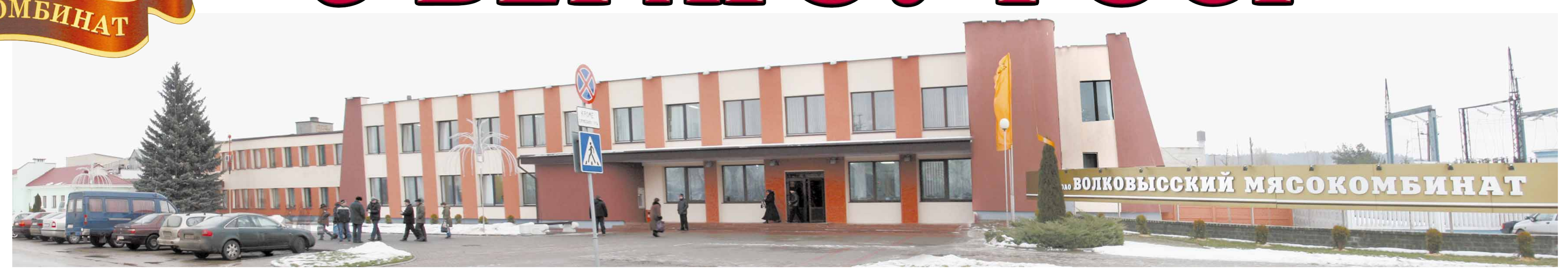

«Зарплату нам плаціць... Пакупнік, калі выбірае нашу прадукцыю»

На пытанні карэспандэнтаў «Звязды» адказвае генеральны дырэктар ААТ «Ваўкавыскі мясакамбінат» Іван Алейзавіч ЖУК

«Нашага палку прыбыло»

— Роўна год таму ў нашай газеце была публікацыя, з якой чытач даведаўся шмат сапраўды цікавага пра ваш калектыў. Што вартага ўвагі грамадскасці адбылося за год мінулы? Якія змены і набыткі вы, Іван Алейзавіч, хацелі б вылучыць?

— Пачнём з сацыяльных аспектаў і перш-наперш скажам, што «нашага палку прыбыло» — калектыў павялічыўся за адышоўшы ў гісторыю год роўна на сто чалавек, а такі прырост можна назваць істотным. Наогул, гэта наша пастаянная палітыка: вось ужо на працягу шасці-сямі апошніх гадоў робім усё для таго, каб прырастаць штогод прыкладна на сто чалавек. Вядома ж, яна тлумачыцца нарошчваннем аб'ёмаў вытворчасці і асваеннем новых відаў прадукцыі, наогул актывізацыяй работы на ўнутраны і знешні рынак. Вось і ў 2007-м мы істотна дапамаглі раёну ў выкананні праграмы занятасці насельніцтва.

Цяпер у нас налічваецца паўтары тысячы «штыкоў», і калі памножыць лічбу на сярэднестатыстычную колькасць членаў сям'і, то атрымліваецца, што камбінат сацыяльна абараняе як мінімум пяць тысяч чалавек. Для параўнальна невялікага райцэнтра лічба вялікая.

— А колькі корміць?..

— Гэта трэба лічыць. Наўскідку можна памыліцца ў той ці іншы бок. Адно скажу, што «едакоў» у нас не мала — жыхары большасці раёнаў Гродзенскай вобласці і самога абласнога цэнтра, Мінска і сталічнай вобласці, а таксама Гомельшчыны і суседняй Брэстчыны.

Калі вярнуцца да вынікаў мінулага года, то павялічылася зарплата членаў калектыву, у лістападзе яна склала 990 тысяч рублёў. Выраслі аб'ёмы вытворчасці — хай сабе на сем працэнтаў, але калі ўлічыць, што ў другой палове года ўзніклі складанасці з сыравінай (у рэгіёне з'явіўся яшчэ адзін перапрацоўшчык, а сыравіны не дабавілася), то лічба не такая ўжо і сціплая. Асвоена амаль восем мільярдаў рублёў (менавіта мільярдаў) капітальных укладанняў — гэтыя сродкі мы інвеставалі ў далейшае развіццё свайго прадпрыемства.

Сур'ёзным дасягненнем лічу тое, што летам мы запусцілі новую высокапрадукцыйную і высокатэхналагічную лінію па вытворчасці пельменяў. Перад гэтым доўга вызначаліся, вывучалі адпаведны сегмент рынку, пралічвалі, як акупіцца імпартнае абсталяванне і гэтак далей. І пуск лініі стаў маленькім святам для калектыву.

Нямала зрабілі і ў сваім сельскагаспадарчым філіяле — гэта былы СВК «Нязбодзічы» Свіслацкага раёна. У прыватнасці, пасля рэканструкцыі ўвялі адразу дзве жывёлагадоўчыя фермы, дзякуючы чаму ўдвая павялічана пагалоўе. Пры нашай падтрымцы аб'ёмы вытворчасці ўзраслі на 20 працэнтаў. Там механізаваны асноўныя вытворчыя працэсы, павялічылася зарплата. Тэхнічнае пераўзбраенне працягваецца. Мы аснасцілі спецыялізаваны ўчастак па вытворчасці бетонаў, што дазваляе вяскоўцам будавацца і развівацца далей. На гэты год запланавана рэканструкцыя яшчэ адной малочнатаварнай фермы з устаноўкай імпартнага даільнага абсталявання.

З моманту далучэння ў 2004 годзе мы ўклалі ў адраджэнне і развіццё філіяла каля 6 мільярдаў рублёў.

Перыяд быў напружаны, перыяд інтэнсіўнай працы, затое і прыбытак атрымалі салідны, і маральнае задавальненне ад вынікаў.

Адчуваем падтрымку дзяржавы

— Ці не прывядзе такая ваша наступальная палітыка да перадзелу ўнутранага рынку — як мінімум, і да ўзрастання вашага ўплыву нават на расійскім рынку?

— На расійскі рынак мы адчувальна ўплываць не можам, давайце ўлічым тыя гіганцкія аб'ёмы прадукцыі, якая там спажываецца. Што датычыцца айчыннага — што ж, магчыма. Мы не толькі ў мінулым годзе, а пастаянна нарошчваем аб'ёмы вытворчасці. Сёлета яны будуць амаль у два разы вышэйшымі, чым былі зусім нядаўна, у 2000 годзе. А па каўбасе і паўфабрыкатах падваенне фактычна дасягнута.

І так не мы адны. Штогод у краіне ўзрастае выпуск і спажыванне тых жа каўбасных вырабаў. Хутка наступіць насычэнне рынку, і ўтрымаецца на ім толькі той, хто даб'ецца найвышэйшай якасці, у каго будзе больш прывабны асартымент і чыя прадукцыя пры гэтым застанецца больш таннай. Перамогуць тыя, хто хутчэй за іншых варушыцца, марудлівыя і слабыя могуць не паспець. Такія перспектывы вымушаюць вытворцаў ужо сёння ўсур'ёз думаць і — дзейнічаць.

— У якой ступені ваша стратэгія суадносіцца з курсам кіраўніцтва краіны на харчовую бяспеку?

— Я заўсёды адчуваю задавальненне, калі заходжу ў магазін і бачу, што прадукты харчавання ў асноўным айчыннай вытворчасці. Якасцю і асартыментам яны не горшыя за завазныя, а вельмі часта нават — лепшыя, бо ў пераважнай сваёй большасці зроблены з натуральнай сыравіны. Не ўступаюць яны і па суадносінах цаны і якасці.

Гэта дасягаецца ў многім дзякуючы тэхнічнаму пераўзбраенню, якое вядзецца шырокім фронтам. Усе разумеюць: на старым абсталяванні стабільна высокай якасці не даб'ешся. Толькі новае абсталяванне дае ўстойлівую якасць. Што больш за ўсё і цэніць пакупнік. А мы добра разумеем: зарплату нам плаціць менавіта пакупнік, калі купляе ў магазіне нашу прадукцыю.

— Калі ваша стратэгія адпавядае дзяржаўнай палітыцы, Іван Алейзавіч, то ці адчуваеце вы дапамогу з боку дзяржавы, органаў мясцовай улады?

— Дзяржава фактычна не ўмешваецца ў працэс рэалізацыі нашай прадукцыі, увяла забарону на нейкую манаполію гандлем у рэгіёнах Беларусі. І магчымасць прадаставіць у розных кутках краіны шырокі выбар сваёй прадукцыі — гэта стымул для нас, вытворцаў, каб працаваць лепш за іншых, і каб наведвальнікі магазінаў у рэшце рэшт аддалі перавагу нашай марцы.

Вельмі важна і тое, што сёння дзяржава забяспечвае нас сыравінай. Яна па-ранейшаму адчувальна падтрымлівае сельскагаспадарчага вытворцу — і ўгнаеннямі, і хімікатамі, і тэхнікай па лізінгу, правядзеннем меліярацыйных работ на палях, будаўніцтвам аграгарадкоў і гэтак далей, і такім чынам забяспечвае тэмпы прыросту сыравіны.

Пры такой разнабаковай падтрымцы нам лягчэй ствараць новыя рабочыя месцы, нармальныя ўмовы для працы, павышаць зарплату. І людзі застаюцца ў малых гарадах, значыць, мы не будзем адчуваць дэфіцыту ў адукаваных кадрах. Прафесіяналаў з іх падрыхтуем самі, была б база — сярэдняя ці спецыяльная сярэдняя адукацыя, а ў радзе выпадкаў бяром на рабочыя вакансіі людзей з вышэйшай адукацыяй. Бо вытворчасць у нас высокатэхналагічная, высокамеханізаваная, з істотнай доляй камп'ютарызацыі.

У нас у раёне тры «валаўтваральныя» прадпрыемствы, і разам мы даём 93 працэнты таварнай прадукцыі горада і раёна. Не дай Бог, «закульгае» нават адзін калектыў — мінусуйце адразу 30 працэнтаў, а гэта і падаткі, і сацкультбыт, і занятасць насельніцтва, дабрабыт вялікай арміі гараджан. Таму актыўны ўплыў, дапамога дзяржавы як нельга дарэчы. Мы самі таксама стараемся працаваць так, каб не проста выжываць, а імкліва развівацца, бачыць перспектыву.

Я сказаў пра перспектыву, і хачу асобна падкрэсліць: адсвяткаваўшы, калектыў пачаў працаваць над выкананнем вытворчай праграмы 2008 года, а кіраўніцтва і асобныя структурныя падраздзяленні — над праграмай 2010-га. Гэты і наступны гады ўжо «звярстаны», усе іх пазіцыі ўвязаны ў планах нашага развіцця, і няхай працуюць спецыялісты, тут справа за выканаўцамі. А я сёння павінен дбаць пра 2010-ы. Думаць, што будзем будаваць, каму заказаць праекты (а на добры праект пойдзе тры гады), якое абсталяванне купіць, у якога вытворцы, дзе ўзяць сыравінныя рэсурсы і гэтак далей.

Так што калі адказваць на ваша пытанне, то хачу падкрэсліць: мы адчуваем пастаянную падтрымку з боку Міністэрства сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці, органаў мясцовай улады — раённых і абласных. Заўсёды ёсць да каго прыйсці па падтрымку ў складаную хвіліну, і дапамога будзе аказана. Я ўдзячны губернатару вобласці Уладзіміру Ягоравічу Саўчанку, [illegible]

Аб чым баліць галава ў дырэктара

[illegible]

Асноўнае — сістэма вытворчых адносінаў

[illegible]

... наша «ніша», і ... нізуем адпаведным чынам. Цяпер рэканструюем кулінарнае аддзяленне ў каўбасным цэху. Такога аддзялення ні ў каго ў Беларусі больш няма, гэта сапраўдны каўбасны цэх па вытворчасці 900 тон разнастайнай прадукцыі ў месяц.

Новая тэхніка, адпаведна і новыя тэх- [illegible]

... тым не менш засталося дастаткова вопытных, высокакваліфікаваных работнікаў, якія перадаюць папаўненню прафесійныя веды і ўласны вопыт.

Важна, што 70 працэнтаў членаў калектыву — ва ўзросце да 40 гадоў, а гэта самы працаздольны ўзрост. Работа на прадпрыемстве, як усякая праца на канвееры, вымушае хадзіць у змены, яна патрабуе пастаяннага фізічнага напружання, нават калі ты абслугоўваеш аўтаматычную лінію. Не ўсе навічкі вытрымліваюць — за паўгода, якія адводзяцца на падрыхтоўку, затрымліваецца толькі палова, астатнія звальняюцца. Але тыя, хто вытрымаў першыя паўгода, асвоіў азы прафесіі, застаюцца, яны задаволены зарплатай, умовамі працы і сацыяльнай абароны.

Мы змаглі абноўленым складам захаваць традыцыі, накопленыя ў калектыве больш чым за 40 гадоў. Гэта дазваляе ўкараняць у вытворчасць усё самае новае і перадавое, што толькі ёсць у галіне.

«Мы атрымаем новы мясакамбінат»

— Якія найбольш сур'ёзныя, на ваш погляд, задачы стаяць перад калектывам на 2008 год?

— Далейшае павелічэнне аб'ёмаў вытворчасці — мінімум на 7—10 працэнтаў. Далейшае тэхнічнае пераўзбраенне — асваенне каля 9 мільярдаў рублёў на гэтыя мэты. У 2009—2010 гадах пасля завяршэння такога капітальнага пераўзбраення мы атрымаем новы сучасны мясакамбінат.

— Мы ведаем, што спецыялісты камбіната збіраюцца на выстаўку ў Германію…

— Час наладжваць больш цесныя кантакты з замежнымі калегамі. Стаіць задача атрымаць дазвол на гандаль у краінах ЕС — у Брусеі разглядаецца пытанне аб прысваенні нам адзінага ветэрынарнага нумара, гэта патрэбна менавіта для таго, каб ажыццяўляць пастаўкі ў краіны Еўрасаюза. Да сябе чакаем міжнародны аўдыт. Так што трэба, каб нас ведалі хоць бы тыя ж немцы, прызнаныя майстры вытворчасці каўбас. А на выстаўцы можна пераняць нешта для сябе новае. Форумы гэтага ўзроўню — заўсёды ўніверсітэты перадавога вопыту. Нядаўна прайшла такая ўзаемна карысная выстаўка ў Вільнюсе (Літва зараз у ЕС), і не наведвальнікі былі ў захапленні ад нашай прадукцыі.

— Ці можна сказаць, што ваша прадпрыемства стала школай перадавога вопыту ў сваёй галіне? У канцы мінулага года ў вас прайшоў рэспубліканскі семінар.

— Мэтай семінара была санітарная бяспека вытворчасці. Галоўны дзяржаўны ветэрынарны інспектар рэспублікі Аляксандр Макаравіч Аксёнаў лічыць, што пэўны вопыт накоплены якраз на Гродзеншчыне. Калег знаёмілі з сістэмай кантролю за сыравінай, за гатовай прадукцыяй. Паказвалі новае абсталяванне. Іх зацікавіла, што пры афармленні інтэр'ераў нашых цэхаў практычна не выкарыстоўвалася драўніна, усюды — пластык, кераміка і нержавейка.

У цэнтры ўвагі былі таксама падрыхтоўка і харчаванне людзей, санітарыя на рабочых месцах. Думаю, госці звярнулі ўвагу, што нідзе на нашым камбінаце няма непрыемнага паху, які нярэдка суправаджае прадпрыемствы перапрацоўкі. Прафесіяналы ведаюць: калі ёсць спецыфічны пах, то пра санітарыю можна нікому не расказваць.

Харчовая бяспека — задача рэальная

— Абапіраючыся на вопыт свайго калектыву, да якой высновы прыходзіце асабіста вы: ці рэальна забяспечыць харчовую бяспеку краіны ў поўным аб'ёме ўласнымі сіламі?

— Як кажуць, «не вопрос». Калі да 2010 года галіна ў асноўным завершыць тэхнічнае пераўзбраенне, якое зараз праводзіцца на прадпрыемствах, то будуць створаны перадумовы для дасягнення такой самадастатковасці.

Магчыма, спатрэбяцца рэформы — перапрацоўчым прадпрыемствам давядзецца спецыялізавацца на выпуску той ці іншай прадукцыі, а магчыма, камусьці і аб'ядноўвацца, бо ў буйнога вытворцы заўсёды магчымасці большыя.

Задача мне здаецца рэальнай пры вызначаных тэмпах прыросту вытворчасці мяса ялавічыны, свініны, птушкі. Сёння з боку Міністэрства сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці больш жорсткімі становяцца патрабаванні да якасці сельскагаспадарчай прадукцыі і прадуктаў перапрацоўкі, да асартыменту, уводзяцца новыя стандарты, яны цалкам адпавядаюць міжнародным.

— Зразумела, што якасць забяспечваецца многімі фактарамі. У вашых умовах якія з іх з'яўляюцца вызначальнымі?

— Першараднае значэнне належыць кантролю, выяўленню і ўхіленню недахопаў у арганізацыі вытворчага працэсу. Калі гэтага не рабіць, толку не будзе. Мы павінны не замоўчваць недахопы, а наадварот. І адмовіцца ад агульнага падыходу: «Сёння вы, каханенькія-родненькія, працавалі дрэнна». Усе апусцілі галовы і пайшлі. Патрэбна не так. Хто канкрэтна — які спецыяліст, які работнік працаваў дрэнна і што канкрэтна ён не зрабіў ці выканаў нашармака? Што таму паспрыяла? Якім чынам выключыць магчымасць паўтарэння? Арсенал формаў і метадаў уплыву ў кіраўніка дастатковы.

Будзе па-іншаму — наверсе будзе шмат шуму, унізе ціха.

У нас раз на тыдзень праводзіцца дзень якасці, на якім дакладваюць свае пытанні начальнік бюро па якасці, начальнік фірменнага гандлю, начальнік аддзела збыту, іншыя камандзіры вытворчасці, падводзяцца вынікі за пражыты перыяд. Раз у два тыдні праводзіцца дэгустацыя новай прадукцыі альбо тых яе відаў, якія знаходзяцца ў дапрацоўцы ці па якіх былі заўвагі. А больш аператыўная тэхналагічная дэгустацыя адбываецца ў цэху штодня. Ацэнку кожнай партыі прадукцыі, перш чым выпусціць яе ў рэалізацыю, кожны дзень праводзіць і ўрач, ён падпісвае (ці не падпісвае) адпаведны дакумент, тым самым гарантуючы высокія спажывецкія якасці.

А каб сістэма вытворчых адносінаў працавала бездакорна, за ўсім павінен уважліва сачыць дырэктар. Гэта яго работа. Я не вырабляю прадукцыі вытворчага прызначэння, але мая прадукцыя — высакаякасная праца калектыву. Калі ў мяне пытаюцца: «Чым ты займаешся, што робіш?», я звычайна адказваю: «Нічога. Камандую». *(Смяецца.)*

Уся справа ў тым, што камандаваць пажадана граматна. У дырэктара ў руках павінны быць, як мінімум, грошы і кадры. Калі выпусціў з рук гэтыя рычагі кіравання, ты не дырэктар. І павінен быць аптымізм і павага да справы, якой займаешся. Калі ставіцца да справы пахрысціянску, то ты будзеш памятаць, што ад цябе залежаць лёсы паўтары тысячы чалавек. Гэтым асабіста я і кіруюся.

Гэты блок здымкаў зроблены на розных участках новай пельменнай лініі прадукцыйнасцю 1200 кілаграмаў пельменяў у гадзіну. У высокім рытме працуюць і аператар Алег ТАПЧЫЛКА (справа), і фаршаскладальнік Асім АЙДЫН аглы КЯРЫМАЎ, і расфасоўшчыца мясапрадуктаў Ніна ГРЫЗ, іншыя члены працавітага калектыву.

Дыплом, які сведчыць аб тым, што калектыў ААТ «Ваўкавыскі мясакамбінат» па выніках работы ў 2007 годзе ў чарговы раз пацвердзіў званне лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці, генеральны дырэктар Іван ЖУК (злева) атрымаў з рук віцэ-прэм'ера Андрэя КАБЯКОВА.

Жывём і працуем са шчырай душой

Расказвае Алена КАРАЖАН, галоўны эканаміст, старшыня наглядальнага савета адкрытага акцыянернага таварыства

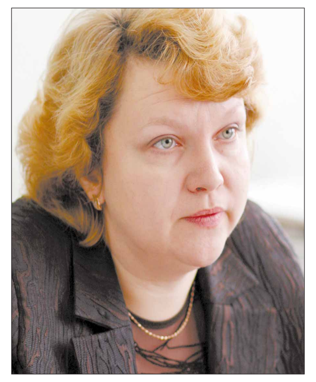

Хоць мінулы год быў напружаным, нават складаным, тым не менш мы справіліся з даведзенымі паказчыкамі сацыяльна-эканамічнага развіцця і ўласнымі планамі. Перавыкананы заданні па выпуску таварнай прадукцыі — як у супастаўных, так і ў дзеючых цэнах, «плюсуем» па прадукцыйнасці працы і прыбытках. Істотна перавышаны вызначаныя параметры па выпуску каўбасных вырабаў.

Мы ўвайшлі ў праграму развіцця малых гарадоў, маем прэферэнцыі на развіццё — пачынаючы з лета мінулага года плацім у бюджэт толькі палову падатку на прыбытак і вызвалены ад мэтавага сельскагаспадарчага збору. Дзякуючы чаму крыху больш сродкаў накіроўваем на развіццё прадпрыемства.

Пэўныя сродкі ўкладваем таксама ў развіццё горада, у тым ліку шэфствуем над 4-й школай і над трыма дзіцячымі садкамі, якім штогод аказваем дапамогу.

А таксама — сацыяльна-педагагічнаму цэнтру, спартыўнаму таварыству «Ураджай», што аб'ядноўвае фізкультурныя калектывы нашай галіны, культавым установам. З'яўляемся афіцыйным спонсарам гандбольнага клуба «Гараднічанка».

Не забываем уласных пенсіянераў — дзейнічае зацверджанае сходам акцыянераў палажэнне аб матэрыяльнай дапамозе ветэранам, згодна з якім тыя, хто адпрацаваў на прадпрыемстве, напрыклад, больш за 30 гадоў, атрымліваюць штогод 200–240 тысяч рублёў матэрыяльнай дапамогі.

Кароткае інтэрв'ю

Начальнік каўбаснага цэха Аляксандр ГЕСЬ:

— У нас працэс падрыхтоўкі папаўнення арганізаваны прама на прадпрыемстве. Абучэнне наладжана на рабочых месцах. Арганізуюць і кантралююць яго ход інжынер па навучанні, які спецыяльна выдзелены для гэтага ў аддзеле кадраў, і майстры. Работнік «з вуліцы» прымаецца вучнем, існуюць тэрміны падрыхтоўкі, для кожнай спецыяльнасці — свае. Пасля завяршэння тэрміну работнік пацвярджае тэарэтычныя і практычныя навыкі перад камісіяй, якая і прысвойвае яму тую ці іншую кваліфікацыю. Развіта такая форма працоўнага навучання, як настаўніцтва. Вялікі стаж практычнай работы маюць Юрый Далідоўскі, Анатоль Палубок, Таццяна Валюк, і яны ахвотна дзеляцца сваімі ведамі з навічкамі. Абвальшчык мяса 5-га разраду Вячаслаў Кароткі прыйшоў пасля вучылішча і мае спецыяльную адукацыю, і таксама не робіць сакрэтаў з прафесійных прыёмаў. Такіх прыкладаў я магу вам прывесці шмат.

Новыя тэхналогіі — на новым абсталяванні

Гаворыць галоўны інжынер Алег ШЭМЕТ:

— Можна смела сказаць, што ўдасканаленне вытворчасці, далейшая барацьба за высокую якасць прадукцыі вядуцца ў нашым калектыве на аснове рэканструкцыі і тэхнічнага пераўзбраення. Бо новыя тэхналогіі патрабуюць новага, перадавога абсталявання.

Свой план тэхнічнага пераўзбраення мы «вярстаем» у цеснай сувязі з комплекснай праграмай развіцця Беларусі да 2010 года. Пры гэтым улічваем сітуацыю на рынках, запатрабаванні спажыўцоў, апошнія больш жорсткія якасныя параметры, нядаўнія заканадаўчыя і падзаконныя акты і г.д. Кожная служба прадпрыемства ўносіць свае прапановы, такім чынам у яго закладваюцца ўсе найважнейшыя накірункі ўдасканалення вытворчасці.

За мінулы год удалося зрабіць, я лічу, многае. Асноўны прыбытак нам забяспечвае каўбасна-кулінарная вытворчасць. Таму летась закупілі шмат абсталявання для атрымання больш якасных прадукцыі, новых яе відаў. І пачалі, што вельмі важна, капітальны рамонт гэтай «цэнтральнай» вытворчасці, які ўжо вядзецца поўным ходам і павінен завяршыцца да 1 сакавіка гэтага года, часу засталося зусім мала.

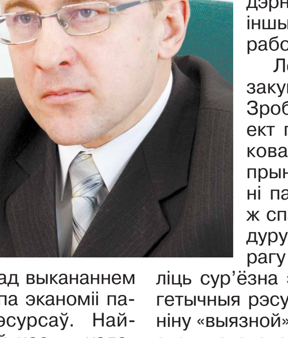

Працавалі таксама над выкананнем дырэктывы Прэзідэнта па эканоміі паліўна-энергетычных рэсурсаў. Найбольш энергаёмістае ў нас — халадзільнае абсталяванне. Прыкладна 60 працэнтаў усёй электраэнергіі, якая спажываецца прадпрыемствам, расходуецца менавіта на падтрыманне холаду. Вось чаму летась быў выканаы капітальны рамонт халадзільных камер з прымяненнем найноўшых цеплаізаляцыйных матэрыялаў. Устанавілі і запусцілі сучасны кампрэсар, што істотна знізіла спажыванне электраэнергіі.

Сёлета ў адпаведнасці з прынятай на гэты год праграмай энергазберажэння такая работа будзе працягнута. У прыватнасці, плануем далейшае пераўзбраенне кампрэсарнага абсталявання, цеплавую мадэрнізацыю інтэрната і шмат іншых патрэбных і карысных работ.

Летась правялі тэндар па закупцы лініі забою свіней. Зроблены тэхналагічны праект гэтага цэха, але канчатковае рашэнне пакуль не прынята, бо з'явіліся пытанні па сыравіннай зоне. І ўсё ж спадзяёмся пачаць працэдуру закупкі лініі, якая ў шэрагу іншых «плюсоў» дазволіць сур'ёзна эканоміць паліўна-энергетычныя рэсурсы. І зробіць нашу свініну «выязной» — не толькі ў Расію (дазвол на экспарт у блізкае замежжа у нас ёсць), але і на еўрапейскія рынкі.

Распрацоўваем праектна-каштарысную дакументацыю для будаўніцтва сучасных бытавых памяшканняў, бо ў недалёкай перспектыве іх не будзе хапаць.

Яшчэ адна вялікая задача — падрыхтоўка праектна-каштарыснай дакументацыі для ўзвядзення ачышчальных збудаванняў мясакамбіната. Дзеючыя — у поўным парадку, але будуць у хуткім часе закрыты, а тэрыторыя рэкультывавана — да іх наблізіліся дачныя ўчасткі і гарадскія водазаборныя збудаванні.

У нас свая будаўнічая брыгада — працуюць 40 будаўнікоў, кіруе іх работай аддзел капітальнага будаўніцтва. Калі даводзіцца асвойваць вялікія аб'ёмы работ, то на тэндарнай аснове запрашаем спецыялізаваныя будаўнічыя арганізацыі.

Вядзецца камп'ютарызацыя вытворчасці. Ужо сёння налічваецца прыкладна 110 адзінак камп'ютарнай тэхнікі. Заввязана ў адзіную сістэму асноўная вытворчасць, склады, працуюць бухгалтарскія праграмы. Летась запусцілі сістэму ўліку рабочага часу, цалкам аўтаматызавалі прыём заявак у службе збыту. Гэта дазваляе больш аператыўна працаваць з кліентамі, улічваць усе іх пажаданні.

Аказваецца, «пальцам пханыя каўбасы» напаўняе аздобленым спецыямі фаршам усё ж машына. Дапамагае ёй брыгада фармоўшчыкаў каўбасных вырабаў машыннага ўчастка.

Арганізоўвае працу брыгады знаўца вытворчасці майстар Наталля ДАДАЦКАЯ.

Ваўкавыскаму мясакамбінату — больш за 40 гадоў. Аб слаўным працоўным шляху калектыву расказваюць шматлікія экспанаты заводскага музея, які стаў адным з цэнтраў выхаваўчай работы. Тут прадстаўлены шматлікія дакументы, архіўныя фатаздымкі. У асобных вітрынах — узнагароды працоўнага калектыву. Дарэчы, за ўмелую арганізацыю ідэалагічнай работы калектыву прысуджана другое месца ў абласным конкурсе. Нашым гідам па музеі стала сакратар прыёмнай Марына ПРОКЛАВА.

Нацыянальную традыцыю аберагае «Пельменыч»

Расказвае намеснік генеральнага дырэктара па камерцыйных пытаннях Тамара ЖУК:

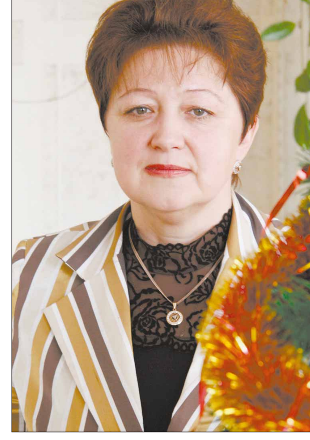

— Новы працоўны год пачынаем у даволі напружаным рытме. Усяго адзін, але характэрны прыклад. Як вы ўжо ведаеце, на камбінаце дзейнічае новая лінія па вытворчасці пельменяў. Праграму на студзень па выпуску гэтага віду прадукцыі мы вызначылі для сябе ў 400 тон. Гэта значыць, патрэбна будзе штодзень выпускаць па 20 тон. Да ліпеня збіраемся вывесці лінію на праектную магутнасць — гэта значыць, усяго праз год пасля яе пуску. Дасягнуць такіх тэмпаў асваення да нас нікому не ўдавалася. І тады будзем устойліва выпускаць за суткі па 25 тон пельменяў. Такім чынам становімся буйнейшым іх вытворцам у краіне.

Яны зараз выходзяць пад новым брэндам — «Пельменыч». Гэта наша новая гандлёвая марка, яна запушчана з гэтага года, у канцы мінулага правялі даволі інтэнсіўную рэкламную кампанію — і ў друку, на тэлебачанні і радыё, развесілі па горадзе білборды.

— І ўсё ж вы самі казалі, што галоўная рэклама — смакавыя якасці прадукцыі.

— Мы ўжо зараз бачым, што пакупнікі нашы новыя пельмені спадабаліся. Яны істотна адрозніваюцца ад тых, якія мы выпускалі раней. І знешні выгляд іншы, больш «мастацкі», скажам так, дзякуючы прыгожаму малюнку формачак, якія імітуюць ручную лепку. Цестававая абалонка абсалютна іншая, тэхналогія замесу на абсталяванні знакамітай італьянскай фірмы «Даміёні» іншая, у выніку цеста больш эластычнае, больш тонкай раскаткі, з іншымі смакавымі якасцямі. Працуем на муцэ Лідскага і Скідальскага камбінатаў хлебапрадуктаў.

— Наколькі нам расказалі тэхнолагі, фарш таксама рыхтуецца па-іншаму?

— Па сваёй кансістэнцыі ён не нагадвае «вадкі» каўбасны фарш, бо свініна і ялавічына не перакручана, а пасечана, як гэта заўсёды рабіла вясковая гаспадыня. А на пельмені ідзе толькі свежае натуральнае мяса, без нейкіх узмацняльнікаў смаку ці дабавак, толькі спецыі. Гэта стопрацэнтны натуральны прадукт.

Спадзяюся, што нетрадыцыйны смак і наогул новая якасць новага прадукту дазволяць нам крыху пацясніць канкурэнтаў на ўнутраным рынку. А аб'ёмы вытворчасці такія, што будзе магчымасць выходзіць са сваімі пельменямі і на расійскі рынак. На сёння мы іх ужо прасертыфікавалі, і некалькі расійскіх кампаній праявілі рэальны інтарэс да новага прадукту. Зараз ідзе сумесная работа над кантрактамі. Расіяне да нас прыязджалі, дэгуставалі пельмені, знаёміліся з вытворчасцю, усё спадабалася, будзем працаваць.

— Тамара Міхайлаўна, на расійскім рынку ваша прадпрыемства не першы год, падзяліцеся ўражаннямі.

— Рынак гэты па-свойму складаны, але вельмі перспектыўны. Пастаўлялі мы ў асноўным мяса на касці, летась некалькі павялічылі пастаўкі каўбасных вырабаў у расійскія рэгіёны. Хоць, шчыра скажу, вострай патрэбы нарошчваць аб'ёмы продажу ў суседнюю краіну ў нас няма. Як і любое беларускае прадпрыемства, мы клапоцімся ў першую чаргу пра тое, каб задаволіць запатрабаванні айчыннага спажыўца, накарміць свой народ — дзеля чаго камбінат і быў створаны больш за 40 гадоў таму.

Прыкладна 30 працэнтаў сваёй разнастайнай прадукцыі пастаўляем у Мінск.

— Нам вядома, што ў вас — 12 фірменных магазінаў і тры склады аптовага гандлю.

— З іх дапамогай рэалізуем 34 працэнты выпушчанай прадукцыі. Сетку фірменных магазінаў і аптовых складоў пастаянна развіваем, прычым, пры рэканструкцыі прадугледжваем адкрыццё цэхаў паўфабрыкатаў і кандытарскіх цэхаў пры магазінах. Такую рэканструкцыю сёлета правядзём у фірменным магазіне ў абласным цэнтры, будынак якога выкупілі ва ўласнасць мясакамбіната і дзе ўжо два гады дзейнічае першая чарга — гандлёвая зала з падсобнымі і службовымі памяшканнямі.

— Магчыма, мы памыляемся, але фірменны гандаль, у якім працуюць 160 чалавек, істотна дабаўляе вам клопатаў…

— Затое ён мае шэраг несумненных пераваг. Мы ўжо назаўтра пасля завозу прадукцыі атрымліваем на свой разліковы рахунак крайне неабходныя для арганізацыі вытворчасці «жывыя» грошы. А астатнім прадпрыемствам гандлю — дзяржаўным і прыватным — мусім даваць адтэрміноўку па аплаце на пятнаццаць, а то і дваццаць каляндарных дзён з моманту атрымання тавару, і вялікія сродкі ледзьве не на месяц выпадаюць з абароту.

У фірменных магазінах лягчэй праводзіць аналіз попыту і збор водгукаў аб новай прадукцыі. Запуск любога новага віду прадукцыі ў масавую вытворчасць пачынаем з таго, што выпускаем доследную партыю, і яна ў першую чаргу разыходзіцца па фірменных магазінах. Іх задача — расказаць пакупніку пра навінку, наладзіць дэгустацыю, сабраць водгукі і прапановы. З улікам гэтага прымаем рашэнне, выпускаць гэты від прадукцыі ці не.

— Як складваецца ўзаемаадносіны з арганізацыямі спажывецкай кааперацыі ў раёнах? Ці не застаецца ўбаку ад вашых далікатэсаў, навінак, наогул вашай прадукцыі вясковае насельніцтва?

— Мы дастаўляем сваю прадукцыю ў вёску, пры гэтым бяром пэўныя затраты на сябе, бо бачым там перспектыву. Але сёння заяўкі вельмі абмежаваныя, нават мізэрныя. У адных выпадках гэта тлумачыцца тым, што ў вясковага насельніцтва пакупніцкая здольнасць ніжэйшая, чым у гарадскога. У іншых — непадрыхтаванасцю вясковых магазінаў да гандлю такой далікатнай прадукцыяй, як наша. Бо патрэбна халадзільнае абсталяванне для гарантаванага захоўвання мясапрадуктаў. Мы знайшлі пакуль рашэнне, у прыватнасці, з Ваўкавыскім райспажыўсаюзам — ажыццяўляем пастаўку на іх аптовую базу для далейшага развозу тавару на вёску аўталаўкамі.

Думаем таксама, якім чынам зацікавіць у больш цесным супрацоўніцтве арганізацыі грамадскага харчавання — сталовыя, рэстараны, кафэ. Яны заўсёды былі больш схільныя працаваць з мясам, а не паўфабрыкатамі ці каўбаснымі вырабамі, бо гатуюць самі. Зараз рыхтуемся запусціць новую серыю паўфабрыкатаў «Знатныя» — гэта гатовыя да спажывання, аздобленыя спецыямі кавалкі высокагатунковага мяса, у хатніх умовах ці ва ўмовах кафэ, невялікага рэстаранчыка, сталоўкі можна адразу браць і запякаць у духоўцы, гатаваць неяк інакш. На днях навінка пойдзе да спажыўца.

Так што рэзервы шукаем не толькі за мяжой, але і ў сябе дома. Сваю задачу бачым у тым, каб пастаўляць уласную прадукцыю ва ўсе рэгіёны Беларусі. У тым ліку ў Магілёўскую і Віцебскую вобласці, якія пакуль застаюцца не «ахопленымі».

Гэтыя здымкі зроблены ў каўбасным цэху. Майстар цэха Таццяна ФЕДАРОВІЧ прадстаўляе папулярную прадукцыю — сыравэнджаныя і сыравяленыя каўбасы. Падрыхтоўка фаршу для каўбасных вырабаў даручана Андрэю МЯЛЕШКУ. А начальнік каўбаснага цэха Аляксандр ГЕСЬ і майстар Ігар КАСЬМІН аглядаюць гатовую прадукцыю ў камеры ахалоджвання.

У Ваўкавыскім раёне стартавала эстафета «Мы славім імя Жанчыны», і адзін з яе альбомаў запаўняюць зараз на мясакамбінаце. У яго будуць занесены імёны жанчын, якія з'яўляюцца не толькі Маці, але і выдатнымі працаўніцамі, удзельніцамі грамадскага і культурнага жыцця — гэта значыць, рознабаковымі Асобамі. З ужо запоўненымі старонкамі кнігі-эстафеты нас знаёміць бібліятэкар Эла АМШЭЙ.

ЗАПРАШАЕМ!

ФІРМЕННЫЯ МАГАЗІНЫ ААТ «Ваўкавыскі мясакамбінат»

- г. Мінск, «Пачастунак з Ваўкавыска»: вул. Маякоўскага, 176; вул. Ясеніна, 17; вул. Мяснікова, 17.
- г. Гомель — вул. Міжнародная, 35.
- г. Ваўкавыск: вул. Жолудзева, 49а; вул. Кастрычніцкая, 151.
- г. Масты — вул. Савецкая, 42.
- г. Шчучын — вул. Астроўскага, 1.
- г. Зэльва — вул. Кірава, 6.
- г. Гродна: вул. Кастрычніцкая, 3; вул. Нікалаева, 62; вул. Антонава, 25.

Рэпартаж

Сюды не зарасце народная сцяжына

У Мінску працуюць некалькі фірменных магазінаў Ваўкавыскага мясакамбіната. У адзін з іх, размешчаны на вуліцы Маякоўскага, на плошчах акцыянернага таварыства «Камволь», мы прыехалі, калі не было і 9 гадзін раніцы. Але гандаль ішоў поўным ходам: аказалася, магазін працуе з 8.00.

Першае, што кінулася ў вочы — прасторная, удала скампанаваная і ўмела аснашчаная гандлёвым абсталяваннем зала. Другое — цудоўная, як кажуць прафесіяналы, выкладка тавараў. Такая выкладка можа зрабіць гонар любому гіпермаркету.

І трэцяе, самае важнае, — у гандлёвай зале многа, вельмі многа для такога ранняга часу пакупнікоў. Не трэба доўга прыглядвацца, каб зразумець, што гэта — хатнія гаспадыні, якія адправілі сваіх дамашніх на працу ці ў школу і прыйшлі папоўніць запасы. Многія з іх знаёмыя з прадаўцамі і наогул пачуваюць сябе тут «у сваёй талерцы».

Знаёмімся з адной з пакупніц сталага ўзросту:

— Я Валянціна Канстанцінаўна Пацэнкіна, жыву непадалёк. У магазін, як у нас кажуць, «на камвольным», хаджу часта і ахвотна, мне тут усё падабаецца. Прадукты — свежыя, вельмі якасныя, смачныя. І выбар вялікі, што зручна. Так што — і магазін харошы, і прадукты з Ваўкавыска харошыя. Прабачце, мне пара, спяшаюся.

Звярнуў на сябе ўвагу мужчына, які яўна нешта выглядаў на прылаўку. Знаёмімся.

— Уладзімір Іванавіч Старыкевіч. Жыву ў Серабранцы, а сюды рэгулярна прыходжу «нацянькі». Я даўні аматар прадуктаў Ваўкавыскага мясакамбіната — не паверыце, але ўпадабаў іх не менш, чым 20 гадоў назад. Раней тут быў ларок, і мы ў тыя складаныя гады, калі з прадуктамі было цяжка, а на рукі давалі толькі два кілаграмы каўбасы, прыходзілі нават ноччу, у 2 ці 3 гадзіны, і займалі чаргу.

А як дзевяць гадоў назад адкрыўся гэты магазін, то я стаў яго пастаянным наведвальнікам. Вядома ж, побач з маім домам ёсць прадуктовыя магазіны, але хто яго ведае, колькі там ляжаць прадукты... А тут сапраўды ўсё свежае, бо завозяць кожны дзень. Паглядзіце, за акном якраз машына з тэрмакузавам з Ваўкавыска разгружаецца.

— Так што нам усім падабаецца купляць сапраўдную свежыну, — працягвае Уладзімір Іванавіч. — Выбар у іх заўсёды вялікі. Я ўжо купіў сёе-тое, узяў бы яшчэ сала. Ляжыць, бачу, «Панскае» — з прасыпкай пасярэдзіне. Але для мяне яно крышку востравата. Шукаю, што трэба выбіраць. Я больш люблю «Грудзінку па-ваўкавыску».

Прадаўцы сказалі Уладзіміру Іванавічу, калі будзе яго любімая. А пакупнік-ветэран сфатаграфаваўся для «Звязды» *(гл. здымак)* і падзякавалі загадчыцы Людміле Уладзіміраўне за прапанову прадукцыі на смак, бо таксама з'яўляемся прыхільнікамі прадукцыі пад маркай, калі атаварваемся ў магазіне «Сем хлябоў» на праспекце Незалежнасці. Яе доўны смак нам добра вядомы. Хоць, шчыра кажучы, утрымацца...

Адзінае, пра што начыста забыліся — не запыталіся ў гаспадыні, ці фірменныя пельмені «Барскія». Падчас камандзіроўкі мы іх каштавалі ў іншым месцы. Смаката-а-а!.. Будзем шукаць у горадзе.

Не толькі жыхарам мікрараёна вуліцы Маякоўскага і недалёкай Серабранкі, але і нам спадабалася ў прыгожым і сапраўды багатым фірменным магазіне «на камвольным». На пярэднім плане — Уладзімір Іванавіч СТАРЫКЕВІЧ, які не «здраджвае» прадуктам з Ваўкавыска вось ужо 20 гадоў. Ва ўсякім разе, ён так сцвярджае.

Публікацыю падрыхтавалі: Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ, Віктар ПАЗНЯКОЎ і Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

Заснавальнікі — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» і грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі». Рэгістрацыйны № 12.

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

25 СТУДЗЕНЯ 2008 г. ПЯТНІЦА № 4 (15508)

ВЕДЫ — У АДКРЫЦЦІ!

У пачатку лютага ў Беларускім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце пачынае сваю работу 72-ая штогадовая навукова-практычная канферэнцыя.

Пад дахам БДТУ з 4 па 9 лютага збяруцца вучоныя Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, вядучых вышэйшых навучальных устаноў краіны, прадстаўнікі прамысловасці і лесагаспадаркі. У рамках канферэнцыі будуць дзейнічаць навуковыя секцыі і падсекцыі разнастайных напрамкаў — вучоныя прадставяць вынікі сваіх даследаванняў у галіне хімічнай тэхналогіі, лесагаспадарчай тэхнікі, паліграфіі, эканомікі і кіравання вытворчасцю і г.д.

Традыцыйна акрамя сталых навукоўцаў у рабоце канферэнцыі бяруць актыўны ўдзел маладыя вучоныя і аспіранты, для якіх гэта добрая магчымасць як азнаёміцца з актуальнымі дасягненнямі ў сферы сваіх інтарэсаў, так і прадставіць вынікі асабістых даследаванняў, наладзіць навуковыя сувязі з іншымі спецыялістамі ці зацікавіць прадстаўнікоў вытворчасці. Так, у 2008 годзе на навукова-практычнай канферэнцыі зробяць свае даклады больш чым 60 аспірантаў і магістрантаў. Возьмуць удзел у канферэнцыі і найбольш актыўныя студэнты, якія звязваюць свой далейшы лёс не толькі з практычным выкарыстаннем атрыманых у ВНУ ведаў, але і з укладам у сусветную навуковую скрыню сваіх дасягненняў і, хто ведае, нават адкрыццяў!

Яраслаў ГРОДА, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт кафедры тэарэтычнай механікі БДТУ.

СТАРТАВАЎ МІЖНАРОДНЫ ГОД САНІТАРЫІ

Генеральная Асамблея ААН аб'явіла 2008 год Годам санітарыі.

Яго правядзенне ў першую чаргу разлічана на маладых людзей, якія нярэдка грэбуюць захаваннем элементарных санітарных нормаў у паўсядзённым жыцці. У выніку моладзь, асабліва дзеці, падлеткі, маладыя жанчыны часцей за іншых пакутуюць ад цяжкіх інфекцыйных хваробаў.

Спецыялісты гавораць, што нават такая простая рэч, як мыццё рук з мылам, дазваляе нярэдка пазбегнуць інфекцыйных захворванняў. Так атрымалася, што Міжнародны Год санітарыі супаў з правядзеннем Года здароўя ў нашай краіне. Іх спалучэнне, думаецца, дазволіць нам, асабліва моладзі, больш адказна ставіцца да выканання нормаў санітарыі.

Леанід ТУГАРЫН.

Лідары

Асабістая справа або грамадзянскі абавязак?

Вы любіце сваю сям'ю, сваю Радзіму? Лічыце сябе патрыётам? «Што за дзіўнае пытанне?» — скажа, безумоўна, наш чытач.

Аднак не ўсё так проста. Мы правялі бліц-даследаванне сярод моладзі з пытаннем: Што такое патрыятызм?» І высветлілі, што ў кожнага свой пункт гледжання.

Каб вызначыцца з паняццем «патрыятызм», мы звярнуліся да першага сакратара Мінскага гарадскога камітэта Грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» Дзяніса ПРОХАРА, які зусім нядаўна прыступіў да выканання сваіх абавязкаў.

— Скажыце, калі ласка, што для вас патрыятызм?

— Патрыятызм — паняцце вельмі шматграннае, і кожны тлумачыць яго па-свойму. Асабіста для мяне гэта найперш любоў да Радзімы, гордасць за нашы дасягненні і поспехі. Гэта пашана да старэйшага пакалення, даніна павагі іх подзвігам і заслугам. Гэта імкненне быць карысным грамадству сваёй працай, стаўленнем да людзей.

— Што асабіста для вас Радзіма? Гэта чырвона-зялёны сцяг нашай краіны, герб, гімн, дзяржаўныя святы або гэта месца, дзе вы нарадзіліся, дзе жывяце, лавачка ў бабулі ў вёсцы і родныя пейзажы?

— Радзіма для мяне перадусім гэта месца, дзе я нарадзіўся, дзе я вырас, дзе пайшоў у школу, гэта месца нараджэння маіх бацькоў. Я раздзяляю паняцці «вялікая Радзіма» і «маленькая радзіма». Вялікая Радзіма для мяне — гэта наша краіна, Рэспубліка Беларусь. Малая радзіма — гэта месца майго нараджэння і станаўлення як асобы. Пачуўшы слова Радзіма, адразу ўяўляю бацькоўскі дом і сваіх бацькоў, наш сад, дзе са сваімі сябрамі ўзбіраўся на яблыні па сакавітыя спелыя яблыкі, родную рэчку і парк, дзе адбылося першае спатканне з каханай.

Для мяне гэта і ёсць любоў да Радзімы. Гэта, мабыць, і ёсць асноўны змест паняцця «патрыятызм».

Патрыятызм для мяне — асноўная рухаючая сіла. Я шчыра не разумею тых, хто ідзе на працу толькі для таго, каб адседзецца. Сёння наша дзяржава дае бясконцае мноства магчымасцяў для самарэалізацыі, стварае спрыяльныя ўмовы для кожнага. І абавязак кожнага грамадзяніна — адказаць на клопат дзяржавы сваёй карыснай, сацыяльна значнай працай.

ДАВЕДКА «ЧЗ».
Прохар Дзяніс Міхайлавіч.
Год нараджэння: 1979.
Месца нараджэння: г.п. Карэлічы Гродзенскай вобласці.
Скончыў: Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка, аспірантуру Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.
Спецыяльнасць па адукацыі: «Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве». Спецыялізацыя: «Прадпрымальніцкая дзейнасць прадпрыемства».

Выхаваць патрыёта краіны — наша асноўная задача, бо менавіта цяперашнія хлопчыкі і дзяўчынкі заўтра стануць кіраваць краінай.

Выхаваць патрыёта можна толькі асабістым прыкладам. Калі ты, выступаючы з трыбуны, гаворыш высокія словы, а сам ніколі не саступіш месца бабулі ў тралейбусе, то аб якім даверы, а ўжо тым больш патрыятызме, можа ісці гаворка?

Я родам з Гродзенскай вобласці. Скажу па сакрэце, на кожнае свята Дня Перамогі адпраўляю віншаванні ветэранам роднага гарадскога пасёлка Карэлічы. Вядома ж, я не магу павіншаваць усіх ветэранаў, але тых, з кім так ці інакш знаёмы, віншую абавязкова.

Наш гарадскі камітэт БРСМ праводзіць мноства мерапрыемстваў патрыятычнага характару. Гэта сустрэчы, «круглыя сталы», сустрэчы з ветэранамі, «Зорныя паходы» па месцах баявой славы, «Заранкі». Традыцыйна праводзяцца такія мерапрыемствы, як «Мы грамадзяне Беларусі!», «За Беларусь!», прысвечаныя дзяржаўным святам Рэспублікі Беларусь. Праводзяцца спартыўна-патрыятычныя гульні, ваенізаваныя эстафеты, турысцкія злёты і спаборніцтвы, спартакіяды сярод дапрызыўнай і прызыўной моладзі па мнагабор'ю ў рамках комплексу «Абаронца Айчыны» (у тым ліку і выязныя) і інш. Кожны малады чалавек знойдзе сабе занятак па душы.

— Раскажыце, як праходзяць вашы мерапрыемствы, куды вы ездзіце. Ці падабаецца гэта моладзі, якія ўражанні, успаміны?

— Мы праводзім вельмі шмат мерапрыемстваў для моладзі сталіцы. Самыя яркія — гэта нашы акцыі. Цяпер моладзь крыху скептычна ставіцца да правядзення вялікіх акцый, але ім вельмі падабаюцца новыя накірункі, веянні — флэш-мобы. Прыкладам можа паслужыць флэш-моб, праведзены ў напрыканцы снежня мінулага года, каб прыцягнуць увагу гараджан да праблемы гандлю людзьмі. Больш за тысячу чалавек выйшлі на вуліцы горада, паклалі рукі адзін аднаму на плечы і прастаялі ў такім становішчы хвіліны паўтары — як нямы дакор рабагандлярам.

Правядзенне летніх турзлётаў па родным краі, летнія турысцкія паходы, розныя патрыятычныя гульні, кубак рыбалкі — усё гэта вельмі падабаецца маладым людзям. У Савецкім раёне вялікай папулярнасцю карыстаецца «Клуб гістарычнай рэканструкцыі», дзе падлеткі аднаўляюць побыт і эпоху сярэднявечча.

— Сярод моладзі склалася такая думка, што БРСМ занадта фармальная арганізацыя і туды няма чаго ісці. Што вы можаце сказаць адносна гэтага?

— Найперш наша арганізацыя створана для падтрымання маладзёжных ініцыятыў. Натуральна, БРСМ не можа стопрацэнтна аб'яднаць усю моладзь. Мы падтрымліваем тых маладых людзей, у якіх ёсць крэатыўныя ідэі, якія хочуць змяніць сваё жыццё ў лепшы бок.

— Ці адрозніваецца, па вашаму, патрыятызм мінулых гадоў ад сучаснага?

— Не. А хіба можа адрознівацца любоў да маці? Сёння мяняюцца толькі спосабы яе праяўлення. Дзякуй Богу, мы жывём у мірны час, не галадаем, у нас няма экстрэмальных абставінаў, ад моладзі не патрабуецца здзяйсняць баявыя подзвігі, рызыкаваць жыццём. Але часам штодзённая праца патрабуе не меншай мужнасці.

— Дык усё-такі патрыятызм — гэта асабістая справа кожнага чалавека або грамадзянскі абавязак?

— Безумоўна, гэта наш грамадзянскі абавязак, як людзей, ад якіх залежыць будучае нашай дзяржавы. Мы не можам жыць у дзяржаве і быць па-за яе праблемамі. Нельга жыць у грамадстве і быць ад яго незалежным. Але патрыятызм — гэта яшчэ і шчырае чалавечае пачуццё, якое ідзе з глыбіні душы. Бо, гаворачы аб любові да Радзімы і патрыятызме, мы гаворым аб сваіх глыбока асабістых эмоцыях і перажываннях.

Грамадзянскі абавязак і асабістая справа павінны ісці поруч.

Яна ШЫРАНКОВА, *вучаніца 10- «Г» класа СШ № 54 г. Мінска.*

ПРЫЗЫ ДЛЯ МУЗЫ

Тэлеканал АНТ дае «зялёнае святло» песням на беларускай мове. Але не ўсім запар, а толькі тым, якія адпавядаюць умовам конкурсу «Нашы песні-2008».

Удзел у ім могуць узяць айчынныя кампазітары з беларускамоўнымі песнямі на патрыятычную тэматыку. Пры тым важна, каб песні былі напісаны ў гэтым годзе і раней не выконваліся.

Заяўкі ад кампазітараў прымаюцца да 1 мая на адрас тэлеканала — 220029, г. Мінск, вул. Камуністычная, 6, АНТ, з паметкай «Нашы песні—2008». Аўтары лепшых песень атрымаюць буйныя грашовыя прызы, а іх кампазіцыі прагучаць у адмысловым гала-канцэрце.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

«ФАНЫ» АБЛЮБАВАЛІ АПОШНІЯ ВАГОНЫ

Беларуская міліцыя трымае пад пільным кантролем футбольных фанатаў.

Як паведаміў начальнік упраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі УУС на транспарце Ігар Яўсееў, міліцыянеры загадзя адсочваюць дзеянні футбольных «фанаў», праводзяць размовы з іх лідарамі. «Яны ўжо ведаюць, як трэба ехаць — садзяцца звычайна ў апошнія вагоны, мы іх суправаджаем», — адзначыў Ігар Яўсееў. Паводле яго слоў, летась міліцыя «эскартавала» больш за 6,5 тысячы фанатаў на 67 футбольных матчаў. Найбольш пільна сочаць міліцыянеры за перамяшчэннем футбольных балельшчыкаў у накірунку «Барысаў — Асіповічы — Пухавічы».

Мікола ДЗЯБЁЛА.

Ёсць нагода

СВЯТЫ ДЗЕНЬ СТУДЭНТА

Сёння амаль ці не ўся краіна мае законнае права адзначыць свята — Дзень студэнта. Святам ён з'яўляецца не толькі для тых шчаслíўцаў, якія цяпер адпачываюць пасля зімовай сесіі альбо яшчэ шчыруюць над канспектамі. «Прафесійнай» дата засталася для ўсіх, хто калі-небудзь атрымліваў дыплом, можа нават і не вышэйшай адукацыі. А яшчэ ў дзень гэты праходзяць імяніны Таццяны. І, калі разбірацца, Дзень гэтай святой радасна праводзілі значна раней да таго, як стаў ён яшчэ і Днём студэнта. Так супала, што ў 1755 годзе, 25 студзеня, імператрыца Лізавета Пятроўна падпісала Указ «Аб заснаванні Маскоўскага ўніверсітэта». З таго часу і павялося, ужо ў 60—70-ыя гады XIX стагоддзя Таццянін дзень ператвараецца ў «неафіцыйнае» студэнцкае свята. Спачатку яно адзначалася толькі ў Маскве, прычым вельмі цікава, кожны год станавілася сапраўдным відовішчам. Пасля афіцыйнай часткі, цырымоніі ў будынку ўніверсітэта, не вельмі працяглай дарэчы, пачыналіся народныя гулянні па ўсёй расійскай сталіцы.

Аднак яшчэ раней, у XVIII — першай палове XIX стагоддзя, існавала яшчэ адно студэнцкае свята, калі напрыканцы навучальнага года ў адукацыйных установах былі распаўсюджаны ўрачыстыя акты, у час якіх раздаваліся ўзнагароды, гучалі ганаровыя словы. І ў які ж дакладна дзень студэнту належыць аддавацца весялосці, у рэшце рэшт вырашыў Мікалай І. У сваім Указе ён загадаў святкаваць падпісанне акта аб заснаванні ўніверсітэта. Так 25 студзеня стала і Таццяніным днём, і Днём студэнта. У той дзень афіцыянты намагаліся не засцілаць абрусамі столікі рэстаранаў, бо занадта вясёлыя студэнты часта любілі зрываць іх разам з посудам. Затое паліцыя ў часы Расійскай імперыі нават празмерна нецвярозых маладых людзей у гэты дзень не чапала, наадварот, казырала пры сустрэчы са словамі: «Ці мае патрэбу спадар студэнт у дапамозе»?

Як асобы, якія разам з чытачамі таксама лічаць гэтую дату «сваёй», мы не маглі не спытаць у Таццян, што адбываецца і адбывалася з імі ў дзень іх імянін? І ці з'яўляецца Дзень студэнта святам для іх асабіста?

Таццяна ШАХАВЕЦ, спецыяльны карэспандэнт, Белтэлерадыёкампанія:

— Я кожны год забываюся аб гэтым дні, і ўзгадваю толькі тады, калі знаёмыя і родныя пачынаюць мяне віншаваць, прычым яшчэ больш падабаецца, калі робяць гэта нечакана, выдумляюць што-небудзь арыгінальнае. Тады становіцца вельмі хораша на душы. У мяне ёсць запаветная мара — сабраць калі-небудзь усіх знаёмых Таццян і зрабіць разам вялікае свята. Тым больш, што дзве бліжэйшыя сяброўкі таксама мае цёзкі. І мару я арганізаваць не застолле, а менавіта свята, якім можна было б усіх уразіць, зрабіць гасцям прыемныя сюрпрызы.

Да Таццянаў трэба адносіцца рупліва, берагчы іх. Жанчыны, якія маюць гэтае імя, звычайна больш аддаюць свае сілы людзям, больш робяць іншым добрыя справы, чым прымаюць дапамогу ў свой адрас. Таму яны заўсёды маюць патрэбу ва ўвазе і клопаце. І лепшым падарункам для Таццяны з'яўляецца адчуванне, што іх любяць.

Таццяна ГРАМЫКА, кіраўнік аддзела маркетынгу ЗАТ «Паціо» (сетка магазінаў «Пяты элемент»):

— Для мяне 25 студзеня заўсёды было святам. На імяніны ўсім Таццянам трэба падносіць падарункі. А яшчэ гэта цудоўная нагода для сяброўскай сустрэчы. Адначасова для мяне яна застаецца і Днём студэнта, таму што я працягваю атрымліваць новыя веды, увесь час удасканальваю сваю адукацыю, і цяпер таксама. Яшчэ ва ўніверсітэцкія часы ў гэты дзень мы разыгрывалі адзін аднаго, наладжвалі вясёлыя конкурсы. І разам з тым Таццянін дзень не павінен быць «агульным» святам, а хутчэй — сямейным. Вось, напрыклад, кожны год мая сям'я сустракаецца з сем'ямі сяброў, таму часам можа атрымацца, што ўвесь святочны дзень я магу правесці не ў адным, а ў некалькіх месцах. Прычым, калі ён прыпадае на будні, на працы мы таксама цёпла адзначаем Дзень студэнта разам з калегамі.

Таццяна МАРХЕЛЬ, народная артыстка, актрыса Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі:

— Калі я вучылася, мы не адзначалі гэта студэнцкае свята і імяніны. А калі ж дата стала папулярнай, аказалася, што вельмі прыемна ўвесь дзень чуць сардэчныя словы віншаванняў. З гэтых часоў 25 студзеня для мяне стала святочным, і калі ён надыходзіць, у мяне заўсёды прыўзняты настрой. Я ў гэты дзень разважаю аб тым, што жылі раней такія асобы, як святая Таццяна, якія адрозніваліся ад іншых сваім вялікім лёсам і добрымі ўчынкамі. А потым нарадзіліся мы — звычайныя людзі. І менавіта ў гэты дзень хочацца адарвацца ад Зямлі, і хоць бы на адно імгненне стаць дастойнай, роўнай такой асобе, як святая Таццяна.

Таццяна ШАБЛЫКА, намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Беларуская думка»:

— У савецкія часы Дзень студэнта не быў распаўсюджаны, і мы ўсе былі дзецьмі тых гадоў. Традыцыі яго прыйшлі да нас не так даўно. Але ў маёй сям'і трое мужчын, якія абавязкова павіншуюць мяне з днём святой Таццяны. Для праваслаўных людзей імяніны з'яўляюцца вялікай падзеяй, і я кожны год стараюся ў гэты дзень прыйсці ў царкву і запаліць свечку.

Для ўсіх людзей, і моладзі, і старэйшага пакалення гэты дзень, як і любая адметная дата, можа з'яўляцца падставай для стварэння добрага настрою, для таго, каб зрабіць адзін аднаму добрае свята, сюрпрыз. І вось у гэтай якасці 25 студзеня — вельмі добрая дата.

Таццяна ШЭМЕТАВЕЦ, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны:

— Вельмі радаснае, шчаслівае, добрае свята для мяне асабіста. Я заўсёды чакаю яго з нецярплівасцю і задаволена не толькі таму, што гэта «мой» дзень. Ён для ўсёй нашай сям'і — адзін з самых галоўных у годзе, таму што 25 студзеня нарадзілася мая дачка. Гэта, напэўна, быў знак з неба, і таму ў маёй любай дачушкі ўсё складваецца шчасліва, кожны дзень прыносіць нам толькі задавальненне.

Таццяна АКСАНЧАНКА, студэнтка:

— Мы ўсёй групай будзем адзначаць свята, для гэтага ўжо заказалі месцы ў кавярні. Аднак яшчэ не скончылася сесія, наперадзе яшчэ экзамен, таму адзначаць буду не вельмі працягла, бо трэба дома сядзець, рыхтавацца па падручніках. А ўвогуле, мы кожны год збіраемся разам. Менавіта Дзень студэнта аб'яднаў нашых аднакурснікаў, пасля першай сесіі мы правялі гэтае свята разам, і тады бліжэй пазнаёміліся, зараз ужо сталі вельмі дружнымі.

У дзень святой Таццяны бацькі заўсёды віншуюць мяне, яшчэ з дзяцінства я ведала пра свае імяніны. Аднак некаторыя з маіх знаёмых дзень гэты лічаць толькі студэнцкім святам.

Дзмітрый АЛЬФЕР.

Студэнткі БДУ Таццяна МАЦЮШОНАК, Таццяна УСКОВА, Таццяна ГАРОХАВА.

Каралева спорту

Карына АЛЯКСАНДРАВА:

«...АДЗІНАЦЦАЦІКЛАСНІКІ АДНОЙЧЫ «ЗАЦІСНУЛІ» МЯНЕ Ў КАЛІДОРЫ. НУ Я І ЎДАРЫЛА...»

Мужчынскай увагай Карына Аляксандрава не абдзеленая, гэта дакладна. Выходзілі мы з кафэ пасля інтэрв'ю, а на выхадзе нас, дакладней Карыну, ужо чакаў прыхільнік яе прыгажосці. На ламанай рускай мужчына гарачай іспана-італьянскай крыві імкнуўся пазнаёміцца, але Карына была непрыступнай. Мы выйшлі на вуліцу і, развітаўшыся, разышліся ў розныя бакі. Прыхільнік без верхняй вопраткі, якая заставалася ў кафэ, пайшоў за Карынай. Ведаў бы ён, каго праследуе, яго рашучасці, напэўна, збавілася б. Хаця... Дзяўчына-кікбаксёрша — гэта вельмі нават цікава...

— Карына, ты, здаецца, нарадзілася ў спартыўнай сям'і...

— Так, прычым спортам займаліся не толькі мама і тата. Дзядуля і бабуля і на лыжах каталіся, і канькамі захапляліся, зразумела, што ў пасляваенны час складана было трапіць у прафесійны спорт. А вось мае бацькі займаліся прафесійна: мама — кандыдат спорту па лёгкай атлетыцы, яе трэніраваў мой тата, майстар спорту па лёгкай атлетыцы. Так яны, дарэчы, і пазнаёміліся. Мама займалася мнагабор'ем, пяцібор'ем, здаецца, тата — скачкамі ў вышыню. Мама ўвогуле зоркай была. Яе фатаздымкі былі ва ўсіх газетах. Я нядаўна зноў праглядала — у яе сабраны цэлы стос выразак.

Малодшы брат Уладзіслаў, мы яго называем маленькім, хоць яму ўжо 18, займаецца веславаннем. Раней займаўся тайскім боксам, і вельмі паспяхова — выканаў нарматыў кандыдата ў майстры спорту. А потым мама вырашыла, што не трэба яму адбіваць галаву. І хоць тата лічыў, што наадварот трэба яго пакінуць у боксе, паколькі ў яго пачаліся поспехі, брат паслухаўся маму. Два гады займаецца веславаннем. Старэйшая сястра Наташа скончыла спартыўныя выступленні па мастацкай гімнастыцы пасля Алімпіяды 2004 года, дзе ў групавых практыкаваннях яны занялі чацвёртае месца.

— Без тлумачэння твайго выбару віду спорту не абысціся. Раскажы, чаму абрала кікбоксінг, а не, скажам, гімнастыку, як сястра?

— Спачатку мяне, як і старэйшую сястру, хацелі аддаць у мастацкую гімнастыку. Але з-за высокага росту мяне туды не ўзялі. Гэта цяпер усе гімнасткі высокія, а тады ў секцыі ўсе мне былі па плячо. Да таго ж у мяне і ўзрост для гімнастыкі быў позні, мне тады ўжо споўнілася шэсць гадоў.

— У лёгкую атлетыку бацькі не думалі аддаць?

— Я таксама калісьці буду мамай, і сваіх дзяцей не аддам ні ў кікбоксінг, ні ў гімнастыку, ні ў веславанне, бо з уласнага вопыту і з вопыту брата і сястры ведаю, што гэта такое. Можна аддаваць у тыя віды спорту, якія нязведаныя. Гэтак жа і нашы бацькі, напэўна, не захацелі зрабіць з нас легкаатлетаў. Калі мяне не ўзялі ў мастацкую гімнастыку, я пахадзіла крыху на рытмічную гімнастыку. А аднойчы ў перадачы «Асілак» выступала адна дзяўчынка з нунчакамі, і мне спадабалася. І літаральна праз дзень мы з татам пайшлі ў секцыю, і я там засталася. Спачатку я, вядома ж, саромелася. Там у асноўным хлопцы дарослыя, бачаць, што нейкая дзяўчынка «левая», нічога не ўмее... Але паступова я ўцягнулася. У секцыю я трапіла ў верасні, а ў маі ў мяне былі першыя спаборніцтвы — іх я запомню на ўсё жыццё. Я так перахвалявалася, што забыла ўсю кампазіцыю. Усе паўтары хвіліны свайго выступлення я рабіла толькі два элементы: стоечка — удар нагой. З мяне смяяліся ўсе. Потым мне паапладзіравалі, ну і далі, зразумела, апошняе месца. Тады мне споўнілася адзінаццаць...

— Што такое жаночы кікбоксінг?

— Ёсць у нас розныя стылі і напрамкі. Ёсць мяккі стыль, гэта штосьці з ушу, шаўлінськае. Жорсткі стыль, калі ўдары браць, то гэта элементы і каратэ, і ушу, і работа са зброяй — меч, нажы, нунчакі. Я цяпер працую з трохзвенным ланцугом — гэта тры досыць доўгія палкі, злучаныя паміж сабой ланцугамі. Дзяўчынка адна з нашай каманды працуе з доўгім ланцугом, на канцы якога востры нож. Я пачынала працаваць з нунчакамі, а калі трэба было ўскладняць праграму, гэта зброя мне не падышла. Уся зброя ідзе з Шоўліня. Каб прасцей было ўявіць, што такое Шоўлінь, то па тэлевізары ўсе, напэўна, бачылі такіх дзядзечак пры манастыры ў аранжавых касцюмах, якія ходзяць па вуглях, па разбітым шкле, пратыкаюць сябе.

— Філасофію ўсходніх адзінаборстваў дадаткова вывучаць трэба?

— На пачатковым этапе дастаткова таго, што тлумачыць трэнер. Калі вучышся ва ўніверсітэце, нельга зацыклівацца на чымсьці адным. На факультэце масавых відаў спорту, у прыватнасці на аддзяленні рукапашнага бою, мы вывучаем не толькі рукапашны бой, але і кікбоксінг, і тайскі бокс, і каратэ, і таэквандо. Гісторыю трэба ведаць усю, і прыёмы таксама.

— Дык табе не страшна хадзіць адной па цёмных завулках...

— Прыёмамі са свайго віду — з тайскага бокса і з кікбоксінга — я валодаю ў дасканаласці. З іншых відаў таксама ёсць навык. Нягледзячы на тое, што ў мяне сольныя выступленні, на трэніроўках мы стаім у пары. І пару разоў я атрымлівала дастаткова сур'ёзна. А хадзіць па цёмных завулках я ўсё роўна баюся.

— У жыцці даводзілася карыстацца прыёмамі тайскага бокса?

— Пабілася я толькі аднойчы. Гэта было ў школе, у шостым класе. Я пайшла ў школу па падручнікі, думала ўзяць новыя, непатрапаныя. Адзінаццацікласнікі «заціснулі» мяне ў калідоры. Спачатку я ўгаворвала іх, але гэта не дапамагала. Ну я і ўдарыла. У мяне была разбіта рука, а ў хлопца зламана сківіца. З крыкам «яна шалёная!» яны збеглі.

— У дастаткова юным узросце ты стала пераможцай Кубка свету...

— Юніёрскі Кубак свету, які, як і дарослы, пастаянна цяпер праходзіць у Італіі, я выйграла ў 2003 годзе. Гэта мой любімы медаль. Да яго ў мяне ёсць яшчэ Кубак. Тады я стаяла на п'едэстале і плакала ад радасці. Гэта быў мой першы выезд на сур'ёзныя спаборніцтвы. У 2004 годзе я заняла два трэція месцы, адно са зброяй, другое — без зброі. У 2006 годзе таксама трэцяе месца ў мяккім стылі без зброі. А ў 2005 годзе мяне не выпусцілі за мяжу, не адкрылі шэнгенскую візу. Пасольства пакідае за сабой права нічога не тлумачыць. Калі я туды прыйшла, сказалі, што не верыцца ім, што я кікбаксёрша: «Вам на подыум трэба, а не на рынг». Хоць тады візы адкрывалі ўсёй камандзе. Я праплакала дні тры, напэўна. Было так крыўдна...

— Ты, здаецца, вучышся не толькі ва ўніверсітэце...

— Ужо тры гады я сур'ёзна займаюся англійскай мовай, у тым ліку і з рэпетытарам, хачу ў будучым атрымаць дыплом перакладчыка. Для сябе наведваю курсы цырульнікаў — мне вельмі складана спраўляцца са сваімі валасамі, спадзяюся, прафесійныя веды дапамогуць. Я ўвогуле не магу сядзець на адным месцы, заўсёды хочацца шмат чаго паспець.

— Кожнае лета ў пачатку чэрвеня вы ездзіце ў П'ячэнцу на Кубак свету. Італія яшчэ не надакучыла?

— Афіцыйны Кубак свету праходзіць толькі ў Італіі. У Італіі жыццё, безумоўна, адрозніваецца ад нашага. У 60—70 гадоў жанчыны абуваюць туфлі на высокім абцасе, пацеркі, фарбуюць губы і ідуць на сустрэчу, на вячэрнюю прагулку. У іх няма аселага ладу жыцця, яны падарожнічаюць па ўсім свеце. Прыемна, што ў такім узросце людзі вядуць актыўнае жыццё.

У нас увогуле няшмат стартаў — усяго тры ў год. Гэта рэспубліканскія, Кубак свету і чэмпіянат свету або Еўропы. А так у асноўным мы ездзім на паказальныя выступленні ў Польшчу, Латвію, Венгрыю.

— На спаборніцтвы шмат прыходзіць балельшчыкаў?

— У Італіі — вельмі шмат. Цяжка выступаць спачатку, калі не ўсе гледачы паспелі зразумець, куды яны трапілі. А потым праз дзесяць хвілін да іх пачынае паступова даходзіць, тады і апладзіруюць, і крычаць «брава». Хоць мяккія цацкі як гімнасткам ці фігурысткам не дораць і натоўпамі за намі не ходзяць — від спорту не такі папулярны. А вельмі шкада, бо кікбоксінг вельмі відовішчны — мы і сальта скачам, і акрабатыка ў нас ёсць, і са спартыўнай гімнастыкі бяром элементы, плюс гэта ўсё з ударамі, са зброяй.

— Траўмавацца зброяй можна?

— Запраста. Калі я пачынала, я ўвогуле трэніравалася ў шлеме, таму што ўдары па галаве здараліся вельмі часта. Адна дзяўчынка папрасіла мяне паглядзець, як яна крутку робіць над галавой нунчакамі. І зачапіла сабе лоб канцом нунчакі. Па твары цячэ кроў, я анямела ад страху і не магу ёй нічога сказаць. А яна нават не заўважыла, што сябе парэзала... Мячамі можна парэзацца. У адной дзяўчынкі нага цалкам у шрамах. Яны з'яўляюцца, калі робіш крутку, і не зажываюць да канца. Зламаныя пальцы — гэта звычайная наша траўма. Няправільна крыху прызямлішся — зламаны палец. Спачатку гэтага не адчуваеш — падчас выступлення шмат адрэналіну, а калі пакідаеш пляцоўку, ісці не можаш. Мне, я лічу, пашанцавала, у мяне толькі аднойчы быў зламаны мезенец. Але нягледзячы ні на што, спорт — гэта наркотык, які зацягвае і ўсё. Ніхто з нас нават з-за траўмаў развітацца са спортам не спяшаецца.

Фота з уласнага архіва Карыны АЛЯКСАНДРАВАЙ.

— Кікбоксінг — суб'ектыўны від спорту...

— Так, нас ацэньваюць суддзі. Але беларусы — лідары ў свеце, і мы пакуль утрымліваем гэту пазіцыю, хоць расіяне паступова падцягваюцца. Пасля спаборніцтваў суддзі да нас заўсёды падыходзяць і хваляць, таму што ў нас вельмі добрая тэхніка. Калі толькі з'явіўся кікбоксінг, у нас ён адразу пачаў развівацца. Наш трэнер Яўген Аляксандравіч Кацельнікаў, працаваў са спецыялістамі ў Японіі, Амерыцы. У тых жа расіян скачкі прыгожыя, а тэхніка ўдараў, тэхніка валодання зброяй — не вельмі.

— Ведаю, што ты здымалася ў кіно...

— Гісторыя з «Беларусьфільмам» у мяне яшчэ з 2001 года. Мяне адбіралі на галоўную ролю ў маладзёжным навагоднім кіно «Бальная сукенка», аднак мой рост падводзіць мяне пастаянна. Паколькі акцёр, які па сцэнарыю павінен быў у мяне закахацца, быў ніжэйшы за мяне, мяне не ўзялі. Сказалі, што калі пярэдні план яшчэ можна зняць — ён паходзіць па скамейцы, а здалёк зняць не ўдасца. Узялі мяне на ролю завадатара ў класе. Былі здымкі бойкі ў школьнай прыбіральні, мяне доўга грыміравалі — пад губу засунулі паралон, намалявалі кроў, карацей, я не вельмі там прыгожая. Гэты фільм паказваюць ужо гады тры пад Новы год у снежні ці пасля Новага года ў студзені. Было яшчэ пару рэкламныхролікаў. У роліку супраць СНІДу я здымалася. Тады я яшчэ вучылася ў вучылішчы алімпійскага рэзерву. Там не тое што наркотыкі, цыгарэты і піва строга забароненыя. І атрымалася, што 1 снежня ў Міжнародны дзень барацьбы са СНІДам, нас вядуць у кінатэатр і ўключаюць ролікі, дзе я здымалася ў вобразе наркаманкі. Я здзіўлялася, як многія потым пыталіся, у тым ліку і дырэктар вучылішча: «Карына, а гэта праўда?»

— А як ты ўвогуле трапіла на «Беларусьфільм»?

— Аднойчы да нас на трэніроўку зайшоў рэжысёр з «Беларусьфільма», мы яму спадабаліся, напэўна, і ён паабяцаў, што запросіць нас на здымкі ў рэкламе. Так і паклікалі. Была яшчэ парачка ролікаў, дзе я здымалася ў масоўцы. А хутка будуць здымкі расійска-беларускага фільма, дзе я ў вобразе сакратаркі з нунчакамі, якая замест ранішняй гімнастыкі падымаецца на дах, дзе адпрацоўвае элементы ўсходніх адзінаборстваў, потым у вобразе дзелавой жанчыны прыходзіць у офіс.

— Ганарар ужо абмеркавалі?

— Ганарар прапанавалі нармальны, я пагадзілася. Дарэчы, першы свой ганарар за «Бальную сукенку», 90 тысяч рублёў, пайшоў у мяне на праезд у маршрутках — я ездзіла на трэніроўкі, у магазін, на вучобу. Месяц, напэўна, каталася.

— З акцёрскімі здольнасцямі ў цябе ўсё ў парадку, як можна зразумець...

— Пакуль ніхто не скардзіўся. Працаваць, безумоўна, няпроста. Кажуць: здымаем апошні дубль. Праходзіць гадзіна і яны ўсё яшчэ здымаюць гэты эпізод. Здымаюць да той пары, пакуль рэжысёр не ўбачыць, што ўсё ідэальна. Паралельна з нашым фільмам здымалі «Каменскую».

— За ўдзел у конкурсе «Каралева спорту» ты атрымала пуцёўку ў Парыж. Калі збіраешся наведаць горад усіх закаханых?

— Напэўна, я зраблю сабе падарунак на дзень нараджэння і паеду туды ў красавіку. Гэта будзе не толькі Парыж, але і Амстэрдам з Берлінам. У Парыжы я не была, а вось сястра на спаборніцтвах была сем разоў. І сказала, што паедзе са мной у восьмы. Так што я еду з сястрой...

Алена АЎЧЫННІКАВА.

ПАНЯДЗЕЛАК, 28 СТУДЗЕНЯ

5.25 Дак. серыял «Еўропа. Погляд зверху».
6.20, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
6.45, 7.45, 18.50, 0.45 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.25 «Дзелавое жыццё».
8.20 Гатуем разам!
8.30 У свеце матораў.
9.05 Галерэя вобразаў.
9.35 Фігуры.
10.00 «Жыццё як жыццё».
11.00, 17.40 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.15 Камедыя «Так не бывае».
14.00 Здароўе.
14.30 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Культурныя людзі.
16.00 ЕўраФэст. Дзень за днём.
16.15 Час кіно.
16.45 Серыял «Трымай мяне мацней».
19.35 Час спорту.
20.00 «Ход у адказ». «Сацыяльная адказнасць бізнесу».
21.00 Панарама.
21.45, 1.30 Серыял «Лічбы».
22.35 Драма «У жніўні 44-га».
0.50 Хакей для ўсіх.

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.10 Камедыя «Наш амерыканскі Бора».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 3.20 Навіны спорту.
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не радзіся прыгожай».
14.10 «Прыгоды Джэкі Чана».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.00 Серыял «Дачка садоўніка».
16.15 Маст. фільм «Гудзонскі ястраб».
18.20 Серыял «Шчаслівыя разам».
18.55 «Чакай мяне».
20.00 Час.
21.05 Ток-шоў «Выбар».
22.00 Серыял «Громавы».
23.20 «Злачынствы стагоддзя».
23.55 Баявік «Наёмныя забойцы».

Мігель, амбіцыйны малады кілер, жадае стаць першым у сваёй справе, і для гэтага знішчыць лепшага — Рэта, які збіраецца завязаць з забойствамі.
2.10 Серыял «Абаронца».
3.30—5.00 *Тэхнічная прафілактыка.*

6.50, 14.35 Мультсерыял «Олівер Твіст».
7.10 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 16.05 Дак. серыял «Архітэктурныя шэдэўры».
8.45 Невытлумачальна, але факт.
9.35 У гэты дзень.
9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.25 Святло далёкай зоркі. Уладзімір Бузук.
10.55, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
11.55 Добрыя навіны.
12.25 Усё аб бяспецы.
12.55 Слова пісьменніка.
13.20 «Школа рамонту».
14.15 Тэлебарометр.
14.55 Пазакласная гадзіна.
15.10 Нянька спяшаецца на дапамогу.
18.35 Навіны культуры.
18.50 Серыял «Золата Югры».
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.20 Хакей. НХЛ. Матч зорак.
23.05 Хакей. Формула гульні.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Мінншчына».
6.20 «З чаго пачынаецца раніца».
7.40 «Наша справа».
7.55 «Вялікае снеданне».
8.30 Серыял «Вовачка-2».
9.00 «Тыдзень».
10.00 «Спартыўны тыдзень».
10.40 «Наш дом».
11.00 Серыял «Рэбека».
11.50, 18.25 Серыял «Танга ўтраіх».
12.40 Дак. фільм «Хавальнікі дажджавога лесу».
13.00 «Ёсць кантакт».
13.50 «Культурнае жыццё».
14.20 «Дарагая перадача».
14.45 Мультсерыял «Магутныя рэйнджары. Касмічны патруль «Дэльта».
15.10 Серыял «Элен і рабяты».
15.45 «Народжаныя ў СССР».
17.30 «Званая вячэра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Добры вечар, малы».
20.15 Маст. фільм «Чорны замак Альшанскі».

22.55 «Закон і крымінал».
23.00 Серыял «Інструктар».
23.45 «Сталічны футбол».
0.15 «Гучная справа».
1.05 Серыял «Рэдакцыя».
1.30 «Уваскрэсенне класікі».

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ».
5.30 Вясельныя вар'яцтвы.
6.30 Удачная пакупка.
7.30 «Разам».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
9.00 Любоўныя гісторыі.
9.30 Хіт-экспрэс.
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Зачараваны табой».
13.45 Урокі англійскай мовы.
15.00 Дак. серыял «Самыя дзіўныя святы свету».
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 Дак. серыял «Дзіўнае жыллё».
18.10 Серыял «Рускія амазонкі».
19.15 «Цік-так».
19.30 «Агульны інтарэс».
20.00 Рэспубліка — сёння.
21.00 Серыял «Лаура і Зоя».
22.00 Акцэнты.

7.00, 18.50 «Навіны кіно».
7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
7.25, 23.00 «Метэапрагноз».
7.30 Маст. фільм «Жаніцьба Бальзамінава».
9.00 «Клуб 700».
9.30 «К-відэа для дзяцей».
9.50 Серыял «Паліцэйскія гісторыі».
11.00 Маст. фільм «Людзі ў чорным».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.15 Маст. фільм «Чырвоная планета».
19.00 «Мой любімы гадаванец».
19.25, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.30 Серыял «Лейтэнант Каломба».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.05 «Зялёны дом».
21.25 Баявік «Прыстанак зла».
23.05 «Хіт-парад тэлечата».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.10 «Эдзіта П'еха».
10.00 Пакой смеху.
10.45, 17.40 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50 «Фитиль».
13.00 Серыял «Каханне сляпое».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.35 «Кулагін і партнёры».
15.05 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.50 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.50 Добрай ночы, малыя!
20.00 Серыял «Тайны следства-5».
21.00 Серыял «Мая граніца».
22.00 Серыял «Сустрэча выпускнікоў».
23.10 Весткі+.
23.30 «Гарадок».

6.00 Сёння раніцай.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.00 «Агляд».
9.30 «Надзвычайнае здарэнне». Агляд за тыдзень.
10.25 «Кулінарны паядынак».
11.20 «Кватэрнае пытанне».
12.15 «Следства вялі...».
13.25 Серыял «Сышчыкі-4».
15.10 «Прафесія — рэпарцёр».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Каменская-2».
19.45 Серыял «Двое з куфэрка».
20.50 Серыял «Штрафбат».
22.30 Серыял «Тузін правасуддзя».
23.35 Серыял «Гончыя».

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 0.15 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.00 Маст. фільм «Апошні год беркута».
9.45 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Званок ад кілера».
10.45 «Пастскрыптум».
11.55 «Доказы віны». «Вендэта: выстрал з мінулага».
12.45 Лінія абароны.
13.50, 4.20 Мультпарад.
14.30 «У цэнтры падзей».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 «Запрашае Барыс Ноткін». Алеся Судзілоўская.
17.50 Серыял «Расплата за грахі».
18.55 «Рэальныя гісторыі». Гадзіна пік.
20.00 Серыял «Апошні браняпоезд».
21.50 Момант ісціны.
22.45 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.15 Цырымонія ўручэння прэміі Федэрацыі яўрэйскіх абшчын Расіі «Чалавек года».
0.35 Серыял «Чыста англійскае забойства».
2.10 Маст. фільм «Сын палка».

9.30 «Ралі Монтэ-Карла».
10.00 Велакрос. Чэмпіянат свету.
11.00 Тэніс. Australian Open.
12.00 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету.
13.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.30, 1.30 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый.
15.00, 22.00 Боўлінг. Чэмпіянат свету ў памяшканні.
18.00, 0.30 Футбол. Еўрагалы.
18.45, 1.15 Вось гэта дзіва!!!

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 22.35 «У ЖНІЎНІ 44-га» (БЕЛАРУСЬ—РАСІЯ, 2000 г.)

Узнагароды: «Ніка», прыз Прэзідэнта РФ на кінафестывалі «Кінатаўр», Гран-Пры Х-га «Залатога Віцязя», прыз імя Юрыя Озерава VII КФ «Маскоўскі Пегас», «Серабро» і спецыяльныя прызы КФ «Лістапад», 2000 г.

На тэрыторыі толькі што вызваленай Заходняй Беларусі дзейнічае асабліва небяспечная нямецкая разведгрупа, якая перадае ў эфір шыфраваныя радыёграмы. Яе ліквідацыя з'яўляецца галоўнай задачай групы капітана Алёхіна.

Рэжысёр — Міхаіл Пташук. **У ролях:** Яўген Міронаў, Юрый Калакольнікаў, Уладзіслаў Галкін, Аляксандр Балуеў, Беата Тышкевіч, Аляксей Пятрэнка, Аляксандр Фяклістаў.

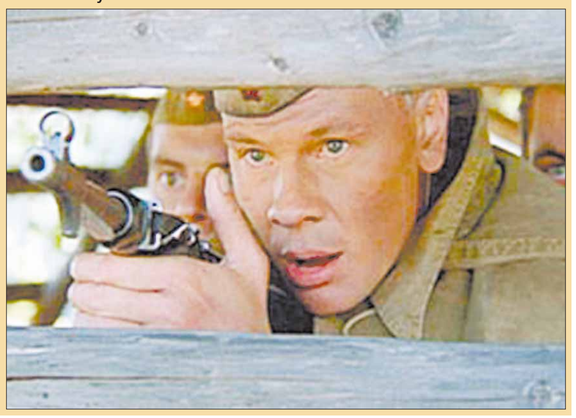

СЕРАДА, 30 СТУДЗЕНЯ

5.25, 15.50 Серыял «Участак».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.50, 0.40 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам!
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 Серыял «Сармат».
10.00, 16.50 Серыял «Трымай мяне мацней».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.15 Маст. фільм «Наш браняпоезд».
13.35 Час кіно.
14.05 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30, 1.00 Серыял «Клава, давай!».
19.35 Зямельнае пытанне.
21.00 Панарама.
21.45, 1.25 Серыял «Лічбы».
22.35 Баявік «Хронікі Рыдзіка».
0.50 Дзень спорту.

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Таццянін дзень».
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 3.20 Навіны спорту.
11.10, 21.05 Серыял «Пуцейцы».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не радзіся прыгожай».
14.10 «Прыгоды Джэкі Чана».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.00 Серыял «Дачка садоўніка».
16.15 Серыял «Агонь кахання».
17.15, 5.05 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Шчаслівыя разам».
20.00 Час.
22.05 Серыял «Громавы. Дом надзеі».
23.20 «Бразільскі футбол на АНТ».
1.20 «На ноч гледзячы».
2.05 Серыял «Абаронца».
3.25 Серыял «Тайны Смалвіля».

6.50, 14.20 Мультсерыял «Олівер Твіст».
7.10 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 16.05 Дак. серыял «Архітэктурныя шэдэўры».
8.45, 18.50 Серыял «Паляўнічы».
9.40 У гэты дзень.
9.45, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.35 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
11.05, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
12.05, 23.55 Серыял «Анатомія Грэй».
12.55 Спорт-кадр.
13.25 «Цудоўная сямёрка». Эпізод чацвёрты.
13.55 «Тэатр. Выбранае...». «Тэатр On-Line» на фестывалі «Панарама».
14.55 Пазакласная гадзіна.
15.10 Бітва экстрасэнсаў.
18.35 Навіны культуры.
20.00 «Калыханка».
20.20 Беларуская часінка.
21.20 Дак. фільм «Здароўе па нотах, або Моцарт па рэцэпце».
21.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Манчэстар Юнайтэд—Портсмут.
0.50 Баскетбол. НБА. Агляд тыдня.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
8.30, 16.50 Серыял «Вовачка-2».
9.00, 20.50 Серыял «Салдаты 13».
10.00 «Гарачы лёд».
10.40 «Аўтапанарама».
11.00 Серыял «Рэбека».
11.50, 18.25 Серыял «Танга ўтраіх».
12.40 «Хавальнікі дажджавога лесу». Дак. фільм.
13.00 «Рэпарцёр СТБ».
13.50 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
14.45 Мультсерыял «Магутныя рэйнджары. Касмічны патруль «Дэльта».
15.10 Серыял «Элен і рабяты».
15.40 «Прыватныя гісторыі».
17.30 «Званая вячэра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Добры вечар, малы».
20.25 «Добро пожаловаться».
22.00 «Мінск і мінчане».
22.55 «Закон і крымінал».
23.00 Серыял «Інструктар».
23.45 «Рэактыўны бокс».
0.15 «Дэтэктыўныя гісторыі».
1.05 Серыял «Рэдакцыя».

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ».
5.30 «Пра каханне».
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
9.00 «Агульны інтарэс».
9.30, 19.30 «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Двайная пастка». 1-я серыя.
13.45 Урокі англійскай мовы.
15.00 Дак. серыял «Небяспека буйным планам».
15.30 Планета VISION прадстаўляе...
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 «Простыя лічбы».
19.15 «Цік-так».
21.00 Серыял «Лаура і Зоя».
22.00 Акцэнты.

7.00, 19.15 «Навіны кіно».
7.10, 10.55, 21.05, 23.25 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Ніягара».
9.00 «К-відэа» для дзяцей.
9.30 «Адшукваецца адпачынак».
9.50 Серыял «Паліцэйскія гісторыі».
10.50 Музпарад.
11.00 Маст. фільм «Без твару».
13.15 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.15 «Фантастыка і прыгоды».
19.25, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.30 Серыял «Гардэмарыны, наперад!».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.15 Камедыя «Наказ».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.10 «Павел Луспякаеў. Гэта жорсткая спадарыня ўдача».
10.00, 20.00 Серыял «Тайны следства-5».
10.45, 17.40 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45, 21.00 Серыял «Мая граніца».
12.35 «Гарадок». Дайджэст.
13.00 Серыял «Каханне сляпое».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.35 «Кулагін і партнёры».
15.05 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.50 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.50 Добрай ночы, малыя!
22.00 Серыял «Сустрэча выпускнікоў».
23.10 Весткі+.
23.30 «Смяротны таран. Праўда пра Мікалая Гастэлу».

6.00 Сёння раніцай.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.05, 22.30 Серыял «Тузін правасуддзя».
10.25 «Пакой адпачынку».
10.55 «Крымінальная Расія».
11.20 Серыял «Права на шчасце».
13.30 Серыял «Урачэбная тайна».
15.20 «Асарці».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Каменская-2».
19.45 Серыял «Двое з куфэрка».
20.50 Серыял «Штрафбат».
23.35 Серыял «Гончыя».

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 0.00 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.00 Маст. фільм «Дзелавыя людзі».

9.45 «Дэтэктыўныя гісторыі». «І дождж змывае ўсе сляды».
10.45, 20.00 Серыял «Апошні браняпоезд».
12.40 «Партрэт містыка».
13.50 Дзень бусла.
14.10, 4.25 Мультфільм.
14.30 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 «Рэзананс».
17.15 Сялянская застава.
17.50 Серыял «Расплата за грахі».
18.55 «Доказы віны». «Адкат».
21.50 Ток-шоў «Вырашыце за мяне».
22.45 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.15 «Леанід Гайдай. Незвычайны крос». Дак. фільм.
0.15 «Лопухі». Маст. фільм.

Сям'я Сінічкіных шукае скарб, гаспадары вясковай гасцініцы спрабуюць яе апярэдзіць, жонка з палюбоўнікам спрабуюць зжыць са свету багатага мужа. Імкненне да чужых грошай прыводзіць непадобных герояў у закінутую вёску з назвай «Лопухі».
2.35 Маст. фільм.

9.30 Экстрэмальны спорт.
10.00, 12.30, 13.30, 17.15, 19.00, 21.00, 1.00 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый.

11.00, 14.30, 16.00 Біятлон. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
18.45 Футбол. Еўрагалы.
22.00, 0.10, 0.55 Выбранае па серадах.
22.05 Конны спорт.
0.15 Гольф.
0.50 Яхт-клуб.

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 22.35 «ХРОНІКІ РЫДЗІКА» (ЗША, 2004 г.)

Рыдзік, самы адшукваемы чалавек у Сусвеце, былы зняволены, які валодае здольнасцю бачыць у цемры, аказваецца ў цэнтры процістаяння дзвюх варагуючых сілаў — дабра і зла.

Рэжысёр — Дэвід Туі. **У ролях:** Він Дызель, Тэндзі Ньютан, Джудзі Дэнч, Колм Фіёры, Карл Урбан.

АЎТОРАК, 29 СТУДЗЕНЯ

5.25, 15.50 Серыял «Участак».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.50, 0.20 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.35 Час спорту.
9.05, 19.55 Серыял «Сармат».
10.00, 16.50 Серыял «Трымай мяне мацней».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.15 Маст. фільм «Наш браняпоезд».
13.50 ЕўраФэст. Дзень за днём.
14.05 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30, 0.40 Серыял «Клава, давай!».
19.35 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45, 1.05 Серыял «Лічбы».
22.35 Баявік «Гранічная глыбіня».

У пасольстве ЗША ў адной з краін трэцяга свету пры нявысветленых абставінах сакрэтныя агенты забіваюць усіх, уключаючы пасла, а пасля страляюцца самі.
0.30 Дзень спорту.

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Чакай мяне.
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 3.20 Навіны спорту.
11.10 «Адзін супраць усіх».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не радзіся прыгожай».
14.10 «Прыгоды Джэкі Чана».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.00 «Дачка садоўніка». Серыял.
16.15 «Агонь кахання». Серыял.
17.15, 5.05 «Няхай гавораць».
18.20 «Шчаслівыя разам». Серыял.
18.55 «Таццянін дзень». Серыял.
20.00 Час.
21.05 «Пуцейцы». Серыял.
22.05 «Громавы. Дом надзеі». Серыял.
23.20 «Знахары». Дак. фільм.
0.05 Трылер «Абсалютная ўлада».
2.05 «Абаронца». Серыял.
3.25 «Тайны Смалвіля». Серыял.

6.50, 14.30 Мультсерыял «Олівер Твіст».
7.10 Ранішняя падзарадка.
8.10, 16.00 Дак. серыял «Архітэктурныя шэдэўры».
8.45 Серыял «Золата Югры».
9.40 У гэты дзень.
9.45, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.35, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
11.30 Хакей. НХЛ. Матч зорак.
13.15 Школа рамонту.
14.10 ПРАсоўванне+.
14.55 Пазакласная гадзіна.
15.10 Невытлумачальна, але факт.
18.35 Навіны культуры.
18.50 Серыял «Паляўнічы». 1-я серыя.
Шмат стагоддзяў таму вольны паляўнічы Ладзімір быў хлусліва абвінавачаны ў забойстве дзяўчыны. Яго бязвінна пакаралі смерцю, але па волі язычніцкіх багоў ён атрымаў магчымасць у кожную поўню з'яўляцца да людзей.
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.20 Спорт-кадр.
21.55 «Іншыя». Суіцыд.
22.30 Серыял «Анатомія Грэй».
23.25 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Керамін—Нёман.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
8.30, 16.50 «Вовачка-2». Серыял.
9.00 «Прачніся і спявай».
9.30 «Зоркі спорту»: «Футбольная ліхаманка».
10.00 «Сталічны футбол».
10.40 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
11.00 «Рэбека». Серыял.
11.50, 18.25 «Танга ўтраіх». Серыял.
12.40 «Хавальнікі дажджавога лесу». Дак. фільм.
13.00 «Сталкер».
13.50 «Прафесійны бокс».
14.45 «Магутныя рэйнджары. Касмічны патруль «Дэльта». Мультсерыял.
15.10 «Элен і рабяты». Серыял.
15.40 «Фантастычныя гісторыі».
17.30 «Званая вячэра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Добры вечар, малы».
20.25 «Аўтапанарама».
20.50 «Салдаты 13». Серыял.
22.00 «Рэпарцёр СТБ».
22.55 «Закон і крымінал».
23.00 «Інструктар». Серыял.
23.45 «Гарачы лёд».
0.15 «Надзвычайныя гісторыі».
1.05 «Рэдакцыя». Серыял.

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ».
5.30 Дак. серыял «Дзіўнае жыллё».
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 «Суседзі».
9.00 Рэспубліка сёння.
9.30 Ведаем рускую.
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Выстрал на перавале Караш».
13.45 Урокі англійскай мовы.
15.00 Дак. серыял «Доказы старажытнасці».
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
19.15 «Цік-так».
19.30 «Спрэчная тэрыторыя».
21.00 Серыял «Лаура і Зоя».
22.00 Акцэнты.

7.00, 18.55, 23.35 «К-гульні».
7.10, 10.35, 23.40 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Смокінг».
8.50, 19.15 «Навіны кіно».
9.00 «Клуб 700».
9.30 «Салдаты памяці».
10.00 Серыял «Паліцэйскія гісторыі».
10.30 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Прыстанак зла».
12.30 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.15 «Фантастыка і прыгоды».
19.00 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
19.25, 21.15 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.30 Серыял «Гардэмарыны, наперад!»
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Зялёны дом».
21.20 Маст. фільм «Без твару».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.10 «Тайна трох акіянаў. У пагоні за прывідам».
10.00, 20.00 Серыял «Тайны следства-5».
10.45, 17.40 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45, 21.00 Серыял «Мая граніца».
12.35 «Гарадок». Дайджэст.
13.00 Серыял «Каханне сляпое».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.35 «Кулагін і партнёры».
15.05 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.50 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.50 Добрай ночы, малыя!
22.00 Серыял «Сустрэча выпускнікоў».
23.10 Весткі+.
23.30 «Сусветны патоп як прадчуванне».

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.05, 22.30 Серыял «Тузін правасуддзя».
10.25 «Чыстасардэчнае прызнанне».
10.55 «Крымінальная Расія».
11.20 Серыял «Права на шчасце».
13.30 Серыял «Урачэбная тайна».
15.20 «Асарці».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Каменская-2».
19.45 Серыял «Двое з куфэрка».
20.50 Серыял «Штрафбат».
23.35 Серыял «Гончыя».

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.50 Падзеі.
7.45, 10.15, 23.15 Пятроўка, 38.
7.55 «Прыгоды Квенціна Дорварда, стралка караляўскай гвардыі». Маст. фільм
9.45 «Дэтэктыўныя гісторыі». «І дождж змывае ўсе сляды».
10.45, 20.05 «Апошні браняпоезд». Серыял.
12.40 Момант ісціны.
13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
13.50 Нашы любімыя жывёлы.
14.30 «Закон Вольфа». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 «21 кабінет».
17.50 «Расплата за грахі». Серыял.
18.55 Тварам да горада.
21.50 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б. «Няроўны шлюб».
22.45 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.30 Маст. фільм.
1.35 «Мордачка». Маст. фільм.
3.15 «Бармен з «Залатога якара». Маст. фільм.

9.30 Агляд снежнага ўік-энда.
10.00, 12.30, 13.30, 17.45, 19.00, 21.00, 23.30, 1.30 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый.
11.00, 14.30, 16.00 Біятлон. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
17.00, 18.45 Футбол. Еўрагалы.
22.00 Бокс.
0.30 «Ралі Монтэ-Карла».

ФІЛЬМ ДНЯ

АНТ 0.05 «АБСАЛЮТНАЯ ЎЛАДА» (ЗША, 1997 г.)

Стаўшы сведкай забойства, у якім замешаны прэзідэнт ЗША, мацёры злодзей Лютар Уітні ператвараецца ў загнанага ваўка, за якім вядзецца сапраўднае паляванне.

Рэжысёр — Клінт Іствуд. **У ролях:** Джын Хэкмен, Эд Харыс, Лаура Ліні, Скот Глен, Дэніс Хейсберт, Джудзі Дэвіс, І.Г. Маршал, Мелора Хардзін, Кенет Уэлш.

ЧАЦВЕР, 31 СТУДЗЕНЯ

5.25, 15.50 Серыял «Участак».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.50, 0.35 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.35 Зямельнае пытанне.
9.05, 19.55 Серыял «Сармат».
10.00, 16.50 Серыял «Трымай мяне мацней».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.15 Маст. фільм «Чорны замак Альшанскі».
13.40 «На галоўнай трыбуне».
14.05 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30, 0.55 Серыял «Клава, давай!».
19.35 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45, 1.20 Серыял «Лічбы».
22.35 Драма «Меркаванні бакоў».
00.45 Дзень спорту.

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 «Таццянін дзень». Серыял.
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 3.20 Навіны спорту.
11.10, 21.05 «Пуцейцы». Серыял.
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не радзіся прыгожай».
14.10 «Прыгоды Джэкі Чана».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.00 «Дачка садоўніка». Серыял.
16.15 «Агонь кахання». Серыял.
17.15, 5.05 «Няхай гавораць».
18.20 «Шчаслівыя разам». Серыял.
20.00 Час.
22.05 «Громавы. Дом надзеі». Серыял.
23.20 «Выпрабаванне золатам».
0.20 Баявік «Агонь з пекла».
Для агента Тагерта гэта не проста заданне, але магчымасць адпомсціць за сябра, у выпадковасці смерці якога ён сумняваецца.
2.05 «Абаронца». Серыял.
3.30—5.00 *Тэхнічная прафілактыка.*

6.45, 14.05 Мультсерыял «Олівер Твіст».
7.10 Ранішняя падзарадка.
8.10, 16.05 Дак. серыял «Архітэктурныя шэдэўры».
8.40, 18.50 Серыял «Паляўнічы».
9.35 У гэты дзень.
9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.30 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
11.00, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
12.00, 22.25 Серыял «Анатомія Грэй».
12.50 «Іншыя». Суіцыд.
13.20 «Спорт, спорт, спорт...». Анатоль Буяльскі.
13.45 Анекдот. LAD.
14.30 «У некаторым царстве». Мультфільм.
15.00 Пазакласная гадзіна.
15.15 «Касмаполітэн».
18.35 Навіны культуры.
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.25 Невытлумачальна, але факт.
23.20 Проста праграма.
0.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд туру.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
8.30, 16.50 «Вовачка-2». Серыял.
9.00, 20.50 «Салдаты 13». Серыял.
10.00 «Рэактыўны бокс».
10.40 «Добро пожаловаться».
11.00 «Рэбека». Серыял.
11.50, 18.25 «Танга ўтраіх». Серыял.
12.40 «Вяртанне да папуасаў». Дак. фільм.
13.00 «Я падарожнік».
13.50 «Паспець усё».
14.45 «Магутныя рэйнджары. Касмічны патруль «Дэльта». Мультсерыял.
15.10 «Элен і рабяты». Серыял.
15.45 «Чуткі. Скандалы. Сенсацыі. Расследаванні».
17.30 «Званая вячэра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Добры вечар, малы».
20.25 «Аўтапанарама».
22.00 «Асабісты інтарэс».
22.55 «Закон і крымінал».
23.00 «Інструктар». Серыял.
23.45 «Сталкер».
0.15 «Сакрэтныя гісторыі».
1.05 «Рэдакцыя». Серыял.

4.00, 5.00, 7.00 «Зараджайся!».
4.30, 14.00 Серыял «ОБЖ».
5.30 «Простыя лічбы».
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Рускія амазонкі».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Паэзія Арменіі.
9.00 Каму на Русі жыць добра.
9.30, 19.30 «Спрэчная тэрыторыя».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Двайная пастка». 2-я серыя.
13.45 Урокі англійскай мовы.
15.00 Дак. серыял «Зроблена з размахам».
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 Дак. серыял «Джэмі ў сябе дома».
19.15 «Цік-так».
21.00 Серыял «Лаура і Зоя».
22.00 Акцэнты.

7.00 «К-гульні».
7.10, 10.55, 23.30 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Эфект матылька».
8.50 «Навіны кіно».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30, 17.00 Мультпарад.
9.50 Серыял «Паліцэйскія гісторыі».
10.50 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Наказ».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.15 «Фантастыка і прыгоды».
19.00 «Мой любімы гадаванец».
19.15 «Хіт-парад тэлечата».
19.25, 21.15 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.30 Серыял «Гардэмарыны, наперад!».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
21.20 Маст. фільм «Вясёлы вяліндзень».
23.10 «Зялёны дом».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.10 «Ракавы круіз. Тайна катастрофы на Волзе».
10.00, 20.00 Серыял «Тайны следства-5».
10.45, 17.40 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45, 21.00 Серыял «Мая граніца».
12.35 «Гарадок». Дайджэст.
13.00 Серыял «Каханне сляпое».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.35 «Кулагін і партнёры».
15.05 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.50 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.50 Добрай ночы, малыя!
22.00 Серыял «Сустрэча выпускнікоў».
23.10 Весткі+.
23.30 «Толькі Высоцкі. Аўтапартрэт».

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.05, 22.30 Серыял «Тузін правасуддзя».
10.25 «Барацьба за ўласнасць».
10.55 «Крымінальная Расія».
11.20 Серыял «Права на шчасце».
13.30 Серыял «Урачэбная тайна».
15.20 «Асарці».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Каменская-2».
19.45 Серыял «Двое з куфэрка».
20.50 Серыял «Штрафбат».
23.35 «Да бар'ера!».
00.40 Серыял «Гончыя».

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 1.30 Пятроўка, 38.
7.55 «Прызнаць вінаватым». Маст. фільм.
9.30 «Доказы віны». «Выкрадальнікі душ».
10.45 «Апошні браняпоезд». Серыял.
12.35 «Адзін супраць усіх».
13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
13.50 Марш-кідок.
14.30, 3.45 «Закон Вольфа». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Фактар жыцця.
17.50 «Расплата за грахі». Серыял.
18.55 «У цэнтры ўвагі». «Друкаваны орган».
20.00 «Жаночая работа з рызыкай для жыцця». Маст. фільм.

Следчы Надзея Постнікава апынулася, як у прыцэле снайперскай вінтоўкі, на перакрыжаванні адразу ўсіх жыццёвых праблем.
22.25 «Нічога асабістага». Вясёленькая класіка.
23.15 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.45 Толькі ноччу.
1.45 Маст. фільм.

9.30 Вось гэта дзіва!!!
10.00, 13.00, 14.00, 17.45, 19.00, 21.00, 23.30 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый.
11.00 «Ралі Монтэ-Карла».
12.00, 15.00 Біятлон. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
16.00 Фігурнае катанне. Чэмпіянат Еўропы.
18.45 Футбол. Еўрагалы.
22.00 Бокс.
0.30 Байцоўскі клуб.

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 22.35 «МЕРКАВАННІ БАКОЎ» (ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ—ФРАНЦЫЯ—ГЕРМАНІЯ—АЎСТРЫЯ, 2001 г.)

Узнагароды: Спецыяльны прыз кінакрытыкаў Венгрыі (2003 г.), 5 прызоў Міжнароднага фестывалю «Mar del Plata Film Festival» (Аргенціна, 2003 г.), Прыз журы Міжнароднага кінафестывалю ў Валенсіі фільмаў дзеяння і прыгодніцкіх фільмаў (Францыя, 2003 г.), Прыз Flaiano Film Festival (Італія, 2003 г.).

Ці можа быць адзін чалавек вінаватым, больш вінаватым, чым тая краіна, ад імя якой учыняліся злачынствы. Следчы перакананы, што «так». Дырыжор перакананы, што «не».

Рэжысёр — Іштван Сабо. **У ролях:** Харві Кайтэл, Морыц Бляйбтрой, Стэлан Скарсгард, Біргіт Мініхмайр, Ульрых Тукур, Армін Радэ.

Віншую дарагую сястру Людмілу Міхайлаўну Цімашэнка з г. Мазыра з днём нараджэння. Жадаю быць заўжды багатай шчасцем і спакоем, радасцю і каханнем.
Ганна, в. Мялешкавічы.

ПЯТНІЦА, 1 ЛЮТАГА

Першы канал

5.25, 15.40 **Серыял «Участак».**
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 19.35 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.05 Навіны.
7.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 **Серыял «Сармат».**
10.00 **Серыял «Трымай мяне мацней».**
10.55, 17.45 **Серыял «Каханне як каханне-2».**
12.15 **Маст. фільм «Чорны замак Альшанскі».**
13.35 Час кіно.
14.05 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 ЕўраФэст. Дзень за днём.
16.45 «Жыццё як жыццё».
21.00 Панарама.
21.45, 2.55 **Серыял «Ліцьбы».**
22.35 Жорсткая размова.
23.15 Дзень спорту.
23.25 Фігуры.
23.50 **Трылер «Мёртвыя дочкі».**

У серы загадкавых смярцей усе схільны бачыць проста няшчасныя выпадкі, і нікому не прыходзіць у галаву звязаць іх паміж сабой. Вельмі цяжка паверыць у рэальнасць легенды аб прывідах.

2.00 Восць дых шоў!

АНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.20, 3.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 **«Тацяніін дзень». Серыял.**
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.35, 3.20 Навіны спорту.
11.10 **«Пуцейцы». Серыял.**
12.00 «Малахаў+».
13.10 **Серыял «Не радзіся прыгожай».**
14.10 «Пыгоды Джэкі Чана».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.00 **«Дачка садоўніка». Серыял.**
16.15 **«Агонь кахання». Серыял.**
17.15 «Няхай гавораць».
18.20 «Дак. дэтэктыў». «Суцкі прыгавор».
18.55 Поле цудаў.
20.00 Час.
21.05 «Вялікая розніца».
22.50 «Наша Russia».
23.40 **Трылер «Дракула Брэма Стокера».**
1.45 **Камедыя «Віктар, Вікторыя».**
4.20 «Рускі кландайк».
5.15 **Маст. фільм «Корпус генерала Шубнікава».**

ЛАД

6.45, 14.05 Мультсерыял «Олівер Твіст».
7.10 Ранішняя падзарадка.
8.10, 16.00 Дак. серыял «Архітэктурныя шэдэўры».
8.40 **Дэтэктыў «Паляўнічы».**
9.40 У гэты дзень.
9.45, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.35, 17.30 **Серыял «Жанчына з водарам кавы».**
11.35 **Серыял «Анатомія Грэй».**
12.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
13.15 ПРАсоўванне+.
13.45 Анекдот. LAD.
14.30 Мультфільм.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 Клуб былых жонак.
18.35 Навіны культуры.
18.50 Усё аб бясплецы.
19.20 Цудоўная сямейка. Эпізод чацвёрты.
20.00 Калыханка.
20.15 Бітва экстрасэнсаў.
21.20 Хакей. НХЛ. Агляд тыдня.
22.30 Шок-О-ЛАД.
23.30 Казанова.
0.00 **Камедыя «Поўны аблом».**

СТВ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Мінушчына».
6.20, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
8.30, 16.50 **«Вовачка-2». Серыял.**
9.00 **«Салдаты 13». Серыял.**
10.00 «Новыя падарожжы дылетанта».
10.40 «Аўтапанарама».
11.00 **«Рэбека». Серыял.**
11.50, 18.25 **«Танга ўтрох». Серыял.**
12.40 «Вяртанне да папугаю». Дак. фільм.
13.00 «Асабісты інтарэс».
13.50 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».
14.45 «Магутныя рэйнджары. Касмічны патруль «Дэльта». Мультсерыял.
15.10 **«Элен і рабяты». Серыял.**
15.45 «Далёкія сваякі».
16.00 «Ёсць кантакт».
17.30 «Званая вячэра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Добры вечар, малы!».
20.25 **Камедыя «Паўпансіён».**

Змучаная стрэсамі ўрбаністычнага жыцця, муж і жонка вырашаюць перасяліцца ў правінцыю, дзе іх сяброўка трымае невялікі прытулак.

22.55 «Відзьма-нявідзьма».
23.35 **Трылер «Кроў за кроў».**
1.00 «Па поўнай праграме».

8 канал

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Загадзіся!
4.30, 14.00 **Серыял «ОБЖ».**
5.30 Дак. серыял «Джэмі ў сябе дома».
6.30 Удачная пакупка.
7.30 **Серыял «Руская амазонкі».**
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Арт-рэвалюцыя.
9.00 Даведнік.
9.30 «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 **Серыял «Дзікі мецца».**
12.00, 22.30 Студыя 60x90.
12.15, 22.35 **Маст. фільм «Рабінзанада, або Мой англійскі дзядуля».**
13.45 Урокі англійскай мовы.
15.00 Сліянні общества.
16.00 На мяжы магчымага.
17.00 Вяселёвыя вар'яцтвы.
17.55 Дзелавы тыдзень.
18.15 «Каму на Русі жыць добра».
18.45 «Слава за хвіліну».
19.45 «Цік-так».
20.00 Лепшае з «Джэнтльмен-шоў».
21.00 **«Бушыдо — шлях воіна».**

Восьмы

7.00 «Навіны кіно».
7.10, 10.55, 23.30 «Метзапрагноз».
7.15 **Маст. фільм «Кактус».**
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30 «К-ідзва» для дзяцей.
9.50 **Серыял «Паліцэйскія гісторыі».**
10.40 «Музпарад».
11.00 **Маст. фільм «Вясёлы вялікдзень».**
12.30 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.10 «Фантастыка і прыгоды».
19.25, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.30 **Серыял «Гардэмарыны, наперад!»**
20.50 «Вечарніца».
21.15 «Зялёны дом».
21.25 **Баявік «Смяротная зброя».**
23.35 «Хіт-парад тэлечата».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.10 «Мой сярэбраны шар. Міхаіл Зошчанка».
10.00 **Серыял «Тайна следства-5».**
10.45 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45 **Серыял «Мая граніца».**
12.35 **«Гарадок». Дайджэст.**
13.00 **Серыял «Каханне сляпое».**
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.35 **«Кулагін і партнёры».**
15.05 Суд ідзе.
15.55 **Серыял «Скрадзеныя пацалункі».**
17.50 **Серыял «Анёлахоўнік».**
19.50 Добрай ночы, малыя!
20.00 «Юрмала-2007».
21.00 **Баявік «У пагоні за ценем».**
23.10 **Камедыя «Трое мужчын і служанка».**

НТВ Беларусь

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.05 **Серыял «Тузін правасуддзя».**
10.25 «Перамогшыя смерць».
10.50 «Галоўная дарога».
11.20 **Серыял «Права на шчасце».**
13.30 **Серыял «Урачэбная тайна».**
15.20 «Асарці».
15.30 «Агляд. Выратавальнікі».
16.25 **Серыял «Каменская-2».**
18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.45 «Следства вялі...».
20.50 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».
21.15 **Трылер «Эфект матылька».**
23.25 **Маст. фільм «Смяротная вада».**

Пошукі скарбаў прыводзяць да монстра глыбінь, які зяхае цудоўны апал на прыватнаму многіх стагоддзяў.

ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 1.30 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.00 **«У квадраце 45». Маст. фільм.**
9.30 «Доказы віны». «Яе звалі Нікіта».
10.45 **«Жаночая работа з рызыкай для жыцця». Маст. фільм.**
13.10 «Рэпарцёр».
13.50 Небяспечная зона.
14.30, 3.50 **«Закон Вольфа». Серыял.**
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Нашы любімыя жывёлы.
17.50 **«Расплата за грахі». Серыял.**
18.50 «Барыс Ельцын. Развітанне з эпохай». Дак. фільм.
20.00 **«Карчма на Пятніцкай». Маст. фільм.**
21.50 «Народ хоча ведаць».
22.55 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.25 **Маст. фільм.**
1.50 **Маст. фільм.**
4.50 Мультпарад.

EUROSPORT

9.30 Санны спорт. Чэмпіянат Еўропы.
10.00 Санны спорт. Чэмпіянат свету.
11.00, 14.30, 19.15 Біятлон. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
12.45, 17.00, 18.00, 20.30, 23.30 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый.
19.00, 0.00, 2.15 Футбол. Еўрагалы.
21.30 Самыя дужыя людзі планеты.
22.30 Цімберспортс. Чэмпіянат свету.
0.15 Экстрэмальны спорт.
0.45 Рэстлінг.

ФІЛЬМ ДНЯ

АНТ 23.40 «ДРАКУЛА БРЭМА СТОКЕРА» (ЗША, 1992 г.)

Новая экранізацыя класічнага гатычнага рамана Брэма Стокера «Дракула». Прывабны вобраз страсці і пажадлівасці Дракулы, створаны на экране Вайнонай Райдэр. А таксама ўдзел маладой зоркі Кіяну Рыўза ў ролі Джонатана Харкера і лаўрэата прэміі «Оскар» Энтані Хопкінса, якія самазабыўна процістаіць злу.

Рэжысёр — Фрэнсіс Форд Копала. **У ролях:** Энтані Хопкінс, Гэры Олдман, Вайнона Райдэр, Кіяну Рыўз.

СУБОТА, 2 ЛЮТАГА

Першы канал

6.35 **Серыял «Іконы моды».**
7.00 Рыўнавага: асяроддзе пражывання.
7.25 Існасць.
7.50 Добрай раніцы, Беларусь!
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навіны.
9.05 Здароўе.
9.40 **Серыял «Дзядуля маёй мары».**
10.15 Шпілька.
10.50 Тайны смак.
11.20 Ранішняя хваля.
12.15 **Камедыя «Дзядуліты».**
14.05 «Латышскія беларусы».
14.30 Алімпійская віза. На шляху да Пекіна-2008.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Мужыкі.
16.00 Nota Bene.
16.25 У свеце матораў.
16.55 Вакол планеты.
17.35 Зона Х.
18.20 «Ваша лато».
19.20 Песня года-2007.
21.00 Панарама.
21.40 **Меладрама «Дамы ў ліловым».**
23.35 Легенды сусветнага рока. David Bowie. Канцэрт тура Reality.
0.35 **Камедыя «Доўгі ўік-энд».**

АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30, 3.00 Нашы навіны.
9.05 **Серыял «Сябры».**
9.35 «Здароўе».
10.20 «Смак».
10.55 «Фрэд — пячорны чалавек».
11.05 «Прыгожыя і страшныя». Дак. серыял.
12.00 «Тэленасціс «Саюз».
12.30 **Маст. фільм «Сільва».**
15.10 Чароўныя казкі. «Ксамітны трус».
16.10, 21.00, 3.20 Навіны спорту.
16.15 Суботні «Ералаш».
16.30 «На ўсход!». Шоў Ані Цой.
17.40 «У свеце людзей».
18.55 «Адзін супраць усіх».
20.00 Вялікая палітыка.
21.05 **Камедыя «Чужыя грошы».**

Паміж дзвюма акуламі капіталу ідзе барацьба за карпарацыю. Каб не даць сябе абвесці каварнаму Гарфілду, стары Йоргенсан наймае не менш каварную юрыстку.

22.55 «Наша Belarussia».
23.25 «Бразільскі футбол на АНТ».
1.25 **Маст. фільм «Бацька і сыны».**
3.25 **Маст. фільм «Заўчасны чалавек».**
5.40 **Маст. фільм «Жанчына, якая спявае».**

ЛАД

7.25 Дак. серыял «Мільён пытанняў аб прыродзе».
7.40 **Маст. фільм «Падлеткі ў Сусвеце».**
9.00 Свая кампанія.
10.05 Добрыя навіны.
10.40 Школа рамонту.
11.40 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
12.15 «Касмапаліт».
13.10 «Тэатр. Выбранае...». Labas! Прывітанне! Здраствуйте, соседи!
13.55 Дак. фільм «Я спяваў усім сэрцам».
14.40 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. Манчэстар Сіці—Арсенал.
16.45 **Маст. фільм «Ляўша».**
18.30 «Спорт, спорт, спорт...». Наталля Сазановіч.
19.05 **Меладрама «Сурагатная маці».**
21.25 Анекдот. LAD.
21.50 Баскетбол. НБА. Нью-Джэрсі—Маямі.
23.40 **Меладрама «Папаша і іншыя».**

Пра такіх кажуць: жывуць як кот з сабакам. Але гэтыя двое хоць і свараціся па разоў на дзень, затое шчыра кахаюць адзін аднаго. Іх адносіны параўнальныя з раптоўным смерчам або тарнада.

1.25 Невытлумачальна, але факт.

СТВ

6.35 «Ваенная тайна».
7.20 Анфас.
7.35 «Прыгоды кенгуранят». Мультсерыял.
8.00 **«Трое зверху». Серыял.**
9.00 «Наш дом».
9.25 «Вялікія мазгаломы».
10.25 «Прачніся і спявай».
11.00 «Мінск і мінчане».
11.30 **«Халасцякі». Серыял.**
12.30 **Камедыя «Усё для вас».**
14.05 «Геркулес». Мультсерыял.
14.30 «Новыя падарожжы дылетанта».
15.00 «Народжаныя ў СССР».
15.45 «Відзьма-нявідзьма».
16.30, 19.30 «24 гадзіны».
16.40 «Фантастычныя гісторыі».
17.30 «Наша справа».
17.40 «Прыватныя гісторыі».
18.30 «Паспець усё».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 **Баявік «Салдат Джэйн».**
22.35 «Бла-бла-шоў».
23.45 **Маст. фільм «Сірэны».**

Сірэны — гэта тры незвычайнай прыгажосці натуршчыцы, якія пазіруюць для мастака-авангардыста.

1.20 **Маст. фільм «Рэчавы доказ».**

8 канал

4.00, 12.00 Любімыя акцёры.
4.15, 12.15 Казка «Іван да Мар'я».
6.00, 17.00 **Серыял «Душачка Моніка».**
6.30 Удачная пакупка.
6.45, 15.00 Дак. серыял «Гэтыя цудоўныя жывёлы».
7.45 «Суседзі».
8.00 Мультсерыял «Прыгоды маленькай рыбкі».
8.30 **Серыял «Знакаміты Джэт Джэксан».**
9.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
9.15 Студыя 60x90.
9.30 «Вялікая будоўля».
10.00 «Мар, дзейнічай, будзь!».
10.30 Ведаем рускую.
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
14.00 «Жыў-быў бард». Казахстан.
16.00 Аднакашнікі.
18.00 **Маст. фільм «Клуб нүдачнікі».**
20.00 «Супрадь мафіі».
21.00 **Маст. фільм «Сэрцаед».**
22.50 **Серыял «Горац-2».**

Восьмы

9.00, 23.10 «Навіны кіно».
9.05, 23.25 «Метзапрагноз».
9.10 «Адзінка ў кубе».
9.30, 15.00 Мультпарад.
9.55 «К-гульні».
10.00 «Хіт-парад тэлечата».
10.15 **Маст. фільм «Смяротная зброя».**
12.30 **Маст. фільм «Гэта не справа».**
14.30 «Зямні свой свет».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 **Маст. фільм «Пяты элемент».**
18.55, 21.00 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.00 **Камедыя «Знаёмства з бацькамі».**
20.45 «Вечарніца».
21.05 **Маст. фільм «Слухацелі закона».**

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
8.15 «Уся Расія».
8.30 «Огі і прусакі». Мультсерыял.
8.50, 12.20 Мультфільм.
9.05 «Ваенная праграма».
9.25 «Студыя «Здароўе».
10.00 Ранішняя пошта.
10.30 Гарадок. Дайджэст.
11.00, 14.00, 19.00 Весткі.
11.10 «Суботнік».
11.50 «Успомніць усё».
12.40 «Вакол свету».
13.30 «Сінемаія».
14.20 Мясцовы час. Весткі—Масква.
14.30 **Дэтэктыў «Інспектар Лосеў».**
18.15 «ХА». Маленькія камедыі.
18.30 «Рэвізор».
19.20 «Суботні вечар».
21.10 **Камедыя «Акцёры».**
22.45 **Маст. фільм «Капітан Джэк».**
0.15 «Гарачая дзесятка».

НТВ Беларусь

7.45, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.00 **Серыял «Дэтэктывы з табакеркі».**
8.55 «Агляд».
9.25 «Без рэцэпта».
10.20 «Галоўная дарога».
10.50 «Кулінарны паядынак».
11.55 «Кватэрнае пытанне».
13.25 «Асабліва небяспечны!»
14.05 **Камедыя «Кевін з поўначы».**
16.25 «Жаночы погляд». Алена Апіна.
17.05 **Серыял «Сышчыкі-4».**
19.45 «Прафесія — рэпарцёр».
20.20 «Праграма Максімум».
21.30 «Руския сенсацыі».
22.35 «Ты не паверыш!».
23.30 **Трылер «Сайлент Хіл».**
1.40 «Дас іст фантасцыш».
2.10 Рэальная палітыка.

ЦЕНТР

5.25 **«Прызнаць вінаватым». Маст. фільм.**
7.00 АБВГДэйка.
7.30 Праваслаўная энцыклапедыя.
8.00 «Жывая прырода». «Яшчарка-гігант».
8.45, 17.00, 18.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
9.00 Фільм-казка «Прынцэса на гарошыне».
10.30, 13.30, 16.30, 22.55 Падзеі.
10.45 «Рэпарцёр».
11.05 Лінія абароны.
11.50 «Сто пытанняў даросламу». Максім Дунаеўскі.
12.40 Гарадскі сход.
13.45 «Разбіты гаршчок прэзідэнта Картэра».
14.35 **Дэтэктыў «Чалавек без пашпарта».**
16.45 Пятроўка, 38.
17.05 «Гарачыя кропкі халоднай вайны». «Польскі арол супраць чырвонай зоркі».
18.05 **«Чыста англійскае забойства». Серыял.**
20.00 «Пастскрыптум».
21.10 **Маст. фільм.**
23.10 «З ракі — у мора з групай «Чайф».
0.00 **Маст. фільм.**
2.00 **«Карчма на Пятніцкай». Маст. фільм.**
3.45 **«Закон Вольфа». Серыял.**
4.45 Мультфільм.

EUROSPORT

9.30, 14.45, 15.15, 19.30 Біятлон. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
10.00, 18.00 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету.
11.45 Bось гэта дзіва!!!
12.00, 13.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
17.00 Скачкі ў ваду. Чэмпіянат Еўропы.
20.30 Снукер.
21.30 Фігурнае катанне. Чэмпіянат Еўропы.
23.30, 2.30 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый. Часопіс.
0.00 Байцоўскі клуб.

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 21.40 «ДАМЫ Ў ЛІЛОВЫМ» (ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ, 2004 г.)

Мірнае суіснаванне дзвюх немаладых сясцёр парушае невераготная падзея. Раніцай, пасля моцнага шторму, яны знаходзяць параненага юнака, выкінутага хвалямі на бераг. З гэтага моманту ўсе думкі дам прысвечаны клопатам пра польскага скрыпача, які плыў на караблі ў Амерыку ў пошуках лепшага жыцця.

Рэжысёр — Чарльз Дэнс. **У ролях:** Джудзі Дэнч, Мэгі Сміт, Даніэль Брукль, Наташа МакЭлхон, Мірыям Марголіс, Дэвід Уорнэр, Тобі Джоўнс.

НЯДЗЕЛЯ, 3 ЛЮТАГА

Першы канал

5.35 **Меладрама «Сланы — мае сябры».**
8.30 Альманах падарожжаў.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Арсенал.
9.40 **Серыял «Дзядуля маёй мары».**
10.10 Культурныя людзі.
10.45 **Серыял «Сусветныя адысеі».**
11.45 ЕўраФэст. Дзень за днём.
12.15 **Камедыя «Блізняты».**
13.50 «І жыццё, і слёзы, і каханне...».
14.15 «Тайны забытых перамог». «Прычал сусвету».
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Усе стыхіі.
15.55 **Меладрама «Урокі вадажэння».**
17.50 Суперлато.
18.50 **Камедыя «З днём нараджэння, Каралева!».**
21.00 Панарама тыдня.
22.25 **Драма «Кармен».**

Паўднёвая прыгажосць і загадкавая натура Кармен, якая вырасла ў цыганскім табары, пераварае скраянта Хасэ ў ахвяру страсці і рэўнасці.

АНТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
9.05 Нядзельная прапаведзь.
9.20 **Серыял «Сябры».**
9.50 «Бесталковыя нататкі».
10.10 Пакуль усе дома.
11.00 Фазэнда.
11.35 «Ранішняя пошта».
12.20 «Разумніцы і разумнікі».
13.00 «Страсці па насякомых». Дак. фільм.
13.30 **«Аперацыя «Ы» і іншыя прыгоды Леаніда Гайдая».**
14.30 **Камедыя «Паліцэйская акадэмія-3».**
16.15, 3.10 Навіны спорту.
16.20 «Міжнародная панарама».
16.40 **Дэтэктыў «Міф пра ідэальнага мужчыну».**

Што магло быць агульнага ў загінулага, паспяховага чалавека і адзінокай непрыметнай сіраты, якая працуе ў аптэцы?

20.00 Контуры.
21.05 «Дыханне планеты».
21.35 **Камедыя «Шчасце».**
23.50 «Камедзі Клаб».
23.25 «Лепшыя кінатрукі 2007 года».
0.35 **Трылер «Замежны карэспандэнт».**
3.15 **Маст. фільм «Золата».**
5.05 «Пакуль усе дома».

ЛАД

7.40 Звон.
8.10 Мір вашаму дому.
8.20 Бухта капітанаў.
9.00 Наша пяцёрачка.
10.15 Не ў час.
10.40 Школа рамонту.
11.45 Клуб былых жонак.
12.40 «Лабірынты». Першы Хрост: Торвальд Вандроўнік.
13.10 ПРАсоўванне+.
13.30 Гаспадар.
14.00 Святло далёкай зоркі. Аляксей Глебаў.
14.30 Хакей. НХЛ. Манрэаль—Нью-Йорк Айлендэрз.
16.15 «Страсці па культуры».
16.50 **Серыял «Дзве зоркі».**
18.10 **Камедыя «Той, хто прайграе, атрымае ўсё».**
20.00 Анекдот. LAD.
20.15 Тэлебарометр.
20.45 Правы чалавека.
21.00 **Баявік «Джокер».**
23.25 «Топ-хіт».

СТВ

6.55 **Фільм-казка «Пунсовая кветачка».**
8.00 **«Трое зверху». Серыял.**
8.55 «Аўтапанарама».
9.25 «Відавочца прадстаўляе: самае сенаінае».
10.20 «Вялікае сведанне».
11.00 «Я — падарожнік».
11.30 **«Халасцякі». Серыял.**
12.30 **Меладрама «Прывітанне і бывай».**
14.15 «Геркулес». Мультсерыял.
15.00 «Ecce homo».
15.30 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».
16.30 «24 гадзіны».
16.50 «Культурнае жыццё».
17.20 «Шостае пачуццё».
18.10 «Чуткі. Скандалы. Сенсацыі. Расследаванні».
19.00 «Аўтапанарама».
19.30 «Тыдзень».
20.30 **Меладрама «Апошні пацалунак».**

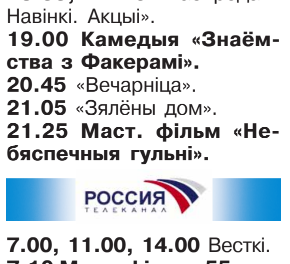

Карла хутка стане бацькам. Ён вельмі любіць сваю сяброўку Джулію, але асабістыя праблемы ў лепшых сяброў прымушаюць яго засумнявацца ў тым, што ён можа пасталець.

22.40 «Спартыўны тыдзень».
23.10 «Чэмпіянат свету па ралі». Монтэ-Карла.
0.10 «Па поўнай праграме».
0.40 **«Уцёкі». Серыял.**
1.20 «Бла-бла-шоў».

8 канал

4.00, 12.00 Любімыя акцёры.
4.15, 12.15 **Маст. фільм «Не май сто рублёў...».**
6.00, 17.00 **Серыял «Душачка Моніка».**
6.30 Удачная пакупка.
6.45, 15.00 Дак. фільм «Містычная Азія».
8.00 Мультсерыял «Прыгоды маленькай рыбкі».
8.25 «У госцях у Мінуткі».
9.00 Даведнік.
9.30 «Хіт-экспрэс».
10.30 «Хвост каметы».
11.30, 14.30 «Навіны Садружнасці».
14.00 «Тэра інкогніта».
16.00 Паэзія Арменіі.
16.15 Любоўныя гісторыі.
16.45 Арт-рэвалюцыя.
17.30 «Без палітыкі».
18.00 Рандэву з зоркай.
18.30 «Азія Даўрасы».
19.30 Спецыяльны рэпартаж.
20.00 «Разам».
20.10 **Маст. фільм «2009: сцёртая памяць».**
22.50 **Серыял «Горац 2».**

Восьмы

9.00, 18.50 «К-гульні».
9.05, 23.30 «Метзапрагноз».
9.10 «Адшукваецца адпачынак».
9.30 «Мультпарад».
9.55 «Навіны кіно».
10.00 «Мой любімы гадаванец».
10.15 **Маст. фільм «Слухацелі закона».**
12.15 **Маст. фільм «31-е чэрвеня».**
14.30 «Добрая вестка з Рыкам Рэнерам».
15.00 «К-ідзва для дзяцей».
15.20 Фільм для дзяцей.
17.00 **Маст. фільм «Паліцэйскі».**
18.55, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.00 **Камедыя «Знаёмства з Факерамі».**
20.45 «Вечарніца».
21.05 «Зялёны дом».
21.25 **Маст. фільм «Небяспечныя гульні».**

РОССИЯ

7.00, 11.00, 14.00 Весткі.
7.10 **Маст. фільм «55 градусаў ніжэй за нуль».**
8.30 «Огі і прусакі». Мультсерыял.
8.55 «Дзьмуры пра жывёл».
9.30 «Смехапанарама».
10.10 «Сто да аднаго».
11.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.20 «Сам сабе рэжысёр».
12.10 «Пазмагайся з нацыяй».
12.40 «Відавочна-неверагоднае».
13.10 «Пакой смеху».
14.20 **Камедыя «Пісталет з глушыцелем».**
15.55 Весткі. Дзяжурная часць.
16.25 «Сумленны дэтэктыў».
16.55 «Вясёлы вечар Аншлага».
19.00 Весткі тыдня.
20.00 «Спецыяльны карэспандэнт».
20.30 **Маст. фільм «Арсен Люпэн».**
22.45 **Баявік «Арэна смерці».**

НТВ Беларусь

8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.15 **Серыял «Дэтэктывы з табакеркі».**
9.10 «Шчаслівы рэйс».
10.20 «Ядзім дома!».
10.55 «Іх норавы».
11.25 «Авіятары».
11.55 «Quattroruote».
12.30 «Адзін дзень. Новая версія».
13.25 «Крамлёўскія дзеці».
14.15 **Маст. фільм «Уладар лужын».**
16.25 «Перамогшыя смерць».
17.05 «Ты суперстар».
19.00 Сёння. Падагульняючая праграма.
20.00 «Чыстасардэчнае прызнанне».
20.40 «Надзвычайнае здарэнне. Агляд за тыдзень».
21.10 «Галоўны герой».
22.40 «Нядзельны вечар».
23.50 **Трылер «Бывай, каханая».**

ЦЕНТР

5.05 **«У квадраце 45». Маст. фільм.**
6.30 «Фактар жыцця».
6.55 Дзённік падарожжа.
7.25 Селянская застава.
8.00 «Жывая прырода». «Сафары Намібіі. Цар вадапою».
8.45 «21 кабінет».
9.20 «Рэальныя гісторыі». «Гэта страшная слова — залажнік».
10.30, 23.05 Падзеі.
10.40 **Маст. фільм «Крок насустрач».**
12.10 Запрашае Барыс Ноткін.
12.40 «Фабрыка думкі». Ідзя для Расіі.
13.30 Падзеі. Маскоўскі тыдзень.
14.00 «Рака-мора». Фільм аб фільме.
14.25 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б. «Няроўны шлюб».
15.15 «У цэнтры ўвагі». «Украці за 60 секунд».
15.40 **Камедыя «Жаніх з Маямі».**

Клава, Цімафей, Дзіяна, Сяргей і Аўрора шукаюць сваё месца ў жыцці і кахаюць зорнага часу, а шлях да вяршыні зусім не ўсыпаны пялёсткамі руж.

20.00 «У цэнтры падзей».
21.10 **Дэтэктыў «Пуаро Агаты Крысці».**
23.20 **Маст. фільм.**
1.25 **Маст. фільм.**
3.35 **«Закон Вольфа». Серыял.**
4.35 Мультфільм.

EUROSPORT

9.30 Біятлон. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
10.00, 14.15 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету.
11.30, 13.00, 15.00 Горныя лыжы. Кубак свету.
16.00 Скачкі ў ваду. Чэмпіянат Еўропы.
18.00 Агляд снежнага тыдня.
18.30 Футбол. Кубак Афрыканскіх Нацый.
1.30 Бокс.

НТВ Беларусь

13.30 Падзеі. Маскоўскі тыдзень.
17.15 **Маст. фільм.**
18.05 **«Фабрыка шчасця». Маст. фільм.**

ФІЛЬМ ДНЯ

НТБ 23.50 «БЫВАЙ, КАХАНАЯ» (ІТАЛІЯ, 2006 г.)

Узнагароды: Прэмія Італьянскай кінаакадэміі «Давід дзі Данатэла» (Італія, 2006 г.).

Вельмі жорсткі і напружаны крымінальны трылер пра былога тэрарыста, чалавека з «ідэаламі», які ўсімі сіламі імкнецца пакінуць той міф і тое кола, у які яго занёс юнацкі рамантызм і мара пра лепшы свет. Але робіць ён гэта метадамі, прынятымі ў гэтым крузе, таму што ўсё, што ён можа — забіваць.

Рэжысёр — Мікеле Саааві. **У ролях:** Алесіо Боні, Мікеле Плачыда, Аліна Надзэля, Ізабела Ферары, Антаніа Фасары.

Тэлесеткі

Вясна прыходзіць у лютым

Прынамсі ў праграме «Добрай раніцы, Беларусь!», якая выходзіць на Першым канале, новы — вясновы — настрой пачнецца з 1 лютага. Сезонныя змены будуць адлюстраваны як у тэматычы праграмы, так і ў афармленні студыі і нават у вобразах вядучых.

Апошні месяц зімы прынясе ў студыю ранішняга эфіру яркія, актыўныя колеры — жоўтыя, чырвоныя, аранжавыя. Да звыклых вадаспадаў на заднім плане дабавяцца абстрактныя дэкаратыўныя фігуры, створаныя паводле эскізаў мастака-пастаноўшчыка праграмы Алены Шкавей. У інтэр'еры з'явяцца аб'ёмныя вітражныя вазы, спецыяльна падсвечаныя, каб стварыць эфект лёгкасці і «паветранасці». Акрамя таго, падкрэсліваюць вобразы і касцюмы вядучых, каб стварыць лёгкі вясновы настрой», — адзначае мастачка.

Што датычыцца тэматыкі — гледачам будзе прапанавана вялікая колькасць матэрыялаў модных тэндэнцый вясны-2008, парады па правядзенні генеральнай уборкі, а таксама спецыяльная мене і праграма адпачынку для вывядзення арганізма са «спячкі». Так што тэлевізійная вясна пачнецца на Першым канале як мінімум на месяц раней, чым календарная.

Асаблівасці нацыянальнага футбола. І тэмпераменту

На АНТ з 30 студзеня стартуе новы праект для аматараў футбола. Штотыднёва балельшчыкі змогуць глядзець лепшыя матчы бразільскага футбольнага сезона-2008.

Як расказалі ў прэс-службе тэлеканала, праект «Бразільскі футбол на АНТ» розлічаны на ўвесь год: так, у студзені — мае лепшыя клубы краіны сустрэнуцца на чэмпіянаце штата Сан-Паулу, з мая па снежань пройдзе нацыянальны чэмпіянат Бразіліі. А пакольні меніявіта бразільскі футбол адкрыў свету імёны Пеле, Раналда, Гарынчы, Рамарыо, Вава і многіх іншых «чараўнікоў мяча», пакольні меніявіта аборона Бразіліі разу зваеўвала тытул чэмпіёна свету — на АНТ не сумняваюцца, што гледацкая цікавасць да прапанаванага праекта будзе стабільна высокай.

30 студзеня ў 23.20 беларускія балельшчыкі ўбачаць першы выпуск праекта — матч чэмпіянату штата Сан-Паулу «Сантас»—«Палмейрас».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

САМЫМІ ПАПУЛЯРНЫМІ СЯРОД ЗАМЕЖНЫХ ЖАНІХОЎ У МІНЧАНАК ЛЕТАСЬ БЫЛІ НЕМЦЫ

Летась па колькасці заключаных шлюбаў паміж мінчанкамі і іншаземцамі лідзіравалі грамадзяне ФРГ. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведаміла загадчыца Мінскага Дома шлюбаў Надзея Рэуцкая.

Гэта ўстанова юстыцыі афармляе ў сталіцы шлюбы з прадстаўнікамі далёкага замежжа. Акрамя гэтага, у раённых ЗАГСах горада заключаюцца шлюбы з прадстаўнікамі блізкага замежжа.

«Па выніках мінулага года самая вялікая колькасць шлюбаў з іншаземцамі была заключана з грамадзянамі ФРГ — 33», — сказала суразмоўца. Далей рэйтынг папулярнасці замежных жаніхоў летась размеркаваўся наступным чынам: Італія (27 шлюбаў), Ізраіль (23), Літва (22), Афганістан (17). Знайшлі сваю нарачоную ў беларускай сталіцы ў мінулым годзе і грамадзяне Іарданіі, Конга, Камеруна, Непала, Нігерыі.

Заключаліся шлюбы з нявестамі з замежжа і прадстаўнікі моцнага полу. Так, летась сталічныя мужчыны ажаніліся з дзяўчатамі з Кітая, В'етнама, Італіі, ЗША, Ізраіля, ФРГ, Японіі. Загадчыца Мінскага Дома шлюбаў адзначыла і змяненне розніцы ва ўзросце паміж тымі, хто бярэ шлюб. Калі раней яна магла складаць 20—30 гадоў, то цяпер у модзе еўрапейскі стандарт, калі жаніх старэй за нявесту на 8—9 гадоў. Сярэдні ўзрост сталічных нявестаў — 25—30 гадоў.

У апошнія гады змянілася і форма праўядзення цырымоніі. «Калі раней мінчане саромеліся шлюбу з іншаземцамі, і цырымонія праходзіла ў афіцыйным фармаце, то цяпер жыхаркі сталічнага мегаполіса сталі актыўна далучаць свае будучых мужоў да беларускіх традыцый і абрадаў», — дадала суразмоўца.

Усяго летась Мінскі Дом шлюбаў зарэгістраваў 436 шлюбаў нашых грамадзян з іншаземцамі з 60 краін свету (у 2006-м — 464).

У цэлым жа ў беларускай сталіцы ў мінулым годзе марш Мендэльсона прагучаў для 1208 пар з блізкага і далёкага замежжа (у 2006-м — для 1160).

БЕЛАРУСКІЯ ПРЫВАТНЫЯ ГЕРБЫ

Нячуя

У чырвоным полі натуральны пень стоячы, з трыма сукамі злева і двума справа, зверху ў пень убіты залаты крыж кавалерскі.

Гербам НЯЧУЯ карысталіся: Абрамоўскі, Астроўскі, Біцютка, Бышэўскі, Бялкоўскі, Вільхіцкі, Віткевіч, Вітхоўскі, Высоцкі, Вярбіцкі, Гедымін/Гедзімін, Гембіцкі/Губіцкі, Дамашэўскі, Дабравольскі, Дамбінскі/Дубінскі, Дамбероўскі/Дубровскі, Даўгяла, Дземяшкевіч, Доўмант, Згерскі, Капуцінскі, Лукаўскі, Лукоўскі, Мрочак, Несілуоўскі, Пётрак, Пятроўскі, Ражкоўскі, Смаленскі, Улодак, Фастовіч, Францкевіч, Хлапіцкі, Чахоўскі, Юркевіч.

Окша

У чырвоным полі срэбная алебарда.

Гербам ОКША карысталіся: Ахахоўскі, Акуліч, Астроўскі, Багуслаўскі, Букоўскі, Брэскі, Грабоўскі, Гаслаўскі, Дылеўскі, Мядзвецкі, Пароўскі, Плянскоўскі, Сцяпура, Сякерка, Трацінскі, Улостоўскі, Хамянтоўскі, Хацяноўскі, Хоміч, Худзінскі, Чарвякоўскі, Шугальскі, Шумскі, Яворскі, Якубоўскі, Якоўскі.

Павала (Агеньчык)

У чырвоным палавіна залатога пярсцёнка, на ім палавіна срэбнай стралы наканечнікам дагары.

Гербам ПАВАЛА (АГЕНЬЧЫК) карысталіся: Аганоўскі, Агонь, Белабліоцкі, Весялоўскі, Жыльскі, Заштаўт, Збарамірскі, Катлінскі, Клачкоўскі, Конечы, Кушаль, Навацкі, Павала, Парфіновіч, Пацына, Пянткоўскі, Смаргоўскі, Трацкі, Фальковскі, Хмялеўскі, Худзінскі, Чарніцкі, Чарнышэўскі, Швыйкоўскі, Якімовіч, Янкоўскі, Янчэўскі, Яраш, Яцэвіч.

Павяза

У чырвоным полі тры срэбныя мячы прачынаюць накрыж залатыя яблык з дзвума зялёнымі лісткамі, над яблыкам залаты крыж кавалерскі.

Гербам ПАВЯЗА карысталіся: Варончі, Гебель, Завіша, Козел, Козік, Мадзалеўскі, Прушаноўскі, Скарга.

Royal

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕННЫЕ В ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Розыгрыш автомобиля»

Внесены изменения в состав комиссии рекламной игры «Розыгрыш автомобиля». Председатель комиссии Гременок Василий Петрович заменен Курленей Алексеем Ивановичем.

Председатель комиссии:
• Курленя Алексей Иванович (Место работы — ООО «Дакарай», должность — начальник смены).

Срок полномочий нового члена комиссии с 18 января 2008 года по 04 апреля 2008 года.

Свидетельство о государственной регистрации правил проведения рекламной игры выдано Министерством торговли Республики Беларусь за № 921 от 22 декабря 2007 года.

УНП 190617507

СУМЕСНАЕ ТАВАРЫСТВА З АБМЕЖАВАНАЙ АДКАЗНАСЦЮ «ХЕНКЕЛЬ БАУТЭХНІК»:

ЯКАСЦЬ ДЛЯ ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

Айчынны рынак будаўнічых матэрыялаў ужо даўно вызначаецца багатым і разнастайным асартыментам якаснай прадукцыі, якая мае надзвычай шырокае прымяненне ў рамонтна-будаўнічай сферы і заўсёды запатрабавана. Здавалася б, што ўстаноўлены за многія гады баланс наўрад ці каму па сілах пахіснуць, бо любы новы пастаўшчык замежных узораў альбо наваспечаны вытворца адпаведнай прадукцыі з мясцовай «прапіскай» абавязкова сутыкнецца з канкурэнцыяй, якая вызначаецца ў большасці сваёй такім фактарам, як «цана—якасць», не зможа развіцца да неабходных аб'ёмаў, каб не толькі выжыць, але і дыктаваць моду на будаўнічыя матэрыялы.

Між тым, такія прадпрыемствы з'яўляюцца. І прыходзяць яны не як фірмы-аднадзёнкі, а ўсур'ёз і надоўга, з вялікімі мэтамі і грандыёзнымі планамі. Яркім прадстаўніком такога бізнесу, дарэчы, у нечым новага для нашай рэспублікі накірунку, з'яўляецца прадпрыемства «Хенкель Баўтэхнік», якое за даволі кароткі час вырасла непадалёк ад Мінска і пераўтварылася ў моцную вытворчую адзінку значнага для галіны прадпрыемства па выпуску высакаякаснай будаўнічай прадукцыі…

Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «Хенкель Баўтэхнік» пачало свой адлік у Беларусі ў канцы кастрычніка 2004 года як падраздзяленне нямецкай будаўнічай хіміі «Хенкель»з гандлёвай маркай Ceresit. Яго з'яўленне ў многім абумовіў устойлівы попыт на прадукцыю Ceresit на беларускім рынку. Такая папулярнасць прывяла кампанію «Хенкель» да прыняцця рашэння аб будаўніцтве ўласнага завода па вытворчасці будаўнічых сумесяў у Заслаўі. Задумана — зроблена. Першы камень у фундамент новага прадпрыемства быў закладзены ў ліпені 2005 года. Будаўніцтва вялося вельмі інтэнсіўна і было завершана ў рэкордна сціслыя тэрміны. У верасні 2006 года з канвеера прадпрыемства сышла першая прадукцыя маркі Ceresit.

Сёння можна ўпэўнена сцвярджаць, што СТАА «Баўтэхнік Хенкель» — унікальнае прадпрыемства не толькі з пункту гледжання тэхнічнага аснашчэння і асартыменту выпускаемай прадукцыі, якая задавальняе патрэбы ў якаснай і недарагой прадукцыі айчыннага рынку. Новае прадпрыемства па-свойму вырашае пытанні занятасці насельніцтва, даючы работу больш як сотні чалавек і своечасова папаўняючы падаткамі дзяржаўную казну. СТАА «Хенкель Баўтэхнік» — актыўны ўдзельнік дзяржаўнай праграмы па адраджэнні малых гарадоў, выкарыстоўвае ў першую чаргу беларускую сыравіну і матэрыялы, а таксама ў поўнай меры выконвае праграму імпартазамяшчэння, пастаўляючы пры гэтым свой тавар у некаторыя рэгіёны СНД. Аб яго высокай рэпутацыі сведчыць устойлівы выраз: «Якасць для прафесіяналаў». Прыемна, што ў дачыненні да кампаніі «Хенкель», якую ўвасабляе на айчынным рынку прадпрыемства «Хенкель Баўтэхнік», ён застаецца непахісным.

Ceresit задаволіць запыты самых патрабавальных пакупнікоў

«Наша прадукцыя выпускаецца ў розных каляровых варыянтах», —

кажа сакратар-рэферэнт Юлія ЯФРЭМЕНКА.

Прадукцыя Ceresit удастоена звання «Будаўнічыя сумесі № 1 ў Беларусі»

Кампанія «Хенкель»: аднолькавы падыход да любога спажыўца

Складаныя задачы патрабуюць прафесійных рашэнняў, лічыць генеральны дырэктар СТАА «Хенкель Баутэхнік» Сяргей НАВІЦКІ. Ён упэўнены, што кампанія «Хенкель», як адзін з сусветных лідараў у галіне будаўнічай хіміі з асартыментам больш 120 арыгінальных будаўнічых сумесяў Ceresit, заўсёды прапануе правільнае выйсце.

Адзін з законаў сусветнага будаўнічага брэнда — выпуск якаснага прадукту ў любой краіне планеты і аднолькавы падыход да кожнага спажыўца. Гэта ў поўнай меры адносіцца і да Беларусі. Гэта не высокія словы, а жыццёвыя рэаліі. Па-першае, завод у Заслаўі аснашчаны самым сучасным еўрапейскім абсталяваннем. Па-другое, уся прадукцыя, якая тут вырабляецца, праходзіць строгі кантроль уласнай акрэдытаванай лабараторыі: пачынаючы з кантролю кожнай партыі сыравіны і заканчваючы кантролем якасці кожнага замесу. Па-трэцяе, якасць гатовай прадукцыі знаходзіцца пад пастаянным кантролем Дэпартамента Развіцця і Даследаванняў Хенкель (г. Уна, Германія). Дэпартамент РіД праводзіць выпрабаванні рэцэптур беларускіх прадуктаў маркі Ceresit на стадыі іх распрацоўкі, а таксама рэгулярныя выпрабаванні атрыманай прадукцыі. Па-чацвёртае, пры вытворчасці прадукцыі дзейнічае двайная сістэма стандартаў: айчынны Ceresit правяраецца на адпаведнасць як беларускім, так і Еўрапейскім нормам.

Галоўны бухгалтар Ірына Вольская (другая злева) і яе калегі Алена ПАЎЛАВЕЦ, Таццяна СЯМЁНАВА, Таццяна ТАРАСЕВІЧ.

Цікава ведаць...

«Хенкель» — гэта міжнародная група-кампанія са штаб-кватэрай у Дзюсельдорфе (Германія). Заснаваная ў 1876 годзе, сёння міжнародны будаўнічы холдынг прадстаўлены больш чым у 125 краінах свету. Кампанія, у складзе якой працуюць 55 тысяч чалавек, пабудавала 180 заводаў. Яе гадавы абарот складае звыш 15 мільярдаў еўра.

Увабраўшы ў сябе шматгадовы вопыт прафесіяналаў, кампанія прытрымліваецца прынцыпу сістэмных рашэнняў, якія дазваляюць выконваць увесь комплекс поўнага віду работ з выкарыстаннем матэрыялаў толькі адной маркі. Ceresit прапануе сістэмныя рашэнні па абліцоўцы, рамонце і ўкладцы падлог, гідраізаляцыі, аддзелцы і ўцяпленні фасадаў.

«Хенкель» развівае сваю дзейнасць па трох асноўных накірунках:

- *Сродкі для дому (з гандлёвымі маркамі Prill, Persil, Bref, Vernel, Losk, Ласка);*
- *Сродкі асабістай гігіены (Taft, Fa, Shauma, GLISSKUR)*
- *Клей, герметыкі і сродкі для апрацоўкі паверхняў (Ceresit, Thomis, Makroflex, Metylan, Monent, Pritt).*

З прымяненнем матэрыялаў маркі Ceresit пабудаваны шматлікія аб'екты гандлёвага, спартыўнага і сацыяльнага значэння ў многіх краінах свету.

Германія — Holiday Inn Hotel агульнай плошчай 15 000 квадратных метраў;

Польшча — плавальны басейн агульнай плошчай 10 000 квадратных метраў;

Кітай — Four Seasons Hotel агульнай плошчай 9000 квадратных метраў;

Літва — бізнес-цэнтр «Еўропа» агульнай плошчай 75 000 квадратных метраў.

СТАА «Баутэхнік Хенкель» — гэта:

__Сістэма абліцоўкі__
- **Ceresit CM 11** — стандартны клей для пліткі;
- **Ceresit CM 16** — эластычны клей для пліткі для падмуркаў, якія дэфармуюцца;
- **Ceresit CE 33** — фуга для швоў да 5 мм;
- **Ceresit CT 17** ProfiGrunt — універсальная грунтоўка канцэнтрат.

__Гідраізаляцыя__
- **Ceresit CR 65** — гідраізаляцыйнае пакрыццё.

__Матэрыялы для ўкладкі падлогі__
- **Ceresit CN 69** — саманівеліруючы раствор 3—15 мм

__Сістэма ўцяплення Ceresit__
- **Ceresit CT 85** — клей для пенапалістэрола;
- **Ceresit CT 190** — клей для мінеральнай ваты;
- **Ceresit CT 16** — грунтуючая фарба;
- **Ceresit CT 35** — дэкаратыўная мінеральная тынкоўка «караед» (зерне 2,5 і 3,5 мм, белая і пад афарбоўку);
- **Ceresit CT 137** — дэкаратыўная мінеральная тынкоўка «каменьчыкавая» (зерне 1,5 мм белая і пад афарбоўку).

...і шэраг іншых высакаякасных будаўнічых сумесяў.

З 1 студзеня 2007 г. уведзены ў дзеянне ТКП 45-3.02-50-2006 (02250) «Цеплавая ізаляцыя вонкавых агароджвальных канструкцый будынкаў і збудаванняў. Сістэма «Ceresit» («Цэрэзіт»), якая дазваляе прымяняць гэтую сістэму на ўсіх аб'ектах будаўніцтва.

СТАА «Баутэхнік Хенкель»

__**Першапачатковыя інвестыцыі ў будаўніцтва завода склалі 6,5 мільёна еўра, з якіх:**__
- **будаўніча-мантажныя работы — 4,15 млн еўра**
- **тэхналагічнае абсталяванне (Швецыя, Германія, Італія) — 2,0 млн еўра**
- **ачышчальныя збудаванні — 250 тыс. еўра**
- **рэканструкцыя дарог у Заслаўі — 100 тыс. еўра**

Плануемыя інвестыцыі на 2008—2009 гг. — 2 млн еўра.

У першы год работы завода былі выпушчаны асноўныя прадукты для кожнага віду работ: універсальная грунтоўка-канцэнтрат Ceresit CT 17 ProfiGrunt, клеі для пліткі Ceresit CM 11 (базавы) і CM 16 (эластычны), фуга Ceresit CE 33, саманівелір Ceresit CN 69, гідраізаляцыйнае пакрыццё Ceresit CR 65 і клеі Ceresit CT 85 і CT 190 для Сістэм уцяплення Ceresit на базе мінеральнай ваты і пенапалістыролу, грунтоўка Ceresit CT 16, мінеральныя тынкоўкі Ceresit CT35 і Ceresit CT 137.

Магутнасці Завода будаўнічых сумесяў СТТА «Хенкель Баутэхнік» разлічаны на вытворчасць 100 тысяч тон прадукцыі ў год і на 230 рабочых месцаў. Прадпрыемства правамерна носіць назву Hi-Tech, бо аснашчаная перадавымі тэхналогіямі і сучасным абсталяваннем. На прадпрыемстве ўстаноўлены самыя сучасныя сістэмы ачышчальных збудаванняў. Рэгулярна праводзіцца ачыстка паветра, дажджавых і гаспадарчых стокаў. На сёння на заводзе працуе 115 чалавек. Да 2010 года колькасць супрацоўнікаў падвоіцца.

СТАА «Хенкель Баутэхнік» пачынала ўласную вытворчасць у 2006 годзе з аб'ёму 368 тон. Мяркуецца, што ў 2010 годзе гадавы выпуск складзе каля 70 тысяч тон самай разнастайнай прадукцыі.

У вытворчасці прадукцыі з маркай Ceresit выкарыстоўваецца пераважна беларуская сыравіна і матэрыялы (каля 90 працэнтаў ад усяго аб'ёму).

На сёння асартымент прадукцыі Ceresit складае больш за 120 прадуктаў па 6 групах:
- матэрыялы для абліцоўкі;
- матэрыялы для ўстройства і рамонту падлогі;
- матэрыялы для гідраізаляцыі;
- матэрыялы для аддзелкі і ўцяплення фасадаў;
- спецыяльныя матэрыялы;
- пены, герметыкі;
- мяркуецца, што кожны год асартымент выпускаемай прадукцыі будзе пашырацца на 5—7 новых прадуктаў.

Упакоўшчык Сяргей АСТАШОНАК працуе на ўчастку, дзе Geresit трапляе ў пластыкавую тару. Дарэчы, надпіс на тары зроблены таксама і на беларускай мове.

Трываласць узорнага вырабу вызначаюць начальнік выпрабавальнай лабараторыі Алена ЯФІМЕНКА і лабарант Эрык ЯГОРКІН; клей рыхтуе інжынер-хімік Кацярына САВІЦКАЯ; пад эталонамі вагі выпрабоўваюць счапленне керамікі з бетонам.

Ceresit — гэта супер...

Высокая якасць будаўнічых сумесяў Ceresit па заслугах ацэнена беларускімі будаўнікамі. У 2006 годзе прадукцыя Ceresit удастоена звання «Будаўнічыя сумесі №1 ў Беларусі». Час паказвае, што СТАА «Хенкель Баутэхнік» па-ранейшаму высока трымае планку якасці сваіх прадуктаў.

З некаторымі з іх прапануем азнаёміцца больш падрабязна.

__CM 11. Клеючая сумесь, базавая__

Танкаслойная растворная сумесь для прыклейвання керамічных плітак на тыповых падмурках, якія не дэфармуюцца
- **вадастойкая;**
- **маразастойкая;**
- **стабільная на вертыкальных паверхнях;**
- **эканамічная ў выкарыстанні;**
- **простая ў прымяненні;**
- **экалагічна бяспечная;**
- **для ўнутраных і вонкавых работ.**

__CT 35. Дэкаратыўная мінеральная тынкоўка «караеднай» фактуры__

Танкаслойная тынкоўка з зернем 2,5 ці 3,5 мм для прымянення знутры і звонку будынкаў
- **эластычная;**
- **парапранікальная;**
- **гідрафобная;**
- **устойлівая да атмасферных уздзеянняў;**
- **выраблянецца белага колеру і ў версіі пад афарбоўку.**

__CT 190. Сумесь WM для мінералаватных пліт__

Сумесь для прыклейвання мінералаватных пліт і выкання на іх арміраванага слою пры ўцяпленні будынкаў
- **высокая ступень счаплення з падмуркам і мінеральнай ватай;**
- **павышаная эластычнасць;**
- **маразастойкая;**
- **тэхналагічная;**
- **парапранікальная.**

__CT 85. Сумесь WM для мінералаватных пліт і пенапалістырола__

Сумесь для прыклейвання мінералаватных пліт і выкання на іх арміраванага слою пры ўцяпленні будынкаў
- **высокая ступень счаплення з падмуркам і цеплаізаляцыяй;**
- **павышаная эластычнасць;**
- **маразастойкая;**
- **тэхналагічная;**
- **парапранікальная.**

Гідраізаляцыйныя матэрыялы Ceresit

Наш час можна смела назваць векам будоўлі, калі людзі ўзводзяць адмысловыя дамы, якія часам нагадваюць палацы. Зразумела, што любы церам не пабудуеш, калі чалавек не знаёмы з перадавымі тэхналогіямі будаўніцтва і не мае неабходных будаўнічых матэрыялаў. Здавалася б, што ўзвесці належным чынам фундамент дома — не вельмі складаная работа. Між тым, практыка паказвае, што гэта надзвычай адказны кавалак будаўніцтва. Неабходна прадугледзець многае. Напрыклад, наколькі падмурак, а значыць і пабудаваны дом, будуць устойлівыя да вады...

Агульнавядома, што ўвільгатненне элементаў будынкаў можа прывесці да значнага ўрону і непазбежнага разбурэння. Можна толькі шкадаваць, што вільгаць аказвае ўплыў не толькі на эстэтычны выгляд будынка. Яна таксама прыводзіць да разбурэнняў структуры і біялагічнай карозіі будаўнічых матэрыялаў, дрэнна ўплывае на мікраклімат ў памяшканнях. Вада можа ўздзейнічаць практычна на ўсе элементы будынка. У залежнасці ад тыпу ахоўнай паверхні, месца ўздзеяння, ціску вады, канструкцыі будынка, умоў эксплуатацыі, прымяняюцца розныя тыпы ізаляцыі. Гэта можа быць мінеральная ізаляцыя, дысперсія сінтэтычных смол, бітумнае пакрыццё, рулонная гідраізаляцыя.

Гарызантальная гідраізаляцыя фундаментаў ахоўвае сцены ад пранікнення капілярнай вільгаці, вертыкальная — ахоўвае вонкавыя сцены ад бакавога пранікнення вільгаці з грунту і пырскаў дажджавой вады. Гарызантальная ізаляцыя падлогі ахоўвае ад пранікнення вільгаці праз канструкцыю падлогі. Унутраная ізаляцыя, як гарызантальная, так і вертыкальная, служыць ахоўвай канструкцый у памяшканнях з высокай вільготнасцю. Месцы, у якіх пастаянна накопліваецца вільгаць, існуюць у кожным будынку. Каб захаваць будынкі ад шкоднага ўздзеяння вады (не заўсёды чыстай з біялагічнага пункту гледжання, з растворанымі ў ёй агрэсіўнымі субстанцыямі), неабходна выкарыстоўваць адпаведныя гідраізаляцыйныя матэрыялы. Сваю дапамогу ў гэтай справе аказвае кампанія **Henkel** — яна прапануе гідраізаляцыйныя сумесі Ceresit на рознай сыравіннай аснове, з разнастайнымі рабочымі ўласцівасцямі і канечнымі параметрамі. Дзякуючы таму, што гэтыя матэрыялы ўзаемна дапаўняюць адзін аднаго, стваракоцца аптымальныя варыянты для нейтралізацыі розных умоў небяспечнага ўздзеяння вады. Ізаляцыйныя матэрыялы Ceresit выкарыстоўваюць як:
- гідраізаляцыю падземных частак будынкаў;
- процівільготную ізаляцыю знутры;
- процівадную, у тым ліку хімічна стойкую;
- ізаляцыю мокрых тэхналагічных матэрыялаў.

Гэтыя матэрыялы прымяняюцца таксама для аховы тэрас і балконаў, басейнаў, разнастайных рэзервуараў, у тым ліку і з пітной вадой.

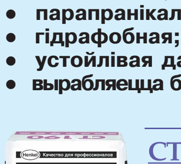

__CT 16. Грунтуючая фарба__

Дысперсія сінтэтычных смол для грунтавання падмуркаў пад танкаслойныя тынкоўкі, шпатлёўкі і фарбы
- **павялічвае адгезію да падмурка;**
- **спрашчае нанясенне тынковак;**
- **маразастойкая;**
- **вадастойкая;**
- **гатовая да прымянення.**

СТАА «ХЕНКЕЛЬ БАУТЭХНІК» ЗАПРАШАЕ ДА СУПРАЦОЎНІЦТВА ЗАЦІКАЎЛЕНЫЯ БАКІ!
НАШЫ РЭКВІЗІТЫ:
СТАА «ХЕНКЕЛЬ БАУТЭХНІК»
ВУЛ. БУДАЎНІЧАЯ, 1,
Г. ЗАСЛАЎЕ
МІНСКІ РАЁН, 223036
ТЭЛ./ФАКС: (017) 544 70 88
E-MAIL: INFO@HENKEL-BAUTECHNIK.BY
WWW.HENKEL-BAUTECHNIK.BY

Матэрыялы рэкламна-інфармацыйнай старонкі падрыхтавалі Уладзімір ЗДАНОВІЧ, Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

Каб дом радаваў позірк — да вас на дапамогу прыйдуць тынкоўкі і фарбы Ceresit...

Аддзелка фасада — гэта візітная картка дома. Яна аказвае вырашальны ўплыў на яго эстэтыку і вызначае яго індывідуальнасць. Багацце выбару адпаведнай прадукцыі Ceresit задаволіць запыты самых патрабавальных пакупнікоў.

СТАА «Хенкель Баутэхнік» для аддзелкі фасадаў прапануе мінеральныя, акрылавыя, мазаічныя, сілікатныя, сіліконавыя **тынкоўкі Ceresit**, якія вызначаюцца доўгім тэрмінам службы, высокай парапранікальнасцю, простыя і выгадныя ў прымяненні, гарантуюць эфектыўную ахову ад атмасферных уздзеянняў, значна абмяжоўваюць працэс з'яўлення забруджванняў на фасадзе.

Фарбы Ceresit — акрылавая, сіліконавая і сілікатная — з'яўляюцца складальнікам сістэмы рамонту і аховы агароджвальных канструкцый, гарантавана ахоўваюць афарбаваныя паверхні ад атмасферных уздзеянняў і агрэсіўных рэчываў, што ўтрымліваюцца ў паветры, дзякуючы негаручасці і парапранікальнасці, выдатна падыходзяць для правядзення рэстаўрацыйных работ.

Укладка і расшыўка плітак матэрыяламі Ceresit. Выкладкі з керамічных і каменных плітак з'яўляюцца вельмі трывалымі і практычнымі. Правільна ўкладзеныя і расшытыя, яны могуць служыць не адзін дзесятак гадоў, прыдаючы інтэр'ерам і фасадам эстэтычны выгляд.

СТАА «Хенкель Баутэхнік» прапануе шырокую гаму неабходных матэрыялаў Ceresit — клеючыя сумесі, эластычныя сумесі, клеі і фугі Ceresit для ўкладкі і расшыўкі пліткі, якія вызначаюцца вода- і маразастойкасцю і маюць багатую колеравую гаму.

__СТАА «Хенкель Баутэхнік»: якасць для прафесіяналаў__

Адсюль пачынаецца падрыхтоўка пяску — аднаго з кампанентаў трывалых сумесяў. Дзейнасцю магутнай паўаўтаматычнай лініі па вырабе клею кіруе аператар Аляксандр ЦЫМБАЛ.

Культурныя людзі, якія павінны зарабляць грошы

Прыкмета часу: пра культуру летуценна ўжо не гавораць. Сярод культурных паказчыкаў ёсць энергазберагальнасць, свой экспарт і імпарт паслуг і нават станоўчае сальда. І добра, калі яно ёсць... Як добра і тое, калі сярод лічбаў і планавых паказчыкаў знаходзяцца моманты, калі сапраўды можна парадавацца за творчыя ідэі і дасягненні.

Культура павінна будзе прыцягнуць сёлета 114 мільярдаў пазабюджэтных сродкаў, што на 20 працэнтаў больш, чым летась. Разам з тым колькасць платных паслуг для людзей работнікам культуры давядзецца павялічваць.

Прадстаўнік Брэсцкай вобласці Леанід Несцярчук падзякаваў за рашэнне пачаць рэстаўрацыю Касаўскага палаца, які спецыялістамі ЮНЕСКА быў вызначаны як прыярытэтны аб'ект міжнароднага турызму, але выказаў прапанову: выдаць Дзяржаўны спіс аб'ектаў культурнай спадчыны Беларусі. На змену былой гучнай акцыі прыйдзе новая і пракоціцца па краіне з гордым заклікам: «Мы — беларусы!».

У сферы культуры неабходна перагледзець кадравую палітыку, у першую чаргу ў пытанні фарміравання рэзерву кіруючых кадраў. Такую задачу паставіў намеснік прэм'ер-міністра Аляксандр Косінец. «Пайдзі сёння Валянцін Елізар'еў, або Міхаіл Фінберг, або Радзівон Бас — замяніць іх няма каму. У навучальных установах таксама не падрыхтаваны рэзерв», — адзначыў віцэ-прэм'ер.

На беларускіх тэлеканалах няма праектаў, аналагічных расійскім «Дзве зоркі», «Калядныя сустрэчы», дзе побач са знакамітымі майстрамі выступаюць і маладыя.

Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» павінен карэнным чынам змяніцца. Акрамя конкурсу вакалістаў сярод дарослых і дзіцячага спаборніцтва трэба арганізаваць конкурс сярод прадстаўнікоў юнацкага ўзросту. У «Славянскім базары» павінны прымаць удзел выключна зоркі. «Адзін канцэрт Тота Кутуньё абыходзіцца ў суму каля Br600 млн. Запрасіце 5—7 такіх выканаўцаў», — сказаў віцэ-прэм'ер.

На арганізацыю міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» ў гэтым годзе плануецца зрасходаваць каля Br4 млрд.. У 2007 годзе былі выдзелены Br3 млрд 932 млн. Даходы ад мерапрыемстваў фестывалю склалі Br2 млрд. 971 млн.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Прыём макулатуры, шклатары з хаты ў Мінску
Тэл. 2611187, 8 0336 611187

На свае вочы

«Паўднёвыя вароты з наваротамі»

На беларуска-ўкраінскай мяжы з'явіўся пагранпераход, аснашчаны сучаснай тэхнікай і абсталяваннем

Пункт пропуску «Новая Рудня» адкрылі старшыня Гомельскага аблвыканкама Аляксандр ЯКАБСОН, старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта Аляксандр ШПІЛЕЎСКІ, першы намеснік старшыні Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Вадзім ЗАЙЦАЎ і намеснік дзяржсакратара Саюзнай дзяржавы Васіль ХРОЛ.

Пункт пропуску «Новая Рудня» сёння цалкам адпавядае сваёй назве. Тут сапраўды ўсё новае: будынкі, абсталяванне, нават праца арганізавана на іншым, больш сучасным узроўні. Цяжка паверыць, што яшчэ 15 гадоў таму тут стаялі толькі некалькі вагончыкаў для мытнікаў і не было ніякай памежнай інфраструктуры. Вартавым мяжы даводзілася несці службу ў экстрэмальных умовах. Пакутавалі і людзі, якія перасякалі тут мяжу. «Дальнабойшчыкам» даводзілася стаяць у даўжэзных чэргах часам па некалькі сутак. Для адпачываючых, якія ехалі ў Крым, перасячэнне гэтага ўчастка мяжы ператваралася ў сапраўднае пекла. Вядома, з цягам часу цывілізацыя дабралася да «Новай Рудні». Аднак сур'ёзная мадэрнізацыя пункта пропуску пачалася толькі ў 2002 годзе. Асноўная частка сродкаў на абнаўленне «Новай Рудні» была выдзелена з бюджэту Саюзнай дзяржавы. Тэхнічнае пераасnашчэнне таксама праводзілася за грошы, выдаткаваныя ў рамках рэалізацыі саюзнай праграмы першачаргова га развіцця мытнай інфраструктуры. Усяго на рэканструкцыю «Новай Рудні» было накіравана амаль 250 мільёнаў расійскіх рублёў.

Грошы былі патрачаны з карысцю не толькі для беларусаў, расіян, украінцаў, але і ў інтарэсах многіх грамадзян Еўропы. Бо праз «Новую Рудню» праходзіць IX транспартны калідор «Хельсінкі — Санкт-Пецярбург — Віцебск — Гомель — Кіеў — Кішынёў — Бухарэст—Александропаліс». Пасля рэканструкцыі пункта пропуску гэты шлях «з фінаў у грэкі» стаў значна зручнейшым. Як падкрэсліў старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта Беларусі Аляксандр Шпілеўскі, прапускная здольнасць «Новай Рудні» павялічылася ў 1,5 раза. У прыватнасці, мадэрнізаваны пагранпераход за суткі можа прапусціць 620 легкавых аўтамабіляў, 260 грузавікоў і 15 аўтобусаў. І гэта, як адзначыў Аляксандр Шпілеўскі, не мяжа. Паводле яго слоў, «тэхналогіі ўдасканальваюцца, таму магчыма павелічэнне прапускной здольнасці ў два разы». Калі прагнозы галоўнага мытніка краіны спраўдзяцца, то і ў самыя «гарачыя дзянькі», у сезон летніх адпачынкаў, у «Новай Рудні» знікнуць нават кароткія чэргі. Бо летам кожныя суткі гэты ўчастак мяжы перасякаюць у сярэднім 800 легкавых аўтамабіляў і прыкладна 3 тысячы чалавек. Адметна, што «Новая Рудня» з кожным годам набывае ўсё большую папулярнасць у «дальнабойшчыкаў». За мінулы год, напрыклад, праз гэты пункт пропуску было перавезена каля 150 тысяч тон грузаў. Прыкладна чвэрць усяго «гомельскага транзіту» перамяшчаецца праз гэты пункт пропуску. Найчасцей паслугамі «Новай Рудні» карыстаюцца расійскія перавозчыкі. Як паведаміў начальнік мытнага паста Рыгор Мазанік, дзесьці 25—30 працэнтаў з агульнай плыні складаюць расійскія грузы. Няма сумненняў, што пасля мадэрнізацыі на «Новую Рудню» пацягнуцца яшчэ даўжэйшыя караваны аўтафургонаў, а таксама пасажырскіх і турыстычных аўтобусаў, легкавушак. Грузы і пасажыры тут афармляюцца паводле прынцыпу «аднаго акна». Усё адбываецца вельмі хутка, без аніякай затрымкі і цяганіны. «Сэрвісныя» ўстановы таксама побач. Напрыклад, каб памяняць валюту, не трэба кудысьці бегчы ў пошуках адмысловага шапіка. У памяшканні мытні знаходзіцца разлікова-касавы цэнтр.

Нават праверка падазроных асобаў тут праходзіць даволі аператыўна. Справа ў тым, што пункт пропуску аснашчаны найноўшымі прыладамі кантролю. З дапамогай гэтай тэхнікі мытнікі, не разбіраючы на запчасткі транспартны сродак, могуць зазірнуць у, здавалася б, зусім недаступныя месцы і знайсці схаваны тавар. Ёсць таксама прылада, якая «адчувае» кантрабанду, запакаваную ў запаснае кола аўтамабіля альбо ў паліўны бак. Спецыяльны рэнтгенапарат здольны выявіць у багажы пасажыра забароненыя для ўвозу ці вывазу рэчы, нават калі яны замаскіраваныя пад нейкі бытавы прадмет.

Пункт пропуску абсталяваны і «нябачным бар'ерам» для затрымання асобаў, якія паспрабуюць на аўтамабілі нахабна праскочыць праз мяжу. Падобныя выпадкі, паводле слоў памежнікаў, хоць і не часта, але здараюцца. Раней даводзілася арганізоўваць пагоню за такімі «ліхачамі». Цяпер спыніць парушальніка можна будзе за некалькі секунд. Надзейны бар'ер «вырасце» на яго шляху ў літаральным сэнсе слова з-пад зямлі.

Сучасныя сістэмы відэаназірання і ахоўнай сігналізацыі не дадуць аніякіх шанцаў незаўважна прабрацца праз пункт пропуску пешым парушальнікам. Асабліва любяць «гуляць у такія хованкі» дробныя кантрабандысты, якія імкнуцца ў мяшках і валізах пранесці праз мяжу спіртное, цыгарэты і іншыя рэчы.

А законапаслухмяных людзей у «Новай Рудні» вартавыя мяжы сустракаюць з ветлівай усмешкай. Больш за тое, у дзень адкрыцця абноўленага пункта пропуску першаму наведвальніку мытнікі ўручылі падарунак. Сімвалічна і справядліва, што пашанцавала менавіта беларусу.

Мікола ДЗЯБЁЛА.
Мінск — Новая Рудня — Мінск.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.08	16.35	8.27
Віцебск —	8.04	16.19	8.15
Магілёў —	7.59	16.25	8.26
Гомель —	7.49	16.28	8.39
Гродна —	8.22	16.52	8.30
Брэст —	8.17	16.59	8.42

Месяц
Поўня.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны
Пр. *Таццяны, Пятра, Савы;*
К. *Ірэны, Таццяны, Эльвіры, Генрыха, Мілаша, Паўла, Яна.*

НАДВОР'Е на заўтра

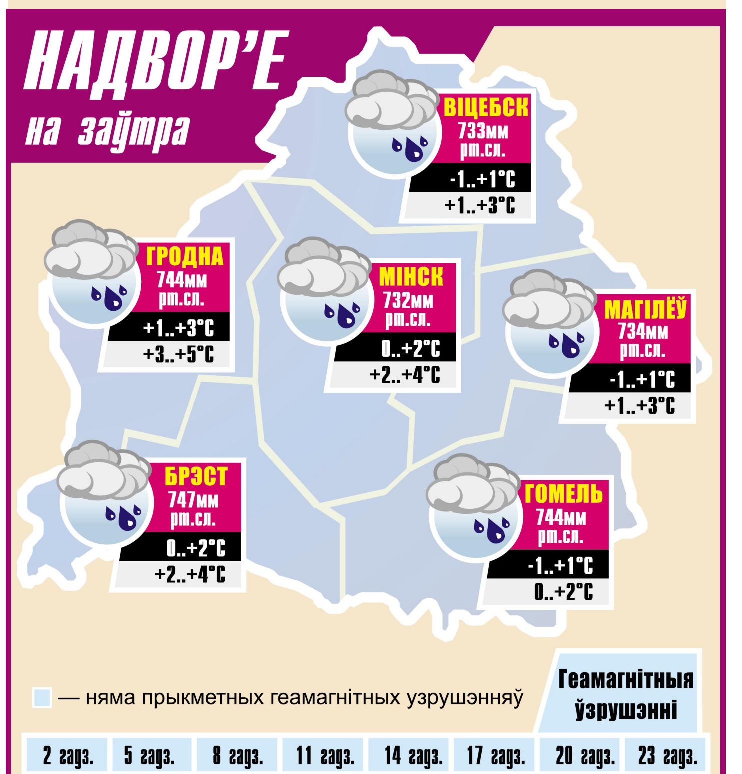

— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

Геамагнітныя ўзрушэнні

2 гадз.	5 гадз.	8 гадз.	11 гадз.	14 гадз.	17 гадз.	20 гадз.	23 гадз.

...у суседзяў

ВАРШАВА +3..+5°С	КІЕЎ +2..+4°С	РЫГА +1..+3°С
ВІЛЬНЮС +3..+5°С	МАСКВА +2..+4°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ -1..+1°С

Прамая лінія

МАЯ СЯМ'Я: АД ДАПАМОГІ ДА ЖЫЛЛЯ

На пытанні чытачоў «Звязды» адказваюць намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна Васільеўна ШЭМЕТАВЕЦ і галоўны спецыяліст упраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Марыяна Мікалаеўна ЕЎТУШЭНКАВА.

(Працяг. Пачатак у нумарах за 23, 24 студзеня.)

— Два гады таму наша сям'я стала ў чаргу на паляпшэнне жыллёвых умоў пад нумарам 30. З таго часу ў аграгарадку было пабудавана спачатку 50, а потым — яшчэ 12 домікаў. Аднак па невядомых прычынах у чарзе мы прасунуліся толькі да 11 нумара, інакш кажучы, домікі давалі людзям, якія станавіліся пасля нас. А адсюль пытанні: па якім прынцыпе павінна прадастаўляцца жыллё ў аграгарадках і куды можна звярнуцца з тым, каб аспрэчыць вядзенне чаргі? Тым больш, што, як падаецца, разлічваць на жыллё мы маем поўнае права — мой муж адпрацаваў 10 гадоў у сельскай гаспадарцы, а я з'яўляюся маладым спецыялістам.

Вераніка Міхайлаўна,
Крупскі раён

— Калі вы, Вераніка Міхайлаўна, стаіце ў чарзе па месцы работы, то тут трэба заўважыць, што так званыя «прэзідэнцкія домікі» ў сельскай мясцовасці будуюцца для прыцягнення працоўных рэсурсаў з улікам перспектыў развіцця той ці іншай гаспадаркі з фінансавым удзелам саміх сельгаспрадпрыемстваў. І, адпаведна, кіраўніцтва сельгаспрадпрыемстваў можа прымаць рашэнне, каму ў рэшце рэшт выдзяляць жыллё — тут усё залежыць ад патрэбы ў пэўных спецыялістах. Аднак калі вы стаіце ў чарзе ў выканкаме, то ў дадзеным выпадку (за выключэннем некаторых катэгорый ільготнікаў) жыллё размяркоўваецца менавіта ў парадку чаргі. Але ў любым выпадку з гэтым пытаннем вам ёсць сэнс звярнуцца з пісьмовым запытам у выканкам, прычым там афіцыйны адказ павінны даць на працягу двух тыдняў.

— Унучку, якая з'яўляецца адзінокай маці і мае траіх непаўналетніх дзяцей, спачатку ўключылі ў склад жыллёва-будаўнічага кааператыва, а потым выключылі толькі на той падставе, што ўнучка пражывае ў сельскай мясцовасці, тады як ЖБК ствараўся ў райцэнтры. Наколькі гэта правільна?

Надзея Іванаўна Пятроўская,
Уздзенскі раён

— Справа ў тым, што з 1 верасня мінулага года фарміраванне спісаў на льготнае крэдытаванне для будаўніцтва жылля вядзецца менавіта па месцы жыхарства, інакш кажучы, унучка на самай справе павінна была стаяць у чарзе ў райцэнтры. Разам з тым, на наш погляд, у гэтай сітуацыі многае залежыць ад таго, калі фарміраваўся сам кааператыў — да верасня 2007 года ці пасля. Таму, Надзея Іванаўна, у дадзеным выпадку мы раім вам зрабіць запыт у райвыканкам ці ў аблвыканкам.

Пры гэтым варта заўважыць, што ўнучка, як шматдзетная маці, у выпадку неатрымання льготнага крэдыту можа разлічваць на бязвыплатную субсідыю на будаўніцтва ці куплю жылля. Субсідыя прадастаўляецца ўжо не строга па месцы жыхарства. Аднак трэба мець на ўвазе, што памер базавай долі субсідыі не будзе перавышаць 50 працэнтаў льготна крэдытаванай плошчы.

— Зараз у нашай сям'і двое непаўналетніх дзяцей, але хутка чакаем трэцяе. У сувязі з гэтым, якім чынам мы зможам палепшыць свае жыллёвыя ўмовы?

Таццяна Шкрэд, *Лагойскі раён*

— Калі з'явіцца трэцяе дзіця, зменіцца ваш статус, і вы, ужо як шматдзетная сям'я, будзеце мець права на першачарговае паляпшэнне жыллёвых умоў. У прыватнасці, пасля звароту ў райвыканкам вас будуць абавязаныя ўключыць у жыллёва-будаўнічы кааператыў або аказаць дапамогу на куплю жылля на працягу года. Паколькі вы станеце шматдзетнай сям'ёй, крэдыт выдадуць на 40 гадоў пад 3 працэнты гадавых з разліку на 95 працэнтаў нарматыўнай (па 20 квадратных метраў на чалавека) агульнай плошчы, а на астатнія 5 працэнтаў нарматыўнай плошчы прадставяць бязвыплатную субсідыю. Прычым як сям'і з трыма непаўналетнімі дзецьмі, затым вам пагасяць 50 працэнтаў ільготнага крэдыту.

Матэрыялы «прамой лініі» падрыхтаваў Сяргей ГРЫБ.
(Працяг будзе.)

Асобы

Уладзімір Высоцкі: родам з дзяцінства

У брэсцкім архіве ёсць звесткі пра Уладзіміра Сямёнавіча Высоцкага, які нарадзіўся ў гэтым беларускім горадзе.

Як, няўжо поўны цёзка — усе ж ведаюць, што любімы акцёр і паэт нарадзіўся ў Маскве, ён сам гаварыў пра гэта ў песні?!. Але не цёзка, такое ж дакладна імя насіў яшчэ адзін чалавек, які жыў доўгі час у горадзе, які ў той час называўся Брэст-Літоўск, — дзед знакамітага артыста. Потым сям'я пераехала ў Кіеў, дзе нарадзіўся яго бацька Сямён Уладзіміравіч, далей быў яго шлях у Маскву, дзе ў 1938 годзе з'явіўся на свет яго сын Валодзя...

Сёння, у дзень, калі артысту споўнілася б 70 гадоў, яго ўспамінаюць у Беларусі многія людзі, якія ім захапляліся, любілі яго песні ці з якімі перакрыжаваўся яго шлях хоць на момант. Так склалася, што талент і жаданне працы прывяло Уладзіміра Высоцкага ў Беларусь — беларускія рэжысёры кіно вельмі хацелі яго здымаць у сваіх карцінах, часта знаходзілі для гэтага магчымасці насуперак патрабаванням ідэолагаў. Для кіно Высоцкага адкрыў Віктар Тураў, запрасіўшы на ролю ў фільме «Родам з дзяцінства». Далей былі іншыя моманты супрацоўніцтва з «Беларусьфільмам». Уладзімір Высоцкі стаў для нас зусім не чужой і не далёкай зоркай.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Дзве даты — 25 студзеня

1323 год — 685 гадоў таму вялікі князь ВКЛ Гедымін пачаў будаўніцтва Лідскага замка, вакол якога паступова вырас горад. Замак уваходзіў у лінію крапасных умацаванняў Навагрудак — Крэва — Меднікі — Трокі. З'яўляецца помнікам абарончага дойлідства.

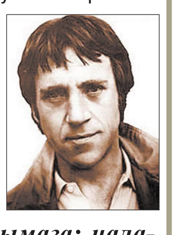

1938 год — нарадзіўся Уладзімір Высоцкі, выдатны савецкі акцёр тэатра і кіно, паэт, бард. Лаўрэат дзяржаўнай прэміі СССР (1987 год, пасмяротна). Дзед яго, Уладзімір Сямёнавіч Высоцкі, нарадзіўся ў Брэсце, доўгі час ён жыў тут (звесткі аб ім захоўваюцца ў мясцовым архіве).

Цытата дня:

«Разумны чалавек бачыць перад сабой невымяральную сферу магчымага; чалавек недалёкі лічыць магчымым толькі тое, што бачыць перад сабой».

Дэні Дзідро (1713—1784), французскі філосаф, пісьменнік.

Усміхнёмся!

Торт, які падаюць на заканчэнне паспяховай вечарынкі, падобны на ядзерную зброю — як бы яна і ёсць, а выкарыстаць няма ніякай магчымасці.

☺

Выпадак у сям'і. Званок у дзверы.
— Так, хуценька хавайся! У шафу давай... Не, у халадзільнік...
— Дарагая, але ж я, аднак, твой муж!
— (да дзвярэй) Ідзі адсюль, у мяне муж дома!

☺

Ваенкамат хаваўся ад Мікалая Валуева, пакуль таму не споўнілася 27 гадоў.

☺

— Чулі, італьянскі «Мілан» купіў Ранальда за 7 мільёнаў долараў...
— Гэта на рускія колькі?
— Ну, недзе 4 тысячы Алдоніных...

Да дня беларускай навукі!

ТАЯМНІЦЫ НАНАСВЕТУ

Новы лагічны крок у развіцці навукаёмістых вытворчасцяў — выкарыстанне нанатэхналогій. Лічыцца, што пакуль гэты накірунак даследаванняў знаходзіцца на пачатковым этапе свайго развіцця, аднак пэўныя дасягненні ўжо зроблены. Якія поспехі ў галіне нанатэхналогій сёння маюцца на рахунку беларускіх вучоных журналісту «Звязды» расказаў намеснік дырэктара Інстытута цепла- і масаабмену імя А. Лыкава, доктар тэхнічных навук Сяргей ЧЫЖЫК, які ўзначальвае аддзяленне нанапрацэсаў і нанаматэрыялаў.

— Самае складанае ў нанатэхналогіі — навучыцца працаваць з аб'ектамі памерам у некалькі нанаметраў, — расказвае Сяргей Антонавіч. — Гэта вельмі малая велічыня: калі міліметр падзяліць на тысячу, а потым яшчэ раз на тысячу, то застанецца якраз адзін нанаметр. Нанатэхналогія «працуе» з аб'ектамі, чые памеры не перавышаюць 100 нанаметраў. Асноўная цяжкасць тут — іх візуалізацыя, вызначэнне і маніпуляцыя з імі.

— Значыць ёсць падставы меркаваць, што з часам мы навучымся сінтэзаваць, скажам, малако не горш за карову? Увогуле, зможам «збіраць» з асобных атамаў і малекул любыя неабходныя нам матэрыялы?

— Да гэтага яшчэ вельмі далёка. Пакуль вучоныя вучацца атрымліваць такія «дробныя» элементы, ствараць патрэбныя ўмовы для таго, каб прыродныя працэсы самі скіроўваліся ў бок зборак нанааб'ектаў. У першую чаргу тут трэба ўзгадаць вугляродныя нанатрубкі і фулярэны — элементы нанапамеру (гіганцкія малекулы), якія складаюцца выключна з атамаў вугляроду і адрозніваюцца адзін ад аднаго сваёй формай. Фулярэн — сфера, якая складаецца з 60 атамаў вугляроду, а нанатрубка, як можна здагадацца з назвы, мае форму трубкі, працягласць якой можа дасягаць нават міліметра. Фулярэны і нанатрубкі — завершаныя вугляродыя элементы з унікальнымі механічнымі якасцямі, яны могуць быць электра- і цеплаправаднікамі, могуць быць рэзанатарамі, імітарамі выпраменьвання (што важна для стварэння элементаў сучаснай электронікі, манітораў новага пакалення і г.д.). Акрамя таго, нанатрубкі могуць быць «камерамі захоўвання» і сродкам транспарціроўкі, напрыклад, лекавых прэпаратаў у клетку...

Для нас сёння першарадным з'яўляецца стварэнне нанакампазітных матэрыялаў, якія нададуць новыя якасці нават звыклым матэрыялам, такім, як, напрыклад, бетон, фарбы, лакі, палімеры, металы... Між іншым, магчыма, работы ў гэтым накірунку дапамогуць раскрыць, нарэшце, сакрэты тэхналогіі булатнай сталі. Наш інстытут яшчэ гадоў 7 таму сканцэнтраваў свае намаганні ў галіне асваення нанатэхналогій. У першую чаргу для нас было важным асваенне працэсаў і тэхналогій атрымання вугляродных нанатрубак. Пад кіраўніцтвам дырэктара нашага інстытута акадэміка Сяргея Жданка даследчыя групы кандыдатаў фізіка-матэматычных навук Ігара Буякова і Андрэя Краўкліса распрацавалі свой арыгінальны шлях: у дугавым разрадзе атамы вугляроду спачатку вызваляюцца з газавай фазы, а потым пры наяўнасці металічных каталізатараў структурыруюцца ў нанатрубкі і фулярэны. Далейшая наша задача: павялічыць аб'ёмы вытворчасці гэтых працэсаў. Сёння лабараторныя ўстаноўкі працуюць з паказчыкамі сотні грамаў у гадзіну, трэба выйсці на кілаграмы. Мы маем заказы на набыццё нашага абсталявання і тэхналогій з Расіі, Саудаўскай Аравіі, шэрагу іншых краін.

Участак малекулы ДНК.

Нанатрубка пры малой вазе мацней за сталь у дзесяткі разоў. Яна мае ўнікальную здольнасць «працаваць» як цэнтр крышталізацыі. Дастаткова нязначнай (сотай, тысячнай) долі працэнта ўтрымання нанатрубак у матэрыяле, для таго каб пераўтварыць усю яго структуру згодна з тымі законамі ўзаемадзеяння, якія «задаюць» азначаныя нанаэлементы. Перабудоўваецца ўся крышталічная рашотка, пачынаючы з атамарнага ўзроўню, у выніку чаго бетон, фарбы, гума, палімерныя валокны і плёнкі, металы і іншае набываюць новыя якасці: павышаную трываласць, меншы час ацвярдзення і г.д. Гэтыя работы мы вядзём паралельна ў двух накірунках: ствараем новыя матэрыялы, знаходзім ім прымяненне і адначасова працуем над асваеннем масавай вытворчасці.

— Вы ўзгадвалі, што нанатрубкі можна выкарыстоўваць як своеасаблівы транспарцёр для дастаўкі ў клетку лекавых сродкаў. Якое яшчэ прымяненне маюць нанатрубкі ў медыцыне?

— Ёсць шэраг даследаванняў, якія мы праводзім сумесна з медыкамі. Адно з іх тычыцца пошуку сродкаў барацьбы з ракавымі клеткамі крыві. Мы вывучаем працэсы асаджэння на клетках часціц калоіднага золата дыяметрам некалькі дзесяткаў нанаметраў. Пры стварэнні адпаведных умоў золата будзе асядаць выключна на ракавых клетках і паглынацца імі. Пад уздзеяннем лазернага імпульсу ў часціцах золата пачынаецца генерацыя цяпла і клетка ўзрываецца. Работа гэта вельмі патрэбная. Значны ўклад у яе ўнёс наш супрацоўнік, доктар тэхнічных навук Дзмітрый Лапотка.

Увогуле, вывучэнне ўзаемадзеяння жывых і нежывых структур на нанамаштабе — вельмі цікавы накірунак. Мы цяпер ставім перад сабой задачу прасачыць узаемадзеянне з нанатрубкай малекулы ДНК.

— ДНК — носьбіт інфармацыі. Які дадатковы карысны патэнцыял у ёй убачылі вучоныя?

— Цяпер пачынаюцца работы па выкарыстанні ДНК у субмікроннай і нанаэлектроніцы, дзе ДНК выконвае функцыю праваднікa электрычнага току. Іншым спосабам стварыць такі мікрапамер праваднікa чалавеку было не пад сілу, а прырода — стварае мільёны гадоў.

— Падобныя работы праводзяцца і ў іншых навукова развітых краінах?

— Так. Заўважу: калі ў галіне высокіх тэхналогій мы здолеем ствараць тое, што і астатнія краіны, і ствараць на самым высокім перадавым узроўні, — наша дзяржава будзе мець высокі міжнародны статус і значны эканамічны эфект, нас ніхто не назаве «бананавай рэспублікай».

— Для таго каб вывучаць якасці нанаэлементаў і тым больш ствараць на іх аснове новыя матэрыялы, неабходна для пачатку добра разгледзець сам аб'ект. Значыць, патрэбны адпаведныя дыягнастычныя прыборы.

— Сапраўды, поспех нанатэхналогій магчымы толькі ў тым выпадку, калі мы зможам бачыць нанаэлементы, перамяшчаць іх, рэгістраваць вынікі даследаванняў, дыягнаставаць атрыманыя матэрыялы. І ў гэтым нам дапамагае ўнікальны метад сканіруючай зондавай мікраскапіі.

Першы тунэльны мікраскоп быў створаны ў свеце ў 1982 годзе. Яго стваральнік Б. Рурэр атрымаў Нобелеўскую прэмію. Менавіта пасля гэтага пра нанатэхналогіі пачалі гаварыць як пра сур'ёзную галіну навукі. З канца 80-х гадоў работы ў азначаным накірунку распачаліся і на Беларусі. Крок за крокам мы прыйшлі да стварэння айчыннай мадэлі атамна-сілавога мікраскопа. У адрозненне ад мікраскопаў іншага тыпу з высокай распазнавальнасцю, гэты дае трохмерную камп'ютарную выяву аб'екта. Акрамя таго, мы ў прамым сэнсе можам «памацаць» аб'ект. Зонд адначасова дзейнічае і як вока, і як інструмент дотыку. Акрамя таго, ён здольны перамяшчаць асобныя атамы і ствараць новую структуру. Дзякуючы атамна-сілавому мікраскопу мы маем цікавыя вынікі ў нанатамаграфіі, сілавой спектраскапіі, нанасвідраванні. Гэта вельмі навукаёмісты прыбор, наш разведчык у нанасвет. Сёння мы змаглі выйсці і на сусветны рынак навуковага абсталявання. Нашы мікраскопы ёсць у Расіі, ва Украіне, у Польшы, Літве, Паўднёвай Карэі, Славеніі, на Тайвані. Сёлета паступілі заказы з Казахстана і Саудаўскай Аравіі.

Гутарыла Інга МІНДАЛЁВА.

Атомно-силовой микроскоп
в комплекте с управляющим программным обеспечением и средствами обработки изображений предназначен для измерения и анализа микро- и субмикрорельефа поверхностей, объектов микро- и нанометрового размерного диапазона с высоким разрешением (до 1 нм).
ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕНИЯ:
- физика твердого тела;
- тонкопленочные технологии;
- нанотехнологии;
- микроэлектроника;
- оптика;
- прецизионная механика;
- вакуумная техника и др.

Атомно-силовой микроскоп может использоваться в учебных, научных и промышленных лабораториях.

Производитель — **ОДО «Микротестмашины»,**
тел. (80232) 71 54 63.
УНП 490001529
Разработка и методологическое сопровождение совместно с **Институтом тепло- и массообмена НАН Беларуси,**
тел. (8017) 284 21 37, факс: (8017) 292 25 13.
УНП 100029077

Сітуацыя

П'ЯНАЯ НОЧКА КАЛЯДНАЯ...

Трагедыя разыгралася глыбокай ноччу на стары Новы год у в. Жарабковічы Ляхавіцкага раёна. У калодзежы ўтапіўся Віталь Славута — дзевяцікласнік мясцовай школы.

У гэтую ноч калядавалі напачатку ў роднай вёсцы Зарытава, а затым падаліся за некалькі кіламетраў у Жарабковічы. Прыкладна каля дзвюх гадзін ночы калядоўшчыкі разышліся. Двое вярнуліся назад у Зарытава, а Віталь, прыхапіўшы сваю частку накалядаванага, застаўся ў Жарабковічах і неўзабаве апынуўся ў кампаніі старэйшых хлопцаў, якія таксама сустракалі Новы год і праводзілі Аляксандра С. у войска — той атрымаў павестку.

Да гэтага моманту ўсё больш-менш ясна. А далей многа незразумелага. У прэсе прайшла інфармацыя, прадстаўленая пракуратурай Ляхавіцкага раёна.

З 16-гадовым падлеткам старэйшыя піць гарэлку не сталі, бо ведалі, што ён яшчэ непаўналетні і выставілі яго з хаты, якая на гэты час была пустая, бо гаспадары памерлі і будынак перайшоў тым людзям, якія старых даглядалі.

Віталь быццам бы пайшоў, але неўзабаве хлопцы пачулі крыкі і кінуліся на вуліцу ратаваць няшчаснага. Скакалі ў калодзеж і спрабавалі выцягнуць падлетка, але ланцуг абрываўся... Праз дзве гадзіны прыехалі супрацоўнікі МНС, адпампавалі ваду і дасталі мёртвага. Выратавальнікі прыехалі б раней, калі б атрымалі сігнал своечасова.

Як там усё было, ведаюць толькі пяцёра хлопцаў, якія далі амаль што аднолькавыя паказанні. Зразумела, што ў тую ноч ніхто цвярозым не быў і напэўна ж, каб не гэты фактар, то трагедыі не здарылася б.

Здавалася б, пытанне вычарпана, але калі я наведаў Жарабковічы і зазірнуў у той калодзеж, то зразумеў, што не ўсё ў гэтым здарэнні адназначна — узнікла некалькі пытанняў, на якія павінны быць зразумелыя адказы.

Але да пытанняў мы яшчэ вернемся.

Загінулы быў праблемным падлеткам, і вось што сказала дырэктар Жарабковіцкай сярэдняй школы Святлана Гаўрыленя:

— З Віталем праблем было шмат. Ён стаяў на ўліку, бо любіў выпіць і ў мінулым годзе некалькі разоў разглядаўся на камісіі па справах непаўналетніх. Яго маці штрафавалі, як і аднаго дарослага, з якім падлетак выпіваў і часта сустракаўся з гэтай прычыны. Але ён быў ціхім выпівохам і не буяніў.

Вядома, што пры такой характарыстыцы школьніка хапала людзей, якія ставіліся да яго непрыязна і былі ў іх на тое прычыны. Але хто таго падлетка прывучыў да гарэлкі? Хіба не старэйшыя?!

Маці загінулага працуе даяркай у мясцовым сельгаскааператыве і вось што яна сказала:

— Віталь пайшоў з хаты каля чатырох гадзін дня і толькі ноччу я даведалася, што з ім бяда. У Жарабковічах я ўжо была пасля трох гадзін ночы. МНС яшчэ не прыехала, хлопцы сядзелі ў хаце, а Віталь быў у калодзежы і яго не чутна было. Вось я і думаю: як пры росце пад 190 см ён мог уваліцца ў той калодзеж?

Зразумець маці можна і, магчыма, ёю не ўсё ўспрымаецца адэкватна. Нехта там падказаў, накіраваў, а дзе праўда, цяжка сказаць.

Праблемны падлетак захацеў папіць вады і ўпаў у калодзеж — вось так і закрываецца праблема. Крымінальную справу па факце ў такім разе няма сэнсу ўзбуджаць, чаго пракуратура (на 23 студзеня) і не зрабіла, і гэта яе права.

А цяпер да пытанняў, якія ў мяне ўзніклі пасля наведвання месца трагедыі.

У калодзежы невялікія дзверцы, хоць можна дапусціць, што хлопец усё ж мог упасці, перагнуўшыся над трубой. Глыбіня калодзежа — прыкладна дзесяць трубаў (наколькі ўдалося ў цемры налічыць). Пры такім падзенні павінны былі б быць сур'ёзныя траўмы, а судова-медыцынская экспертыза ўстанавіла, што падлетак захлынуўся ад вады.

А можа, пры падзенні школьнік мог перавярнуцца? Пры такім росце ды ў вузкай трубе малаверагодна.

У сваіх паказаннях старэйшыя сцвярджалі, што двое з іх скакалі ў калодзеж на крыкі. Такое цяжка ўявіць. Але дапусцім і такі варыянт. Дарэчы, хлопцы-выратавальнікі не ўтапіліся ж і нават спрабавалі небараку падняць наверх. А ўбачыўшы, што не здолеюць гэтага зрабіць, пакінулі школьніка і самі вылезлі. Чаму было б не падтрымаць няшчаснага на паверхні, каб не ўтапіўся?

Галоўнае, што ўпушчаны быў момант, бо па гарачых слядах падобнае здарэнне раскрыць намнога прасцей.

Безумоўна, такая разбежка ў часе дае падставы для розных домыслаў.

Вось і хацелася б ведаць, што на самай справе адбылося цёмнай каляднай ноччу.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.
http://www.zviazda.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 35.018. Індэкс 63850. Зак. № 438. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12